

Ustawa o transporcie drogowym

1)

z dnia 6 września 2001 r. (Dz.U. Nr 125, poz. 1371)

tj. z dnia 1 września 2004 r. (Dz.U. Nr 204, poz. 2088)

tj. z dnia 26 czerwca 2007 r. (Dz.U. Nr 125, poz. 874)

tj. z dnia 14 września 2012 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1265)

tj. z dnia 15 października 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 1414)

(zm. Dz.U. z 2013 r. poz. 829)

Rozdział 1. Przepisy ogólne.

Art. 1 [Zakres przedmioty ustawy]

1. Ustawa określa zasady podejmowania i wykonywania:

- 1) krajowego transportu drogowego;
- 2) międzynarodowego transportu drogowego;
- 3) niezarobkowego krajowego przewozu drogowego;
- 4) niezarobkowego międzynarodowego przewozu drogowego.

2. Ustawa określa również:

- 1) zasady działania Inspekcji Transportu Drogowego;
- 2) odpowiedzialność za naruszenie obowiązków lub warunków przewozu drogowego:
 - a) podmiotów wykonujących przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem,
 - b) kierowców,
 - c) osób zarządzających transportem,
 - d) innych osób wykonujących czynności związane z przewozem drogowym.

Art. 2 [Przedsiębiorca zagraniczny] Na zasadzie wzajemności, przedsiębiorca zagraniczny uprawniony do wykonywania transportu drogowego na podstawie prawa właściwego dla kraju jego siedziby może go wykonywać na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w ustawie.

Art. 3 [Wyłączenia]

1. Przepisów ustawy nie stosuje się do przewozu drogowego wykonywanego pojazdami samochodowymi lub zespołami pojazdów:

- 1) przeznaczonymi konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą - w niezarobkowym przewozie drogowym osób;
- 2) o dopuszczalnej masie całkowitej nieprzekraczającej 3,5 tony w transporcie drogowym rzeczy oraz niezarobkowym przewozie drogowym rzeczy;
- 3) zespołów ratownictwa medycznego oraz w ramach usług transportu sanitarnego.

1a. Przepisy ustawy stosuje się do kontroli przez Inspekcję Transportu Drogowego:

- 1) przestrzegania przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym (Dz.U. z 2012 r. poz. 1137, z późn. zm.²⁾);
- 2) prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2013 r. poz. 260 i 843).

2. Do przewozów drogowych wykonywanych:

- 1) w ramach powszechnych usług pocztowych,
- 2) w ramach usług polegających na przewozie odpadów komunalnych lub nieczystości ciekłych,
- 3) przez podmioty niebędące przedsiębiorcami,
- 4) w ramach usuwania skutków awarii lub wypadków pojazdami pomocy drogowej - stosuje się odpowiednio przepisy ustawy dotyczącej niezarobkowego przewozu drogowego.

Art. 4 [Określenia ustawowe] Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) krajowy transport drogowy - podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób lub rzeczy pojazdami samochodowymi zarejestrowanymi w kraju, za które uważa się również zespoły pojazdów składające się z pojazdu samochodowego i przyczepy lub naczepy, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, przy czym jazda pojazdu, miejsce rozpoczęcia lub zakończenia podróży i przejazdu oraz droga znajdują się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) międzynarodowy transport drogowy - podejmowanie i wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przewozu osób lub rzeczy pojazdami samochodowymi, za które uważa się również zespoły pojazdów składające się z pojazdu samochodowego i przyczepy lub naczepy, przy czym jazda pojazdu między miejscem początkowym i docelowym odbywa się z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 3) transport drogowy - krajowy transport drogowy lub międzynarodowy transport drogowy; określenie to obejmuje również:
 - a) każdy przejazd drogowy wykonywany przez przedsiębiorcę pomocniczo w stosunku do działalności gospodarczej, niespełniającej warunków, o których mowa w pkt 4,
 - b) działalność gospodarczą w zakresie pośrednictwa przy przewozie rzeczy;
- 4) niezarobkowy przewóz drogowy - przewóz na potrzeby własne - każdy przejazd pojazdu po drogach publicznych z pasażerami lub bez, załadowanego lub bez ładunku, przeznaczonego do nieodpłatnego krajowego i międzynarodowego przewozu drogowego osób lub rzeczy, wykonywany przez przedsiębiorcę pomocniczo w stosunku do jego podstawowej działalności gospodarczej, spełniającej łącznie następujące warunki:
 - a) pojazdy samochodowe używane do przewozu są prowadzone przez przedsiębiorcę lub jego pracowników,

- b) przedsi biorca legitymuje si tytułem prawnym do dysponowania pojazdami samochodowymi,
- c) w przypadku przejazdu pojazdu załadowanego - rzeczy przewo one s własno ci przedsi biorcy lub zostały przez niego sprzedane, kupione, wynaj te, wydzier awione, wyprodukowane, wydobyte, przetworzone lub naprawione albo celem przejazdu jest przewóz osób lub rzeczy z przedsi biorstwa lub do przedsi biorstwa na jego własne potrzeby, a tak e przewóz pracowników i ich rodzin,
- d) nie jest przewozem w ramach prowadzonej działalno ci gospodarczej w zakresie usług turystycznych;
- 5) niezarobkowy krajowy przewóz drogowy - przewóz na potrzeby własne wykonywany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) niezarobkowy mi dzynarodowy przewóz drogowy - przewóz na potrzeby własne wykonywany z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6a) przewóz drogowy - transport drogowy lub niezarobkowy przewóz drogowy, a tak e inny przewóz drogowy w rozumieniu przepisów rozporz dzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnosz cych si do transportu drogowego oraz zmieniaj cego rozporz dzenia Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak równie uchylaj cego rozporz dzenie Rady (EWG) nr 3820/85 (Dz.Urz. UE L 102 z 11.04.2006, str. 1), zwanego dalej „rozporz dzeniem (WE) nr 561/2006”;
- 7) przewóz regularny - publiczny przewóz osób i ich бага u w okre lonych odst pach czasu i okre lonymi trasami, na zasadach okre lonych w ustawie i w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (Dz.U. z 2012 r. poz. 1173 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 1014);
- 7a) (uchylony)
- 8) linia komunikacyjna - połączenie komunikacyjne na określonej drodze między przystankami wskazanymi w rozkładzie jazdy, po której odbywają się regularne przewozy osób;
- 8a) przystanek - miejsce przeznaczone do wsiadania lub wysiadania pasażerów na danej linii komunikacyjnej, oznaczone w sposób określony w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, z informacją o rozkładzie jazdy, z uwzględnieniem godzin odjazdów środków transportowych przewo nika drogowego uprawnionego do korzystania z tego miejsca;
- 9) przewóz regularny specjalny - niepubliczny przewóz regularny określonej grupy osób, z wyłączeniem innych osób;
- 10) przewóz wahałowy - wielokrotny przewóz zorganizowanych grup osób tam i z powrotem, między tym samym miejscem początkowym a tym samym miejscem docelowym, przy spełnieniu określonych warunków:
- a) każda grupa osób przewiezionych do miejsca docelowego wraca do miejsca początkowego,
- b) miejsce początkowe i miejsce docelowe oznaczają odpowiednio miejsce rozpoczęcia usługi przewozowej oraz miejsce zakończenia usługi przewozowej, z uwzględnieniem w każdym przypadku okolicznych miejscowości leżących w promieniu 50 km;
- 11) przewóz okazjonalny - przewóz osób, który nie stanowi przewozu regularnego, przewozu regularnego specjalnego albo przewozu wahałowego;
- 12) przewóz kabotowy - przewóz wykonywany pojazdem samochodowym zarejestrowanym za granic lub przez przedsi biorc zagranicznego między miejscami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 13) transport kombinowany - przewóz rzeczy, podczas którego samochód ciężarowy, przyczepa, naczepa z jednostką ciągnic lub bez jednostki ciągniczej, nadwozie wymienne lub kontener 20-stopowy lub wiązki korzysta z drogi w początkowym lub końcowym odcinku przewozu, a na innym odcinku z usługi kolei, eglugi ródł dowej lub transportu morskiego, przy czym odcinek morski przekracza 100 km w linii prostej; odcinek przewozu początkowego lub końcowego oznacza przewóz:
- a) pomiędzy punktem, gdzie rzeczy są załadowane, i najbliższą odpowiednią kolejową stacją załadunkową dla odcinka początkowego oraz pomiędzy najbliższą odpowiednią kolejową stacją wyładunkową a punktem, gdzie rzeczy są wyładowane, dla którego odcinka lub
- b) wewnątrz promienia nieprzekraczającego 150 km w linii prostej ze ródł dowego lub morskiego portu załadunku lub wyładunku;
- 14) międzynarodowy transport kombinowany - transport kombinowany, podczas którego następuje przekroczenie granicy Rzeczypospolitej Polskiej;
- 15) przewo niki drogowy - przedsi biorca uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;
- 16) zagraniczny przewo niki drogowy - zagraniczny przedsi biorca uprawniony do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego na podstawie przepisów obowiązujących w państwie, w którym znajduje się jego siedziba;
- 17) licencja - decyzja administracyjna wydana przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego lub określony w ustawie organ samorządu terytorialnego, uprawniająca do podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;
- 18) zezwolenie - decyzja administracyjna wydana przez ministra właściwego do spraw transportu, Głównego Inspektora Transportu Drogowego lub określony w ustawie organ samorządu terytorialnego, uprawniająca przewo nika drogowego do wykonywania określonego rodzaju transportu drogowego;
- 19) zezwolenie zagraniczne - dokument otrzymany na podstawie umowy międzynarodowej od właściwego organu innej państwa lub organizacji międzynarodowej przez właściwy organ Rzeczypospolitej Polskiej przekazywany przewo nikowi drogowemu i upoważniający go do wykonywania międzynarodowego transportu drogowego, jednokrotnie lub wielokrotnie, do lub z terytorium państwa określonego w zezwoleniu lub tranzytem przez jego terytorium;
- 19a) formularz jazdy - dokument wydawany na podstawie art. 12 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/2009 z dnia 21 października 2009 r. w sprawie wspólnych zasad dostępu do międzynarodowego rynku usług autokarowych i autobusowych i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 561/2006 (Dz.Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 88, z późn. zm.) oraz na podstawie umowy w sprawie międzynarodowych okazjonalnych przewozów pasażerów autokarami i autobusami (Umowa INTERBUS), sporządzonej w Brukseli dnia 11 grudnia 2000 r. (Dz.U. z 2003 r. Nr 114, poz. 1076);
- 20) certyfikat kompetencji zawodowych - dokument potwierdzający posiadanie kwalifikacji i wiedzy niezbędnych do podjęcia i wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;
- 21) (uchylony)

21a) baza eksploatacyjna - miejsce wyposażone w odpowiedni sprzęt techniczny i urządzenia techniczne umożliwiające prowadzenie działalności transportowej w sposób zorganizowany i ciągły, w skład której wchodzi co najmniej jeden z następujących elementów: miejsce postojowe, miejsce załadunku, rozładunku lub ładowania ładunków, miejsce konserwacji lub naprawy pojazdów;

22) obowiązki lub warunki przewozu drogowego - obowiązki lub warunki wynikające z przepisów ustawy oraz:

- a) rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym (Dz.Urz. L 370 z 31.12.1985, str. 21),
- b) (uchylona),
- c) (uchylona),
- d) (uchylona),
- e) (uchylona),
- f) (uchylona),
- g) rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającego dyrektywę 64/432/EWG i 93/119/WE oraz rozporządzenia (WE) nr 1255/97 (Dz.Urz. L 3 z 05.01.2005, str. 1-44),
- h) rozporządzenia (WE) nr 561/2006,
- i) rozporządzenia (WE) nr 1013/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie przemieszczania odpadów (Dz.Urz. L 190 z 12.07.2006, str. 1-98),
- j) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającego wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego i uchylającego dyrektywę Rady 96/26/WE (Dz.Urz. L 300 z 14.11.2009, str. 51-71),
- k) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych (Dz.Urz. L 300 z 14.11.2009, str. 72-87),
- l) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/2009 z dnia 21 października 2009 r. w sprawie wspólnych zasad dostępu do międzynarodowego rynku usług autokarowych i autobusowych i zmieniającego rozporządzenie (WE) nr 561/2006,
- m) ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe,
- n) ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2012 r. poz. 391, z późn. zm.³⁾),
- o) ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym,
- p) ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2013 r. poz. 856),
- r) ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców (Dz.U. z 2012 r. poz. 1155 oraz z 2013 r. poz. 567),
- s) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o systemie tachografów cyfrowych (Dz.U. Nr 180, poz. 1494, z późn. zm.⁴⁾),
- t) ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o bezpieczeństwie żywności i żywienia (Dz.U. z 2010 r. Nr 136, poz. 914, z późn. zm.⁵⁾),
- u) ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów (Dz.U. Nr 124, poz. 859, z późn. zm.⁶⁾),
- w) ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym (Dz.U. z 2011 r. Nr 5, poz. 13 i Nr 228, poz. 1368),
- wa) ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U. Nr 30, poz. 151, z późn. zm.⁷⁾),
- x) ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz.U. Nr 227, poz. 1367 i Nr 244, poz. 1454),
- y) wiązanych Rzeczpospolitej Polskiej umów międzynarodowych w zakresie przewozu drogowego.

Rozdział 2. Zasady podejmowania i wykonywania transportu drogowego.

Art. 5 [Warunki udzielenia licencji]

1. Podjęcie i wykonywanie transportu drogowego, z zastrzeżeniem art. 5b ust. 1 i 2, wymaga uzyskania zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, na zasadach określonych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009 z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającym wspólne zasady dotyczące warunków wykonywania zawodu przewoźnika drogowego i uchylającym dyrektywę Rady 96/26/WE, zwanym dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1071/2009”.

2. Zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego udziela się przedsiębiorcy, jeżeli:

- 1) spełnia wymagania określone w rozporządzeniu (WE) nr 1071/2009;
- 2) w stosunku do zatrudnionych przez przedsiębiorcę kierowców, a także innych osób niezatrudnionych przez przedsiębiorcę, lecz wykonujących osobiste przewozy na jego rzecz, nie orzeczono zakazu wykonywania zawodu kierowcy.

3. Zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego udziela się na czas nieoznaczony.

Art. 5a [Licencja wspólnotowa]

1. Podjęcie i wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego wymaga uzyskania odpowiedniej licencji wspólnotowej, na zasadach określonych w:

1) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1072/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącym wspólnych zasad dostępu do rynku międzynarodowych przewozów drogowych, zwanym dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1072/2009”, lub

2) rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1073/2009 z dnia 21 października 2009 r. w sprawie wspólnych zasad dostępu do międzynarodowego rynku usług autokarowych i autobusowych i zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 561/2006, zwanym dalej „rozporządzeniem (WE) nr 1073/2009”.

2. Licencji wspólnotowej udziela się przedsiębiorcy, jeżeli posiada zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego.

Art. 5b [Licencja, przewóz osób]

1. Podjęcie i wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób:
 - 1) samochodem osobowym,
 - 2) pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą,
 - 3) taksówek
 - wymaga uzyskania odpowiedniej licencji.
2. Podjęcie i wykonywanie transportu drogowego w zakresie przewożenia rzeczy wymaga uzyskania odpowiedniej licencji.
3. Licencji, o której mowa w ust. 1 i 2, udziela się na czas oznaczony, nie krótszy niż 2 lata i nie dłuższy niż 50 lat, uwzględniając wnioski strony.

Art. 5c [Warunki uzyskania licencji]

1. Licencji, o której mowa w art. 5b ust. 1 pkt 1 i 2, udziela się przedsiabiorcy, jeżeli:
 - 1) członkowie organu zarządczego osoby prawnej, osoby zarządzające spółką jawną lub komandytów, a w przypadku innego przedsiębiorcy - osoby prowadzące działalność gospodarczą:
 - a) nie zostały skazane prawomocnym wyrokiem za przestępstwa karne skarbowe lub przestępstwa umyślne przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, mieniu, obrotowi gospodarczemu, wiarygodności dokumentów, rodowiskowi lub warunkom pracy i płacy albo inne mające związek z wykonywaniem zawodu,
 - b) nie wydano im prawomocnego orzeczenia zakazującego wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego;
 - 2) przynajmniej jedna z osób zarządzających przedsiębiorstwem lub osoba zarządzająca w przedsiębiorstwie transportem drogowym legitymuje się certyfikatem kompetencji zawodowych;
 - 3) znajduje się on w sytuacji finansowej zapewniającej podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego określonej dostępnymi środkami finansowymi lub majątkiem w wysokości:
 - a) 9000 euro - na pierwszy pojazd samochodowy przeznaczony do transportu drogowego,
 - b) 5000 euro - na każdy następny pojazd samochodowy przeznaczony do transportu drogowego;
 - 4) w stosunku do zatrudnionych przez niego kierowców, a także innych osób niezatrudnionych przez tego przedsiębiorcę, lecz wykonujących usługi przewozu na jego rzecz, nie orzeczono zakazu wykonywania zawodu kierowcy;
 - 5) posiada on tytuł prawny do dysponowania pojazdem lub pojazdami samochodowymi spełniającymi wymagania techniczne określone przepisami prawa o ruchu drogowym, którymi transport drogowy ma być wykonywany.
2. Licencji, o której mowa w art. 5b ust. 2, udziela się przedsiębiorcy, jeżeli:
 - 1) spełnia wymagania, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2;
 - 2) znajduje się w sytuacji finansowej zapewniającej podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego określonej dostępnymi środkami finansowymi lub majątkiem w wysokości 50 000 euro.
3. Wymóg, o którym mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 2, potwierdza się:
 - 1) rocznym sprawozdaniem finansowym;
 - 2) dokumentami potwierdzającymi:
 - a) dysponowanie środkami pieniężnymi w gotówce lub na rachunkach bankowych lub dostępnymi aktywami,
 - b) posiadanie akcji, udziałów lub innych zbywalnych papierów wartościowych,
 - c) udzielenie gwarancji lub poręcze bankowych,
 - d) własno nieruchomości.
4. Przy ocenie sytuacji finansowej, o której mowa w ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 2, stosuje się kurs średni ogłaszany przez Narodowy Bank Polski, obowiązujący w ostatnim dniu roku poprzedzającego rok, w którym ocena ta jest dokonywana.

Art. 6 [Taksówka]

1. Licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówek udziela się przedsiębiorcy, jeżeli:
 - 1) spełnia wymagania określone w art. 5c ust. 1 pkt 1 i 5;
 - 2) zatrudnieni przez niego kierowcy oraz sam przedsiębiorca osobiście wykonujący przewozy:
 - a) (uchylona),
 - b) nie byli skazani za przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko wolności seksualnej i obyczajności, a ponadto nie wydano im prawomocnego orzeczenia zakazującego wykonywania zawodu kierowcy,
 - c) posiadają za wiadczenie o ukończeniu szkolenia w zakresie transportu drogowego taksówek, potwierdzonego zdaniem egzaminem w przypadku, o którym mowa w ust. 3a,
 - d) spełniają wymagania określone w art. 39a ust. 1 pkt 1-4.
2. (uchylony)
- 2a. (uchylony)
- 2b. (uchylony)
3. (uchylony)
- 3a. Rada gminy liczącej powyżej 100 000 mieszkańców może wprowadzić, w drodze uchwały, obowiązek ukończenia szkolenia zakończonego egzaminem przed komisją egzaminacyjną, potwierdzającym znajomość topografii miejscowości oraz przepisów prawa miejscowego, przez przedsiębiorcę osobiście wykonującego przewozy lub kierowcę przez niego zatrudnionego.
- 3b. Za przeprowadzenie szkolenia i egzaminu, o których mowa w ust. 3a, pobiera się opłat.
- 3c. W przypadku, o którym mowa w ust. 3a, rada gminy określi, w drodze uchwały:
 - 1) czystotliwość egzaminów, nie rzadziej jednak niż raz w roku;
 - 2) program szkolenia w wymiarze nieprzekraczającym 20 godzin;
 - 3) sposób powoływania komisji egzaminacyjnej, jej skład, tryb pracy oraz wysokość wynagrodzenia za pracę w komisji;
 - 4) sposób egzaminowania oraz zakres wiedzy wymagany na egzaminie, na podstawie którego komisja egzaminacyjna przygotowuje pytania egzaminacyjne;
 - 5) wzór za wiadczenia o ukończeniu szkolenia;

6) wysokość opłat za szkolenie i egzamin, uwzględniając koszty szkolenia i egzaminowania oraz to, że łączna wysokość tych opłat nie może przekroczyć 20% kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w roku poprzedzającym przeprowadzenie szkolenia i egzaminu, ogłoszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227, z późn. zm.¹⁶⁾).

4. Licencja, o której mowa w ust. 1, udzielana jest na określony pojazd i obszar obejmujący:

- 1) gmin;
- 2) gminy sielące - po uprzednim zawarciu przez nie porozumienia;
- 3) miasto stołeczne Warszawa.

5. Dopuszcza się wykonywanie przewozu z obszaru określonego w licencji poza ten obszar, lecz bez prawa świadczenia usług przewozowych poza obszarem określonym w tej licencji, z wyjątkiem przewozu wykonywanego w drodze powrotnej lub w przypadku złożenia zamówienia przez klienta z innego obszaru.

6. (uchylony)

7. (uchylony)

Art. 7 [Udzielenie, zmiany, cofnięcie licencji]

1. Udzielenie, odmowa udzielenia, zmiana oraz zawieszenie lub cofnięcie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego następuje w drodze decyzji administracyjnej.

2. Organem właściwym w sprawach udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany oraz zawieszenia lub cofnięcia zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego jest:

- 1) starosta właściwy dla siedziby przedsiębiorcy, o której mowa w art. 5 lit. a rozporządzenia (WE) nr 1071/2009;
- 2) Główny Inspektor Transportu Drogowego, w przypadku ubiegania się o licencję wspólnotową, jeżeli przedsiębiorca nie wystąpił z wnioskiem o wydanie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego przez organ, o którym mowa w pkt 1.

3. Udzielenie, odmowa udzielenia, zmiana lub cofnięcie licencji wspólnotowej oraz licencji, o której mowa w art. 5b ust. 1 i 2, następuje w drodze decyzji administracyjnej.

4. Organem właściwym w sprawach udzielenia, odmowy udzielenia, zmiany lub cofnięcia:

- 1) licencji wspólnotowej jest Główny Inspektor Transportu Drogowego;
- 2) licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób samochodem osobowym, pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą lub licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie podrobnictwa przy przewożeniu rzeczy jest starosta właściwy dla siedziby albo miejsca zamieszkania przedsiębiorcy;
- 3) licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówkami:
 - a) na obszarze, o którym mowa w art. 6 ust. 4 pkt 1, jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta,
 - b) na obszarze, o którym mowa w art. 6 ust. 4 pkt 2, jest wójt, burmistrz lub prezydent miasta właściwy dla siedziby albo miejsca zamieszkania przedsiębiorcy,
 - c) na obszarze, o którym mowa w art. 6 ust. 4 pkt 3, jest Prezydent miasta stołecznego Warszawy.

Art. 7a [Wniosek]

1. Zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego oraz licencji wspólnotowej udziela się na wniosek przedsiębiorcy złożony na piśmie lub w postaci dokumentu elektronicznego, za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne (Dz.U. z 2013 r. poz. 235), po uiszczeniu opłat, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1 i 11.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego adres i siedzib albo miejsce zamieszkania;
- 2) adres siedziby przedsiębiorcy, o której mowa w art. 5 lit. a rozporządzenia (WE) nr 1071/2009;
- 3) informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) albo numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS), jeżeli są wymagane;
- 4) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 5) określenie rodzaju transportu drogowego;
- 6) określenie rodzaju i liczby pojazdów samochodowych, które przedsiębiorca będzie wykorzystywał do wykonywania transportu drogowego;

7) imię i nazwisko, adres zamieszkania oraz numer certyfikatu kompetencji zawodowych osoby zarządzającej transportem, o której mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009 albo osoby, o której mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009;

8) określenie liczby wypisów z zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub z licencji wspólnotowej;

9) w przypadku licencji wspólnotowej - określenie czasu, na który ma być ona udzielona.

3. Do wniosku o udzielenie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego dołącza się:

- 1) o wiadczenie osoby zarządzającej transportem następującej treści: „Oświadczam, że zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009 będę pełnił rolę zarządzającego cego transportem” oraz kopii certyfikatu kompetencji zawodowych tej osoby albo o wiadczenie osoby uprawnionej na podstawie umowy do wykonywania zadań zarządzającego cego transportem w imieniu przedsiębiorcy, że spełnia warunki, o których mowa w art. 4 ust. 2 lit. c rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, oraz kopii certyfikatu kompetencji zawodowych tej osoby;
- 2) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009;
- 3) o wiadczenie przedsiębiorcy, że dysponuje bazą eksploatacyjną wraz ze wskazaniem adresu bazy, jeżeli adres ten jest inny niż adres wskazany zgodnie z ust. 2 pkt 1;
- 4) o wiadczenie o zamiarze zatrudnienia kierowców spełniających warunki, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2, lub o wiadczenie o zamiarze współpracy z osobami niezatrudnionymi przez przedsiębiorcę, lecz wykonującymi osobiście przewóz na jego rzecz, spełniającymi warunki, o których mowa w art. 5 ust. 2 pkt 2;
- 5) dowód uiszczenia opłaty za wydanie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego i wypisów z tego zezwolenia;
- 6) informacji z Krajowego Rejestru Karnego dotyczących osoby:
 - a) będącej członkiem organu zarządzającego osoby prawnej, osoby zarządzającej spółką jawną lub komandytową,
 - b) prowadzącej działalność gospodarczą - w przypadku innego przedsiębiorcy,
 - c) zarządzającego cego transportem lub uprawnionej na podstawie umowy do wykonywania zadań zarządzającego cego transportem w imieniu przedsiębiorcy - albo o wiadczenie tych osób o niekaralności za przestępstwa umyślne

w dziedzinach określonych w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009.

4. Do wniosku o udzielenie licencji wspólnotowej dołącza się:

- 1) kopie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego;
- 2) za wiadczenie wystawione przez organ, który wydał zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, o liczbie pojazdów dla których został udokumentowany wymóg zdolności finansowej, zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009;
- 3) dowód uiszczenia opłaty za wydanie licencji wspólnotowej i wypisów z tej licencji.

5. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 1, jest składany w postaci dokumentu elektronicznego załączniki, o których mowa w ust. 3 i 4, składa się również w postaci elektronicznej.

6. O wiadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 3, 4 i 6, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający o wiadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej: „Jestem wiadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego o wiadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

7. Po uzyskaniu zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego przedsiębiorca przedkłada do organu, o którym mowa w art. 7 ust. 2, wykaz pojazdów zawierający następujące informacje:

- 1) markę, typ;
- 2) rodzaj/przeznaczenie;
- 3) numer rejestracyjny;
- 4) numer VIN;
- 5) wskazanie rodzaju tytułu prawnego do dysponowania pojazdem.

Art. 7b [Sprawozdania finansowe]

1. Przedsiębiorca, który nie jest obowiązany na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r. poz. 330 i 613) do sporządzenia rocznego sprawozdania finansowego może udokumentować swoją zdolność finansową, o której mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, w sposób wskazany w art. 7 ust. 2 tego rozporządzenia.

2. Audytorem upoważnionym do poświadczania rocznych sprawozdań finansowych, o którym mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, jest biegły rewident w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości.

3. Odpowiednio upoważnioną osobą do poświadczania rocznych sprawozdań finansowych, o której mowa w art. 7 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, jest członek zarządu spółki prawa handlowego lub innej osoby prawnej, wspólnik spółki jawnej, komplementariusz spółki komandytowej lub komandytowo-akcyjnej, lub przedsiębiorca będący osobą fizyczną.

4. Wymóg prowadzenia dokumentów księgowych w siedzibie, o którym mowa w art. 5 lit. a rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, uznaje się za spełniony, jeżeli przedsiębiorca powierzył prowadzenie ksiąg rachunkowych przedsiębiorcy, o którym mowa w art. 76a ust. 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, lub przedsiębiorcy prowadzącemu działalność w tym zakresie z innego państwa członkowskiego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o wiadczeniu usług na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. Nr 47, poz. 278, z późn. zm.¹⁷⁾).

Art. 7c [Zadania zarządcy cego transportem] Mikroprzedsiębiorca w rozumieniu ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz.U. z 2013 r. poz. 672, z późn. zm.¹⁸⁾) może, bez wyznaczania zarządcy cego transportem spełniać jego warunki, o których mowa w art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, w drodze umowy wyznaczonej osobą fizyczną uprawnioną do wykonywania zadań zarządcy cego transportem w jego imieniu, jeżeli osoba ta spełnia warunki, o których mowa w art. 4 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009.

Art. 7d [Dobra reputacja]

1. Wymóg dobrej reputacji, o którym mowa w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, nie jest lub przestał być spełniony, jeżeli wobec przedsiębiorcy, zarządcy cego transportem lub osoby fizycznej, o której mowa w art. 7c:

1) orzeczono:

a) prawomocny wyrok skazujący za przestępstwa umyślne w dziedzinach określonych w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009,

b) co najmniej dwie wykonalne decyzje administracyjne o nałożeniu kary pieniężnej za naruszenie określone w załączniku nr IV do rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, lub

c) co najmniej dwie prawomocne kary grzywny za naruszenie określone w załączniku nr IV do rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, oraz

2) wydano decyzję o uznaniu, że utrata dobrej reputacji stanowi proporcjonalną reakcję za nałożone sankcje, o których mowa w pkt 1.

2. Organ, o którym mowa w art. 7 ust. 2, po stwierdzeniu, że na przedsiębiorcę, zarządcę cego transportem lub osobę fizyczną, o której mowa w art. 7c, nałożono sankcje, o których mowa w ust. 1 pkt 1, niezwłocznie wszczynają postępowania administracyjne określone w art. 6 ust. 2 lit. a rozporządzenia (WE) nr 1071/2009.

3. Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego organ, o którym mowa w art. 7 ust. 2, wydaje decyzję o uznaniu, że:

1) dobra reputacja pozostaje nienaruszona, albo

2) utrata dobrej reputacji stanowi proporcjonalną reakcję za nałożone sankcje, o których mowa w ust. 1 pkt 1.

4. Organ, o którym mowa w art. 7 ust. 2, stwierdza, że utrata dobrej reputacji będzie stanowiła nieproporcjonalną reakcję za naruszenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1, i wydaje decyzję o uznaniu, że dobra reputacja pozostaje nienaruszona, w szczególności jeżeli w wyniku postępowania administracyjnego ustalono, iż:

1) liczba stwierdzonych naruszeń jest nieznaczna w stosunku do skali prowadzonych operacji transportowych;

2) istnieje możliwość poprawy sytuacji w przedsiębiorstwie, w szczególności jeżeli przedsiębiorca podjął działania mające na celu wdrożenie prawidłowej dyscypliny pracy lub wdrożył procedury zapobiegające powstawaniu naruszeń obowiązujących warunków przewozu drogowego, lub

3) istnieje interes społeczny kontynuacji działalności gospodarczej przez przedsiębiorcę, w szczególności jeżeli cofnięcie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego:

a) spowodowałoby wzrost poziomu bezrobocia w miejscowości, gminie lub regionie, lub

b) w poważny sposób utrudniłoby zaspokajanie potrzeb ludności w zakresie publicznego transportu zbiorowego.

Art. 7e [rodki rehabilitacyjne] Przez rodki rehabilitacyjne, o których mowa w art. 6 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, należy rozumieć:

- 1) zarządzenie skazania za przestępstwa umyślne w dziedzinach określonych w art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009;
- 2) zarządzenie skazania za wykroczenia stanowiące naruszenia obowiązków przepisów krajowych w zakresie określonym w załączniku nr IV do rozporządzenia (WE) nr 1071/2009;
- 3) uznanie nałożonych sankcji administracyjnych za naruszenia obowiązków przepisów krajowych w zakresie określonym w załączniku nr IV do rozporządzenia (WE) nr 1071/2009 za niebyłe.

Art. 8 [Wniosek o udzielenie licencji]

1. Licencji, o których mowa w art. 5b ust. 1 i 2, udziela się na wniosek przedsiębiorcy złożony na piśmie lub w postaci dokumentu elektronicznego, po uiszczeniu opłaty, o której mowa w art. 41 ust. 1 pkt 1.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego adres i siedzibę albo miejsce zamieszkania;
- 2) informację o wpisie do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) albo numer w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS), jeżeli są wymagane;
- 3) numer identyfikacji podatkowej (NIP);
- 4) określenie rodzaju i zakresu transportu drogowego, a w zakresie transportu drogowego taksówek - także obszaru wykonywania przewozu;
- 5) określenie czasu, na który licencja ma być udzielona;
- 6) określenie rodzaju i liczby pojazdów samochodowych, które przedsiębiorca będzie wykorzystywał do wykonywania transportu drogowego - w przypadku wykonywania transportu drogowego w zakresie, o którym mowa w art. 5b ust. 1 pkt 1 i 2;
- 7) określenie liczby wypisów z licencji - w przypadku wykonywania transportu drogowego w zakresie, o którym mowa w art. 5b ust. 1 pkt 1 i 2.

3. Do wniosku o udzielenie licencji, o której mowa w art. 5b ust. 1 i 2, dołącza się:

- 1) o wiadczenie osoby zarządzającej transportem następującej treści: „Oświadczam, że zgodnie z art. 5c ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym będę pełnił rolę osoby zarządzającej transportem drogowym w przedsiębiorstwie” oraz kopii certyfikatu kompetencji zawodowych tej osoby;
- 2) o wiadczenie członków organu zarządzającego osoby prawnej, osoby zarządzającej spółką jawną lub komandytów, a w przypadku innego przedsiębiorcy - osoby prowadzącej działalność gospodarczą, że spełnia wymóg dobrej reputacji, o którym mowa w art. 5c ust. 1 pkt 1;
- 3) dokumenty potwierdzające spełnienie warunków, o których mowa w art. 5c ust. 1 pkt 3 lub ust. 2 pkt 2;
- 4) o wiadczenie o zamiarze zatrudnienia kierowców spełniających warunki, o których mowa w art. 5c ust. 1 pkt 4 lub w art. 6 ust. 1 pkt 2, albo o wiadczenie o zamiarze współpracy z osobami niezatrudnionymi przez przedsiębiorcę, lecz wykonującymi usługi przewozu na jego rzecz, spełniającymi warunki, o których mowa w art. 5c ust. 1 pkt 4;
- 5) wykaz pojazdów zawierający następujące informacje:
 - a) markę, typ,
 - b) rodzaj/przeznaczenie,
 - c) numer rejestracyjny,
 - d) numer VIN,
 - e) wskazanie rodzaju tytułu prawnego do dysponowania pojazdem;
- 6) dowód uiszczenia opłaty za wydanie licencji i wypisów z tej licencji.

4. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się w postaci dokumentu elektronicznego załączniki, o których mowa w ust. 3, składa się również w postaci elektronicznej.

5. Przy składaniu wniosku, o którym mowa w ust. 1, nie dołącza się dokumentów, o których mowa w ust. 3:

- 1) pkt 1 i 3 - gdy wniosek dotyczy licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówek;
- 2) pkt 4 i 5 - gdy wniosek dotyczy licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie po rednictwa przy przewozie rzeczy.

6. O wiadczenia, o których mowa w ust. 3 pkt 1, 2 i 4, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający o wiadczenie jest obowiązany do zawarcia w nim klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego o wiadczenia.”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań.

Art. 9 (uchylony)

Art. 10 (uchylony)

Art. 11 [Treść licencji, załączniki, wypis licencji]

1. W zezwoleniu na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego oraz w licencji określa się w szczególności:

- 1) numer ewidencyjny zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji;
- 2) organ, który udzielił zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji;
- 3) datę udzielenia zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji;
- 4) podstawę prawną;
- 5) przedsiębiorcę, jego adres i siedzibę albo miejsce zamieszkania;
- 6) rodzaj i zakres transportu drogowego;
- 7) oznaczenie obszaru przewozów - w przypadku licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówek;
- 8) termin ważności.

2. Organ udzielający zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1, wydaje wypis lub wypisy z tego zezwolenia w liczbie nie większej niż liczba pojazdów samochodowych określonych we wniosku o udzielenie zezwolenia, dla których został udokumentowany wymóg zdolności finansowej, zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009.

3. Organ udzielający licencji wspólnotowej, o którym mowa w art. 7 ust. 4 pkt 1, wydaje wypis lub wypisy z tej licencji w liczbie nie większej niż liczba pojazdów samochodowych określonych we wniosku o udzielenie licencji, dla których został udokumentowany wymóg zdolności finansowej, zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009.

4. Organ udzielający licencji, o której mowa w art. 5b ust. 1 pkt 1 i 2, wydaje wypis lub wypisy z tej licencji w liczbie nie większej niż liczba pojazdów samochodowych określonych we wniosku o udzielenie licencji, dla których zostało udokumentowane spełnienie wymogu, o którym mowa w art. 5c ust. 1 pkt 3.

Art. 11a [Zakaz]

1. Zabrania się przedsi biorcy posiadania wypisów z zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego i wypisów z licencji wspólnotowej w łącznej liczbie przekraczającej liczbę pojazdów, dla których zostało udokumentowane spełnienie wymogu, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009.

2. Przedsi biorca jest obowiązany zwrócić ponadliczbowe wypisy do organu, który je wydał w terminie 7 dni od dnia, w którym łączna liczba wypisów przekroczyła liczbę pojazdów, dla których zostało udokumentowane spełnienie wymogu, o którym mowa w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009.

Art. 12 [Uprawnienia wynikające z licencji]

1. Zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego oraz licencja, o której mowa w art. 5b ust. 1, uprawniają do wykonywania przewozu wyłącznie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Licencja, o której mowa w art. 5b ust. 1 pkt 1 i 2, nie uprawnia do wykonywania transportu drogowego taksówek.

3. Licencja wspólnotowa uprawnia do wykonywania międzynarodowego transportu drogowego zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonym. Licencja ta uprawnia również do wykonywania krajowego transportu drogowego, zgodnie z rodzajem przewozów w niej określonym.

Art. 13 [Osobisty charakter licencji; przeniesienie uprawnień]

1. Zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji nie mogą na odstąpieniu osobom trzecim ani przenosić uprawnień z nich wynikających na osobę trzecią.

2. Organ, który udzielił zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencji wspólnotowej lub licencji, o której mowa w art. 5b ust. 1 pkt 1 lub 2 lub ust. 2, przenosi, w drodze decyzji administracyjnej, uprawnienia z nich wynikające w razie:

1) śmierci osoby fizycznej posiadającej zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji i wstąpienia na jej miejsce spadkobiercy, w tym również osoby fizycznej będącej współnikiem, w szczególności spółki jawnej lub komandytowej,

2) połączenia, podziału lub przekształcenia, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz.U. z 2013 r. poz. 1030), przedsi biorcy posiadającego zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji

- pod warunkiem spełnienia przez przedsi biorcę przejmującego uprawnienia wynikające z zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego wymaga określonych w art. 5 ust. 2 lub pod warunkiem spełnienia przez przedsi biorcę przejmującego uprawnienia wynikające z licencji wymaga odpowiednio określonych w art. 5a lub art. 5c ust. 1 lub 2.

3. Postępowanie, o którym mowa w ust. 2, wszczynają się na wniosek przedsi biorcy przejmującego uprawnienia.

Art. 14 [Obowiązki przewoźnika]

1. Przewoźnik drogowy jest obowiązany zgłaszać zmianę lub w postaci dokumentu elektronicznego organowi, który udzielił:

1) zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji wspólnotowej, zmiany danych, o których mowa w art. 7a,

2) licencji, o której mowa w art. 5b ust. 1 i 2, zmiany danych, o których mowa w art. 8 - nie później niż w terminie 28 dni od dnia ich powstania.

2. Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1, obejmują dane zawarte w zezwoleniu na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji, przedsi biorca jest obowiązany wystąpić z wnioskiem o zmianę treści zezwolenia lub licencji.

3. Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1 pkt 1, polegają na zwiększeniu liczby pojazdów, przedsi biorca jest obowiązany udokumentować zdolność finansową dla każdego zgłoszonego pojazdu samochodowego, zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, i może wystąpić z wnioskiem o wydanie dodatkowych wypisów z zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub z licencji.

4. Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1 pkt 2, polegają na zwiększeniu liczby pojazdów, przedsi biorca jest obowiązany udokumentować sytuację finansową dla każdego zgłoszonego pojazdu samochodowego, zgodnie z art. 5c ust. 1 pkt 3, i może wystąpić z wnioskiem o wydanie dodatkowych wypisów z licencji.

Art. 14a [Zwieszenie wykonywania transportu]

1. Przewoźnik drogowy może zawiesić, w całości albo w części wykonywanie transportu drogowego na okres nie dłuższy niż 12 miesięcy.

2. Przewoźnik drogowy zawieszający wykonywanie transportu drogowego jest obowiązany w terminie 14 dni od dnia, w którym rozpoczęty został okres zawieszenia:

1) zawiadomi organ, który udzielił licencji o zawieszeniu wykonywania transportu drogowego; w zawiadomieniu podaje się:

a) okres, na który zawieszono wykonywanie transportu drogowego,

b) liczbę wypisów z licencji odpowiadającą liczbie pojazdów samochodowych, którymi zaprzestano wykonywania przewozów drogowych - w przypadku częściowego zawieszenia wykonywania transportu drogowego;

2) zwrócić do organu, który udzielił licencji:

a) wszystkie wypisy z licencji - w przypadku zawieszenia wykonywania transportu drogowego w całości,

b) wypisy z licencji odpowiadające liczbie pojazdów samochodowych, którymi zaprzestano wykonywania przewozów drogowych - w przypadku częściowego zawieszenia wykonywania transportu drogowego,

c) licencję - w przypadku zawieszenia wykonywania transportu drogowego taksówek.

3. Organ, który udzielił licencji, wydaje z urzędu zwróconą licencję lub wypisy w terminie 7 dni przed upływem okresu, na jaki zostało zawieszono wykonywanie transportu drogowego.

4. Jeżeli wykonywanie transportu drogowego zostało zawieszono na okres przekraczający 3 miesiące, organ, który udzielił licencji dokonuje, w terminie 14 dni od dnia spełnienia wymogu, o których mowa w ust. 2, zwrotu części opłaty wniesionej za wydanie licencji i wypisów z licencji z zastrzeżeniem ust. 5, proporcjonalnie do:

1) okresu zawieszenia wykonywania transportu drogowego;

2) liczby zawieszonych wypisów z licencji.

5. (uchylony)

6. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb i warunki zwrotu czci opłaty, uwzględniając zasady proporcjonalnego zwrotu opłaty, o której mowa w ust. 4.

Art. 15 [Cofnięcie licencji]

1. Licencji, o której mowa w art. 5b ust. 1 i 2, cofa się:

1) w przypadku gdy:

- a) wydano prawomocne orzeczenie zakazujące przedsięwzięcia wykonywania działalności gospodarczej objętej licencją,
- b) przedsięwzięcie nie podjęte zostało w ciągu 6 miesięcy od dnia jej wydania, pomimo wezwania organu licencyjnego do jej podjęcia;

2) jeżeli posiadacz:

- a) nie spełnia wymagań uprawniających do wykonywania działalności w zakresie transportu drogowego,
 - b) rażąco naruszył warunki określone w licencji lub inne warunki wykonywania działalności objętej licencją określone przepisami prawa,
 - c) odstąpił z licencji lub wypis z licencji osobie trzeciej,
 - d) zaprzestał wykonywania działalności gospodarczej objętej licencją, a w szczególności nie wykonuje, na skutek okoliczności zależnych od niego, transportu drogowego co najmniej przez 6 miesięcy,
 - e) rażąco narusza przepisy dotyczące czasu pracy kierowców lub kwalifikacji kierowców;
- 3) jeżeli posiadacz licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówek samowolnie zmienia wskazania urządzeń pomiarowo-kontrolnych, zainstalowanych w pojeździe;

4) (uchylony)

2. Cofnięcie licencji w przypadkach określonych w ust. 1 pkt 2 lit. a, b, d oraz lit. e poprzedza się pisemnym ostrzeżeniem przedsięwzięcia, a w przypadku ponownego stwierdzenia naruszenia tych przepisów wszczynają się postępowanie w sprawie cofnięcia licencji. Przepisu nie stosuje się, gdy posiadacz licencji przestał spełniać wymagania, o których mowa w art. 5c ust. 1 pkt 1 lit. a.

2a. Przepisu ust. 1 pkt 2 lit. d nie stosuje się, jeżeli przewoźnik zawiadomił organ, który udzielił licencji, o zawieszeniu wykonywania transportu drogowego, w trybie i na zasadach określonych w art. 14a.

3. Licencja, o której mowa w art. 5b ust. 1 i 2, może być cofnięta, jeżeli jej posiadacz:

- 1) nie przedstawił, w wyznaczonym terminie, informacji i dokumentów, o których mowa w art. 8 ust. 2 i 3, art. 14 ust. 2 i art. 83;
- 2) rażąco lub wielokrotnie narusza przepisy w zakresie dopuszczalnej masy, nacisków osi lub wymiaru pojazdu;
- 3) zalega w regulowaniu, stwierdzonych decyzją ostateczną lub prawomocnym orzeczeniem, zobowiązań:
 - a) celnych, podatkowych lub innych zobowiązań na rzecz Skarbu Państwa z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego,
 - b) wobec kontrahenta;
- 4) samowolnie:
 - a) zmienia wskazania urządzeń pomiarowo-kontrolnych lub tachografów cyfrowych zainstalowanych w pojeździe, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 3,
 - b) zmienia lub usuwa dane zapisane w tachografie cyfrowym lub na karcie kierowcy i karcie przedsięwzięcia.

4. Przedsięwzięcie jest obowiązany zwrócić dokumenty, o których mowa w art. 11, organowi, który udzielił licencji, niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o cofnięciu licencji stała się ostateczna.

5. W przypadku cofnięcia licencji nie może być ona ponownie udzielona wcześniej niż po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofnięciu licencji stała się ostateczna.

Art. 16 [Wygasnięcie licencji]

1. Zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego wygasa w razie:

- 1) zrzeczenia się go;
- 2) śmierci posiadacza zezwolenia;
- 3) likwidacji albo postanowienia o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku przedsięwzięcia, któremu zostało udzielone, chyba że zachodzi okoliczność określona w art. 13 ust. 2;
- 4) wydania wobec przedsięwzięcia prawomocnego orzeczenia zakazującego wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego lub orzeczenia zakazującego wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego.

2. Licencja wygasa w razie:

- 1) upływu okresu, na który została udzielona;
- 2) zrzeczenia się jej;
- 3) śmierci posiadacza licencji;
- 4) likwidacji albo postanowienia o ogłoszeniu upadłości obejmującej likwidację majątku przedsięwzięcia, któremu została udzielona, chyba że zachodzi okoliczność określona w art. 13 ust. 2;
- 5) wygaśnięcia zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego - w przypadku licencji wspólnotowej.

3. Przepis art. 15 ust. 4 stosuje się odpowiednio.

4. Przedsięwzięcie nie może zrzec się zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji w przypadku wszczęcia postępowania o ich cofnięcie.

5. W razie śmierci osoby fizycznej posiadającej zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji organ, który ich udzielił, na wniosek osoby, która złożyła wniosek o stwierdzenie nabycia spadku, wyraża zgodę, w drodze decyzji administracyjnej, na wykonywanie uprawnień wynikających z zezwolenia lub licencji przez okres nie dłuższy niż 18 miesięcy od daty śmierci posiadacza zezwolenia lub licencji.

Art. 16a [Przechowywanie dokumentacji]

1. W razie cofnięcia zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji albo ich wygaśnięcia przedsięwzięcie ma obowiązek przechowywać i udostępniać osobom uprawnionym do kontroli dokumenty i inne nośniki informacji wymagane przepisami, o których mowa w art. 4 pkt 22, przez okres jednego roku, począwszy od dnia, w którym przestał wykonywać transport drogowy.

2. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio do:

- 1) przedsięwzięcia, na którego zostały przeniesione uprawnienia wynikające z zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji w trybie, o którym mowa w art. 13 ust. 2;
- 2) przedsięwzięcia albo osoby fizycznej, którzy posiadali zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji i zaprzestali wykonywania działalności gospodarczej lub wykonywania przewozu drogowego.

Art. 16b [Niezdolność zarządcy celem transportem do kierowania operacjami transportowymi]

1. Organ, który udzielił zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, stwierdza, w drodze decyzji administracyjnej, niezdolność zarządcy celem transportem do kierowania operacjami transportowymi, jeżeli:

- 1) zarządcy celem transportem utracił dobrą reputację, zgodnie z art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009;
- 2) wobec zarządcy celem transportem wydano prawomocne orzeczenie zakazujące kierowania operacjami transportowymi.

2. W przypadku stwierdzenia niezdolności zarządcy celem transportem do kierowania operacjami transportowymi, zarządcy celem jest obowiązywać zwrócić, w terminie nie dłuższym niż 7 dni, certyfikat kompetencji zawodowych organowi, o którym mowa w ust. 1.

3. Organ, o którym mowa w ust. 1, zawiadamia niezwłocznie jednostki określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 o zatrzymaniu certyfikatu kompetencji zawodowych.

4. Zarządcy celem transportem uznanemu za niezdolnego do kierowania operacjami transportowymi przywraca się na jego wniosek zdolność do kierowania operacjami transportowymi, w drodze decyzji administracyjnej, po ustaniu przesłanek będących podstawą do stwierdzenia niezdolności do kierowania operacjami transportowymi.

5. W przypadku przywrócenia zarządcy celem transportem zdolności do kierowania operacjami transportowymi, organ, o którym mowa w ust. 1, zwraca z urzędu certyfikat kompetencji zawodowych zarządcy celem, zawiadamiając o tym jednostki określone w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1.

Art. 17 [Delegacja ustawowa]

1. Minister właściwy do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia, wzór zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego oraz wypisu z tego zezwolenia, licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób samochodem osobowym oraz wypisu z tej licencji, licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 i nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą oraz wypisu z tej licencji, licencji na wykonywanie krajowego transportu drogowego w zakresie przewozu osób taksówek oraz licencji na wykonywanie transportu drogowego w zakresie po rednictwa przy przewożeniu rzeczy, a także rodzaje zabezpieczeń licencji wspólnotowej, mających na uwadze ujednoczenie wzorów dokumentów i ich zabezpieczenie przed fałszowaniem.

2. *(uchylony)*

Art. 17a (uchylony)

Art. 17b [Wymóg zezwolenia zagranicznego] Minister właściwy do spraw transportu może ogłosić, w drodze obwieszczenia, wykaz państw, w stosunku do których jest wymagane posiadanie zezwolenia zagranicznego w międzynarodowym transporcie drogowym.

Rozdział 3. Transport drogowy osób.

Art. 18 [Wymóg zezwolenia]

1. Wykonywanie przewozów regularnych i przewozów regularnych specjalnych wymaga zezwolenia:

1) w krajowym transporcie drogowym - wydanego, w zależności od zasięgu tych przewozów, odpowiednio przez:

- a) wójta - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze gminy,
- b) burmistrza albo prezydenta miasta - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych w komunikacji miejskiej,
- c) burmistrza albo prezydenta miasta, któremu powierzono to zadanie na mocy porozumienia, o którym mowa w art. 4 pkt 7a - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych w komunikacji miejskiej w granicach określonych w art. 4 pkt 7a lit. a albo lit. b,
- d) burmistrza albo prezydenta miasta, będącego siedzibą związkowi dzygminnego, o którym mowa w art. 4 pkt 7a - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze gmin, które utworzyły związek mi, dzygminny,
- d¹) prezydenta miasta na prawach powiatu, w uzgodnieniu z właściwym starostą ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych przebiegających na obszarze miasta i siedzibnego powiatu,
- e) starostę, w uzgodnieniu z wójtami, burmistrzami lub prezydentami miast właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych na obszarze powiatu, z wyłączeniem linii komunikacyjnych określonych w lit. a-d¹,
- f) marszałka województwa, w uzgodnieniu ze starostami właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych wykraczających poza obszar co najmniej jednego powiatu, jednak nie wykraczających poza obszar województwa,
- g) marszałka województwa właściwego dla siedziby albo miejsca zamieszkania przedsięwzięcia, w uzgodnieniu z marszałkami województw właściwymi ze względu na planowany przebieg linii komunikacyjnej - na wykonywanie przewozów na liniach komunikacyjnych wykraczających poza obszar co najmniej jednego województwa;

2) w międzynarodowym transporcie drogowym:

- a) wydanego przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego - dla linii komunikacyjnych wykraczających poza obszar państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym,
- b) wydanego przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego lub organ innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o

Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym - dla linii komunikacyjnych niewykraczających poza obszar tych państw.

1a. Nie wymaga uzyskania zezwolenia tymczasowe wykonywanie przewozów osób w przypadku wykonywania przewozów wahadłowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym wykraczających poza obszar państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wymaga zezwolenia wydanego przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego, z zastrzeżeniem ust. 3.

1b. W przypadku zakłóceń, o których mowa w ust. 1a, przewoźnik drogowy i podmiot, w zastępstwie którego przewozy są wykonywane, obowiązującej zawrzeć pisemne porozumienie określające warunki i termin wykonywania tych przewozów oraz zgłosić ten fakt właściwemu organowi, o którym mowa w ust. 1 pkt 1.

2. Wykonywanie przewozów wahadłowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym wykraczających poza obszar państw członkowskich Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wymaga zezwolenia wydanego przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego, z zastrzeżeniem ust. 3.

3. Nie wymaga zezwolenia wykonywanie przewozu okazjonalnego, jeżeli:

1) tym samym pojazdem samochodowym na całej trasie przejazdu przewoźnik sam grupę osób i dowozi ich do miejsca początkowego albo

2) polega on na przewozie osób do miejsca docelowego, natomiast jazda powrotna jest jazdą bez osób (podróżnych), albo

3) polega on na jeździe bez osób do miejsca docelowego i odebraniu oraz przewiezieniu do miejsca początkowego grupy osób, która przez tego samego przewoźnika drogowego została przewieziona na zasadzie określonej w pkt 2.

4. Organy, o których mowa w ust. 1 pkt 1, i Główny Inspektor Transportu Drogowego wydają przedsiabiorcy wypis albo wypisy z zezwoleń w liczbie określonej we wniosku przedsiabiorcy.

4a. Przewóz okazjonalny wykonuje się pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu powyżej 7 osób łącznie z kierowcą.

4b. Dopuszcza się przewóz okazjonalny:

1) pojazdami zabytkowymi,

2) samochodami osobowymi:

a) prowadzonymi przez przedsiabiorcę świadczącego usługi przewozowe albo zatrudnionego przez niego kierowcę,

b) na podstawie umowy zawartej w formie pisemnej w lokalu przedsiabiorstwa,

c) po ustaleniu opłaty ryczałtowej za przewóz przed rozpoczęciem tego przewozu; zapłata za przewóz regulowana jest na rzecz przedsiabiorcy w formie bezgotówkowej; dopuszcza się wniesienie opłat gotówką w lokalu przedsiabiorstwa - niespełniającym kryterium konstrukcyjnego określonego w ust. 4a i b - d) tymi wyjątkowo przedsiabiorcy lub stanowi tym przedmiot leasingu tego przedsiabiorcy.

5. Przy wykonywaniu przewozów okazjonalnych w krajowym transporcie drogowym pojazdem przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą zabrania się:

1) umieszczania i używania w pojeździe taksometru;

2) umieszczania w sposób widoczny i czytelny z zewnątrz pojazdu oznaczeń z nazwą, adresem, telefonem, adresem strony internetowej przedsiabiorcy lub innych oznaczeń mających na celu identyfikację przedsiabiorcy, a także reklam usług taksówkowych i przedsiabiorców świadczących takie usługi;

3) umieszczania na dachu pojazdu lamp lub innych urządzeń technicznych.

Art. 18a [Umowa] Przewoźnik wykonujący regularne przewozy osób, poza uprawnieniami pasażerów do ulgowych przejazdów określonymi w odrębnych przepisach, uwzględnia także uprawnienia pasażerów do innych ulgowych przejazdów, jeżeli podmiot, który ustanawia te ulgi, ustalił z przewoźnikiem, w drodze umowy, warunki zwrotu kosztów stosowania tych ulg.

Art. 18b [Zasady przewozów regularnych]

1. Przewozy regularne w krajowym transporcie drogowym wykonywane są według następujących zasad:

1) do przewozu używane są wyłącznie autobusy odpowiadające wymaganym ze względu na rodzaj przewozu warunkom technicznym;

2) rozkład jazdy jest podawany do publicznej wiadomości przez ogłoszenia na wszystkich wymienionych w rozkładzie jazdy przystankach lub dworcach autobusowych;

3) wsiadanie i wysiadanie pasażerów odbywa się tylko na przystankach określonych w rozkładzie jazdy;

4) należy za przejazd jest pobierana zgodnie z cennikiem opłat, a pasażer otrzymuje potwierdzenie wniesienia opłaty w postaci biletu wydanego zgodnie z przepisami o kasach rejestrujących;

5) w kasach dworcowych oraz w autobusie znajduje się dostępny do wglądu pasażerów opracowany przez przewoźnika lub grupę przewoźników regulamin określający warunki obsługi podróży, odprawy oraz przewozu osób, bagaży i rzeczy;

6) cennik opłat został podany do publicznej wiadomości przy kasach dworcowych oraz w każdym autobusie wykonującym regularne przewozy osób, przy czym cennik opłat musi także zawierać ceny biletów ulgowych:

a) określone na podstawie odrębnych ustaw, a w szczególności ustawy z dnia 20 czerwca 1992 r. o uprawnieniach do ulgowych przejazdów środkami publicznego transportu zbiorowego (Dz.U. z 2012 r. poz. 1138),

b) wynikających z uprawnień pasażerów do innych ulgowych przejazdów, jeżeli podmiot, który ustanowił te ulgi, ustalił z przewoźnikiem w drodze umowy warunki zwrotu kosztów stosowania tych ulg;

7) zgodnie z warunkami przewozu osób określonymi w zezwoleniu, o którym mowa w art. 18.

2. Podczas wykonywania przewozów regularnych zabrania się:

1) używania do przewozu:

a) innych pojazdów niż autobusy,

b) autobusów nieodpowiadających wymaganym ze względu na rodzaj przewozu warunkom technicznym;

2) korzystania z przystanków, na których nie została zamieszczona informacja o realizowanym rozkładzie jazdy zawierająca także nazwę, adres siedziby przewoźnika i numer telefonu przewoźnika lub niezgodnie z podanymi w tej informacji dniami i godzinami odjazdów;

3) zabierania i wysadzania pasażerów poza przystankami określonymi w rozkładzie jazdy;

4) pobierania należytej za przejazd niezgodnie z cennikiem opłat podanym do publicznej wiadomości pasażerów;

5) naruszania warunków przewozu osób określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 18.

Art. 19 [Przewóz kabota owoy]

1. Wykonywanie przewozu kabota owoego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot:

1) mający siedzibę w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacja Szwajcarska lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub

2) wykorzystujący do przewozu pojazd zarejestrowany w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacja Szwajcarska lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strona umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym
- wymaga uzyskania zezwolenia na przewóz kabota owoy, które wydaje, w drodze decyzji administracyjnej, Główny Inspektor Transportu Drogowego. Przepisy art. 22 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek przewoźnika drogowego złożony na piśmie lub w postaci dokumentu elektronicznego, pod warunkiem dołączenia do niego co najmniej dwóch pozytywnych opinii organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających przewoźników drogowych.

3. Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji administracyjnej, wydaje zakaz wykonywania przewozu kabota owoego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla przewoźnika niemającego tu siedziby, jeżeli przewoźnik podczas przewozu kabota owoego wielokrotnie naruszył przepisy rozporządzenia (WE) nr 1073/2009 lub inne wspólnotowe albo krajowe przepisy w zakresie transportu drogowego.

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 3, obowiązuje przez okres 2 lat od dnia uprawomocnienia się decyzji o jego wydaniu.

Art. 19a [Przewóz kabota owoy; przewoźnik zagraniczny]

1. Minister właściwy do spraw transportu może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić wymóg posiadania zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób na lub przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą przez zagranicznych przewoźników z niektórych państw mających na uwadze zasad wzajemności.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również w przypadku przejazdu pojazdu samochodowego bez osób podróży.

3. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje, w drodze decyzji administracyjnej, Główny Inspektor Transportu Drogowego.

Art. 20 [Essentialia negotii zezwolenia; wzór]

1. W zezwoleniu określa się w szczególności:

1) warunki wykonywania przewozów;

2) przebieg trasy przewozów, w tym miejscowości, w których znajdują się miejsca początkowe i docelowe przewozów;

3) miejscowości, w których znajdują się przystanki - przy przewozach regularnych osób.

1a. Załącznikiem do zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, jest obowiązuje rozkład jazdy.

2. Minister właściwy do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia, wzór zezwolenia, o którym mowa w art. 19a, oraz wzór zezwolenia i wypisu z zezwolenia, o którym mowa w art. 18, uwzględniając zakres niezbędnych danych dotyczących realizacji usług transportowych.

Art. 20a [Przyczyny obiektywne]

1. Warunków określonych w zezwoleniu, o którym mowa w art. 18, nie stosuje się w przypadku wystąpienia niezależnych od przedsiębiorcy okoliczności uniemożliwiających wykonywanie przewozów zgodnie z określonym w zezwoleniu przebiegiem trasy przewozów, w szczególności awarii sieci, robót drogowych, lub blokad drogowych.

2. W przypadku gdy okoliczności uniemożliwiają wykonywanie przewozów, o których mowa w ust. 1, trwają dłużej niż 14 dni, organ właściwy do spraw transportu, na wniosek przedsiębiorcy, wydaje decyzję w sprawie odstąpienia od warunków określonych w zezwoleniu.

3. Decyzją, o której mowa w ust. 2, nie może być wydana na okres dłuższy niż okres ważności zezwolenia.

4. Przepisy art. 20 i 22 stosuje się odpowiednio.

Art. 21 [Czasowy charakter zezwolenia]

1. Zezwolenie, o którym mowa w art. 18, wydaje się, na wniosek przedsiębiorcy, na czas nie dłuższy niż:

1) 5 lat - na wykonywanie przewozów regularnych lub przewozów regularnych specjalnych;

2) rok - na wykonywanie przewozów wahałowych lub przewozów okazjonalnych.

2. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, dołącza się kopie zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji i dokumenty, o których mowa w art. 22.

3. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, zezwolenie przedłuża się, na wniosek przedsiębiorcy, na okres nieprzekraczający 5 lat, o ile nie zaistniały okoliczności, o których mowa w art. 23 pkt 2 i art. 24 ust. 4.

Art. 22 [Wniosek o zezwolenie; załączniki]

1. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym dołącza się:

1) proponowany rozkład jazdy uwzględniający przystanki, godziny odjazdów i przyjazdów, długość linii komunikacyjnej, podane w kilometrach, i odległości między przystankami, kursy oraz liczbę pojazdów niezbędnych do wykonywania codziennych przewozów, zgodnie z rozkładem jazdy;

2) schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczonymi liniami komunikacyjnymi i przystankami;

3) potwierdzenie uzgodnienia zasad korzystania z obiektów dworcowych i przystanków, dokonane z ich właścicielami lub zarządcami;

4) zobowiązanie do zamieszczania informacji o godzinach odjazdów na tabliczkach przystankowych na przystankach;

5) cennik;

6) wykaz pojazdów, z określeniem ich liczby oraz liczby miejsc, którymi wnioskodawca zamierza wykonywać przewozy.

1a. (uchylony)

2. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w międzynarodowym transporcie drogowym, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, dołącza się:

1) rozkład jazdy uzgodniony z zagranicznym przewoźnikiem drogowym przewidzianym do prowadzenia przewozów regularnych na danej linii regularnej, uwzględniający przystanki, czas odjazdów i przyjazdów,

przejścia graniczne oraz długości linii regularnej podane w kilometrach i odległości między przystankami;

2) kopii umowy z zagranicznym przewoźnikiem drogowym o wspólnym prowadzeniu linii regularnej;

3) harmonogram czasu pracy i odpoczynku kierowców;

4) schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną linią komunikacyjną i przystankami;

5) cennik.

2a. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w międzynarodowym transporcie drogowym, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b, dołącza się dokumenty i informacje, o których mowa w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009.

3. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów wahałowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym dołącza się:

1) przebieg trasy przewozu dla każdej grupy osób, uwzględniając miejsca początkowe i docelowe przewozu, długość tej trasy podaną w kilometrach oraz przejścia graniczne;

2) wykaz terminów przewozów;

3) schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną trasę przewozu;

4) kopii umowy między organizatorem przewozu a przewoźnikiem drogowym;

5) harmonogram czasu pracy i odpoczynku kierowców.

4. Do wniosku o wydanie zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych specjalnych w krajowym transporcie drogowym dołącza się:

1) informację określającą grupę osób, która będzie uprawniona do korzystania z przewozu;

2) proponowany rozkład jazdy uwzględniający przystanki, godziny odjazdów i przyjazdów środków transportowych, długość linii komunikacyjnej, podaną w kilometrach, i odległości między przystankami oraz liczbę pojazdów niezbędnych do wykonywania codziennych przewozów, zgodnie z rozkładem jazdy;

3) schemat połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną linią komunikacyjną i przystankami;

4) potwierdzenie uzgodnienia zasad korzystania z przystanków położonych w granicach administracyjnych miast i obiektów dworcowych dokonane z ich właścicielami lub zarządcami.

5. Do wniosku w sprawach, o których mowa w ust. 2 i 3, dołącza się informację potwierdzającą przekazanie marszałkom województw schematu połączeń komunikacyjnych z zaznaczoną trasę przewozu.

6. Do warunków i zasad korzystania z przystanków i obiektów dworcowych, o których mowa w ust. 4 pkt 4, stosuje się odpowiednio przepisy działu II rozdziału 3 ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

Art. 22a [Zmiany lub cofnięcie zezwolenia]

1. Organy, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1:

1) odmawiają udzielenia lub zmiany zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym w przypadku, gdy wnioskodawca nie jest w stanie świadczyć usług będących przedmiotem wniosku, korzystając z pojazdów pozostających w jego bezpośredniej dyspozycji;

2) mogą odmówić udzielenia lub zmiany zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w krajowym transporcie drogowym, w przypadku wystąpienia jednej z następujących okoliczności:

a) zostanie wykazane, że projektowana linia regularna stanowi zagrożenie dla już istniejących linii regularnych, z wyjątkiem sytuacji, kiedy linie te są obsługiwane tylko przez jednego przewoźnika lub przez jedną grupę przewoźników,

b) zostanie wykazane, że wydanie zezwolenia ujemnie wpłynie na rentowność porównywalnych usług kolejowych na liniach bezpośrednio związanych z trasami usług drogowych,

c) (*uchylona*),

d) wnioskodawca nie przestrzega warunków określonych w posiadanym już zezwoleniu lub wykonuje przewozy niezgodnie z posiadanym zezwoleniem.

2. Organy, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1, mogą odmówić udzielenia zezwolenia lub zmiany zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych specjalnych w przypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 oraz pkt 2 lit. a i d.

3. Podjęcie decyzji w sprawie wydania nowego lub zmiany istniejącego zezwolenia na linie komunikacyjne o długości do 100 km, w szczególności w zakresie zwiększenia pojemności pojazdów, częstotliwości ich kursowania, zmiany godzin odjazdów z poszczególnych przystanków powinno być poprzedzone analizą sytuacji rynkowej w zakresie regularnego przewozu osób.

4. (*uchylony*)

5. Analizę, o której mowa w ust. 3, przeprowadza organ właściwy do spraw zezwoleń co najmniej raz w roku, z uwzględnieniem:

1) istniejących komunikacji, w tym rodzaju pojazdów, godzin ich odjazdów lub częstotliwości kursów oraz ich dostosowanie do potrzeb społecznych;

2) dotychczasowego wyżywiania się przewoźników posiadających zezwolenia z realizacji przewozów i stosowanych taryf;

3) przewidywanych zmian w natężeniu przewozu podróży;

4) miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy lub planu zagospodarowania przestrzennego województwa.

6. (*uchylony*)

7. Organy, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1, mogą realizować zadania, o których mowa w ust. 3, przez własne jednostki lub inne wyspecjalizowane podmioty.

8. (*uchylony*)

Art. 22b [Informacja o zmianie danych]

1. Przewoźnik drogowy jest obowiązany zgłaszać na piśmie organowi, który udzielił zezwolenia, wszelkie zmiany danych, o których mowa w art. 22, nie później niż 14 dni od dnia ich powstania.

2. Jeżeli zmiany, o których mowa w ust. 1, obejmują dane zawarte w zezwoleniu, przedsiębiorca jest obowiązany wystąpić z wnioskiem o zmianę zezwolenia.

Art. 23 [Odmowa udzielenia zezwolenia]

1. Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji administracyjnej:

1) odmawia udzielenia zezwolenia na wykonywanie przewozów regularnych w międzynarodowym transporcie drogowym, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, gdy:

a) wnioskodawca nie jest w stanie świadczyć usług będących przedmiotem wniosku, korzystając ze sprzętu pozostającego w jego bezpośredniej dyspozycji,

- b) projektowana linia regularna b dzie stanowiła bezpo rednie zagro enie dla istnienia ju zatwierdzonych linii regularnych, z wyj tkiem sytuacji, kiedy linie te s obsługiwane tylko przez jednego przewo nika lub przez jedn grup przewo ników,
 - c) zostanie wykazane, i wydanie zezwolenia powa nie wpłyn łoby na rentowno porównywalnych usług kolejowych na liniach bezpo rednio zwi zanych z tras usług drogowych,
 - d) mo na wywnioskowa , e usługi wymienione we wniosku s nastawione tylko na najbardziej dochodowe spo ród usług istniej cych na danych trasach;
- 2) mo e odmówi udzielenia zezwolenia na wykonywanie w mi dzynarodowym transporcie drogowym przewozów, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. a, zezwolenia na wykonywanie przewozów wahałowych lub zezwolenia na wykonywanie przewozów okazjonalnych, o których mowa w art. 18 ust. 2, gdy przedsi biorca:
- a) nie przestrzega warunków okre lonych w posiadanym ju zezwoleniu,
 - b) nie wykonuje, na skutek okoliczno ci zale nych od niego, przewozów regularnych co najmniej przez 3 miesi ce,
 - c) wykonuje przewozy bez wymaganego zezwolenia.
2. Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji administracyjnej, odmawia udzielenia zezwolenia na wykonywanie przewozów w mi dzynarodowym transporcie drogowym, o którym mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b, na zasadach okre lonych w rozporz dzeniu (WE) nr 1073/2009.

Art. 24 [Zmiana lub cofni cie zezwolenia]

1. Zezwolenie zmienia si na wniosek jego posiadacza, zło ony na pi mie lub w postaci dokumentu elektronicznego, w razie zmiany:
- 1) oznaczenia przedsi biorcy;
 - 2) siedziby i adresu przedsi biorcy.
2. Zezwolenie mo e by zmienione na wniosek jego posiadacza w razie zmiany:
- 1) przebiegu linii regularnej, rozkładu jazdy, zwi kszenia pojemno ci pojazdów, cz stotliwo ci ich kursowania lub zmian godzin odjazdów z poszczególnych przystanków;
 - 2) zagranicznego przewo nika drogowego, z którym zawarto umow o wspólnym prowadzeniu linii regularnej w mi dzynarodowym transporcie drogowym.
3. Zezwolenie wygasa w razie:
- 1) zrzeczenia si zezwolenia, z zastrze eniem ust. 6;
 - 2) upływu terminu okre lonego w zezwoleniu;
 - 3) wyst pienia okoliczno ci, o których mowa w art. 16 ust. 1.
4. Zezwolenie cofa si w razie:
- 1) cofni cia zezwolenia na wykonywanie zawodu przewo nika drogowego lub licencji;
 - 2) naruszenia lub zmiany warunków, na jakich zezwolenie zostało wydane oraz okre lonych w zezwoleniu;
 - 3) niewykonywania przez przedsi biorc , na skutek okoliczno ci zale nych od niego, przewozów regularnych co najmniej przez 3 miesi ce;
 - 4) odst pienia zezwolenia osobie trzeciej, przy czym nie jest odst pieniem zezwolenia powierzenie wykonania przewozu innemu przewo nikowi, o którym mowa w art. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe.
5. W razie cofni cia zezwolenia wniosek o ponowne wydanie zezwolenia nie mo e by rozpatrzony wcze niej ni po upływie 3 lat od dnia, w którym decyzja o cofni ciu stała si ostateczna.
6. Przedsi biorca nie mo e zrzec si zezwolenia w przypadku wszcz cia post powania o cofni cie zezwolenia.
- 6a. Przepisy ust. 1-6 nie dotycz zezwole , o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b.
7. Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji administracyjnej, przedtu a wydane przez siebie zezwolenia, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. b, zmienia warunki ich wykonywania, stwierdza utrat ich wa no ci albo cofa je, na zasadach okre lonych w rozporz dzeniu (WE) nr 1073/2009.

Art. 25 [Zezwolenie zagraniczne]

1. Główny Inspektor Transportu Drogowego wydaje przewo nikowi drogowemu zezwolenie zagraniczne na przewóz osób pod warunkiem posiadania przez niego licencji wspólnotowej uprawniaj cej do wykonywania mi dzynarodowego autobusowego i autokarowego zarobkowego przewozu osób.
2. Główny Inspektor Transportu Drogowego:
- 1) odmawia wydania zezwolenia zagranicznego w razie braku mo liwo ci zapewnienia wystarczaj cej liczby zezwole ;
 - 2) odmawia wydania zezwolenia zagranicznego w przypadkach, o których mowa w art. 15 ust. 1;
 - 3) mo e odmówi wydania zezwolenia zagranicznego w przypadkach, o których mowa w art. 15 ust. 3.
3. Wydanie i odmowa wydania w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, zezwolenia zagranicznego na przewóz osób s czynno ciami niestanowi cymi decyzji administracyjnej w rozumieniu przepisów Kodeksu post powania administracyjnego.
4. Główny Inspektor Transportu Drogowego:
- 1) odmawia wydania zezwolenia zagranicznego na przewóz osób, w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 2;
 - 2) mo e odmówi wydania zezwolenia zagranicznego na przewóz osób, w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku, o którym mowa w ust. 2 pkt 3.
5. Skargi i wnioski zwi zane z wydawaniem zezwole zagranicznych na przewóz osób, o których mowa w ust. 2 pkt 1, rozpatruje minister wła ciwy do spraw transportu.

Art. 25a [Zezwolenie]

1. Wykonywanie mi dzynarodowego przewozu drogowego osób na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczny podmiot niemaj cy siedziby w pa stwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub pa stwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wymaga zezwolenia ministra wła ciwego do spraw transportu, o ile umowy mi dzynarodowe nie stanowi inaczej.
2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, mo e by udzielone na okres nieprzekraczaj cy danego roku kalendarzowego.
3. Wysoko kontyngentu zezwole , o których mowa w ust. 1 i w art. 25 ust. 1, ustala, w drodze porozumienia z odpowiednimi władzami innych pa stw, minister wła ciwy do spraw transportu.

4. Blankiety zezwoleń na wykonywanie przewozów wahałowych lub zezwoleń na wykonywanie przewozów okazjonalnych, których posiadanie jest wymagane od zagranicznego przewoźnika, wytwarza i przekazuje za granicę, w imieniu ministra właściwego do spraw transportu, Główny Inspektor Transportu Drogowego.

5. Blankiety zezwoleń, o których mowa w art. 25 ust. 1, przyjmuje z zagranicy Główny Inspektor Transportu Drogowego.

Art. 26 [Upoważnienie ustawowe] Minister właściwy do spraw transportu, w celu usprawnienia procedur wydawania zezwoleń zagranicznych na przewóz osób, może upoważnić do ich wydawania, w drodze rozporządzenia, polskie organizacje o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszające międzynarodowych przewoźników drogowych, uwzględniając właściwe zabezpieczenie dokumentów związanych z wydawaniem tych zezwoleń uniemożliwiających dostęp do nich osobom niepowołanym, wyposażenie pomieszczeń w urzędzie gwarantujących bezpieczeństwo przechowywanych dokumentów, ubezpieczenie od wszelkiego ryzyka oraz sposób rozliczania się w przypadku zaginięcia, zniszczenia lub utraty tych dokumentów.

Art. 27 [Przewozy wahałowe i okazjonalne]

1. Przy wykonywaniu przewozów wahałowych i okazjonalnych w międzynarodowym transporcie drogowym wymagany jest formularz jazdy zawierający w szczególności dane dotyczące oznaczenia przedsiębiorcy, numeru rejestracyjnego pojazdu, rodzaju usługi, miejsca pochodzenia i miejsca docelowego przewozu drogowego oraz listy imiennych przewoźników osób.

2. (uchylony)

3. Formularz jazdy wydaj przewoźnikowi:

- 1) Główny Inspektor Transportu Drogowego;
- 2) wojewódzki inspektor transportu drogowego.

4. Wydanie formularza jazdy jest czynnością niestanowiącą decyzji administracyjnej w rozumieniu przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 27a (uchylony)

Rozdział 4. Transport drogowy rzeczy.

Art. 28 [Przewoźnik drogowy zagraniczny; zezwolenie]

1. Wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczny podmiot niemający siedziby w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym wymaga zezwolenia ministra właściwego do spraw transportu, o ile umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.

1a. Do wykonywania międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez zagraniczny podmiot mający siedzibę w państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym stosuje się przepisy rozporządzenia (WE) nr 1072/2009, z tym że w przypadku wykonywania przewozu do lub z państwa trzeciego zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, jest wymagane, jeżeli umowy międzynarodowe tak stanowią.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, może być udzielone na okres nieprzekraczający danego roku kalendarzowego.

3. Przepisy ust. 1-2 stosuje się również w przypadku przejazdu pojazdu samochodowego bez ładunku.

Art. 28a [Blankiet zezwolenia]

1. Zagraniczny podmiot wykonujący międzynarodowy przewóz drogowy rzeczy jest obowiązany wypełnić blankiet zezwolenia, o którym mowa w art. 28 ust. 1, najpóźniej przed wjazdem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdu samochodowego, którym przewóz ten jest wykonywany.

2. W przypadku niewypełnienia lub nieprawidłowego wypełnienia blankietu zezwolenia, o którym mowa w art. 28 ust. 1, przejazd uznaje się za wykonywany bez zezwolenia.

3. Kierujący pojazdem samochodowym wykonujący międzynarodowy przewóz drogowy rzeczy jest obowiązany posiadać w pojeździe i okazywać na żądanie uprawnionych osób blankiet zezwolenia, o którym mowa w art. 28 ust. 1. W przypadku nieokazania podczas kontroli tego dokumentu, międzynarodowy przewóz drogowy uznaje się za wykonywany bez zezwolenia.

Art. 29 [Przewóz kabotażowy]

1. Wykonywanie przewozu kabotażowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez podmiot:

1) mający siedzibę w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacja Szwajcarska lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub

2) wykorzystujący do przewozu pojazd zarejestrowany w państwie innym niż państwo członkowskie Unii Europejskiej, Konfederacja Szwajcarska lub państwo członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym

- wymaga uzyskania zezwolenia na przewóz kabotażowy, które wydaje w drodze decyzji administracyjnej Główny Inspektor Transportu Drogowego.

2. Zezwolenie, o którym mowa w ust. 1, wydaje się na wniosek przewoźnika drogowego, pod warunkiem dołączenia do niego co najmniej dwóch pozytywnych opinii organizacji o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszających przewoźników drogowych.

3. Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji administracyjnej, wydaje zakaz wykonywania przewozu kabotażowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej dla przewoźnika niemającego tu siedziby, jeżeli przewoźnik podczas przewozu kabotażowego wielokrotnie naruszył przepisy rozporządzenia (WE) nr 1072/2009 lub inne wspólnotowe albo krajowe przepisy w zakresie transportu drogowego.

4. Zakaz, o którym mowa w ust. 3, obowiązuje przez okres 2 lat, od dnia uprawomocnienia się decyzji o jego wydaniu.

Art. 29a [Przewóz kabota owoy bez zezwolenia]

1. Przewóz kabota owoy bez zezwolenia, na podstawie umowy mi dzynarodowej, mo e by wykonywany wył cznie pojazdem samochodowym, z którego dokonano całkowitego albo cz ciowego rozładunku rzeczy przywiezionych z zagranicy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2. Pojazd samochodowy, o którym mowa w ust. 1, mo e by wykorzystany do trzech przewozów kabota owoych w okresie 7 dni, pocz wszy od dnia, w którym dokonano rozładunku rzeczy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Kieruj cy pojazdem samochodowym, o którym mowa w ust. 1, jest obowi zany mie przy sobie i okazywa na danie uprawnionych osób, dokumenty potwierdzaj ce spełnienie warunków, o których mowa w ust. 1 i 2, a w szczególno ci dokumenty przewozowe oraz faktury za wykonane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej usługi przewozowe.

Art. 29b [Delegacja ustawowa] Minister wła ciwy do spraw transportu okre li, w drodze rozporz dzenia:

- 1) rodzaje zezwole , o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 29 ust. 1,
 - 2) szczegółowe warunki wykorzystania zezwole , o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 29 ust. 1,
 - 3) sposób wypełniania blankietów zezwole , o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 29 ust. 1,
 - 4) wzory zezwole , o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 29 ust. 1
- uwzgl dniaj c warunki wykorzystania zezwole okre lone w dwustronnych umowach mi dzynarodowych o wykonywaniu przewozów drogowych oraz zakres niezbd nych danych umieszczonych w zezwoleniach.

Art. 29c [Kontyngent zezwole]

1. Wysoko kontyngentu zezwole , o których mowa w art. 28 ust. 1 i art. 30 ust. 1, ustala, w drodze porozumienia z odpowiednimi władzami innych pa stw, minister wła ciwy do spraw transportu.

2. Blankiety zezwole , o których mowa w art. 28 ust. 1, wytwarza i przekazuje za granic , w imieniu ministra wła ciwego do spraw transportu, Główny Inspektor Transportu Drogowego.

3. Blankiety zezwole , o których mowa w art. 30 ust. 1, przyjmuje z zagranicy Główny Inspektor Transportu Drogowego.

Art. 30 [Warunek wydania zezwolenia przewo nikowi zagranicznemu]

1. Główny Inspektor Transportu Drogowego wydaje przewo nikowi drogowemu zezwolenie zagraniczne na przewóz rzeczy pod warunkiem posiadania przez niego licencji wspólnotowej uprawniaj cej do wykonywania mi dzynarodowego zarobkowego przewozu rzeczy.

2. Przepis art. 25 ust. 2 stosuje si odpowiednio.

3. Wydanie i odmowa wydania w przypadku, o którym mowa w art. 25 w ust. 2 pkt 1, zezwolenia zagranicznego na przewóz rzeczy s czynno ciami niestanowicymi decyzji administracyjnej w rozumieniu przepisów Kodeksu post powania administracyjnego.

4. Główny Inspektor Transportu Drogowego:

- 1) odmawia wydania zezwolenia zagranicznego na przewóz rzeczy, w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku, o którym mowa w art. 25 w ust. 2 pkt 2;
- 2) mo e odmówi wydania zezwolenia zagranicznego na przewóz rzeczy, w drodze decyzji administracyjnej, w przypadku, o którym mowa w art. 25 w ust. 2 pkt 3.

5. Podziału zezwole zagranicznych mi dzy przewo nikami drogowymi, o których mowa w ust. 1, dokonuje komisja społeczna powołana przez ministra wła ciwego do spraw transportu.

6. Komisja, o której mowa w ust. 5, składa si z 7 osób.

7. Minister wła ciwy do spraw transportu okre li, w drodze rozporz dzenia, tryb wyłaniania składu oraz tryb działania komisji społecznej, o której mowa w ust. 5, maj c na uwadze usprawnienie sposobu podziału zezwole zagranicznych oraz zapewnienie w pracach komisji przedstawicieli polskich organizacji o zasi gu ogólnokrajowym zrzeszaj cych mi dzynarodowych przewo ników drogowych.

8. Skargi i wnioski zwi zane z wydawaniem zezwole zagranicznych, o których mowa w ust. 3, rozpatruje minister wła ciwy do spraw transportu.

9. Przepisy ustawy dotycz ce zezwole zagranicznych stosuje si do ekopunktów wydawanych zgodnie z rozporz dzeniem (WE) nr 2327/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 grudnia 2003 r. ustanawiaj cym w ramach stałej polityki transportowej system punktów tranzytowych maj cy zastosowanie w 2004 r. do samochodów ci arowych przeje d aj cych przez Austri (Dz.Urz. WE L 345 z 31.12.2003, str. 30; Dz.Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 7, t. 7, str. 706, z pó n. zm.).

10. W przypadku zezwole zagranicznych, których wykorzystanie jest uzale nione od spełnienia przez pojazd odpowiednich wymogów bezpiecze stwa lub warunków dopuszczenia do ruchu, odpowiedni certyfikat potwierdzaj cy ich spełnienie wydaj :

- 1) Główny Inspektor Transportu Drogowego;
- 2) wojewódzki inspektor transportu drogowego.

Art. 30a [Delegacja ustawowa]

1. Minister wła ciwy do spraw transportu okre li, w drodze rozporz dzenia:

- 1) rodzaje certyfikatów, o których mowa w art. 30 ust. 10, i terminy ich wa no ci;
- 2) dokumenty, na podstawie których jest wydawany i wznawiany certyfikat;
- 3) wzory certyfikatów.

2. W rozporz dzeniu, o którym mowa w ust. 1, minister wła ciwy do spraw transportu uwzgl dni w szczególno ci:

- 1) wymagania dyrektywy 96/96/WE w sprawie zbli enia ustawodawstw pa stw członkowskich dotycz cych bada przydatno ci do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep, zmienionej dyrektyw 1999/52/WE, dla celów rezolucji CEMT/CM (2001)9/Final;
- 2) zakres niezbd nych danych umieszczonych w certyfikatach.

Art. 31 [Transport kombinowany] Wykonywanie mi dzynarodowego transportu kombinowanego nie wymaga posiadania zezwolenia zagranicznego ani zezwolenia polskiego przez przewo nika zagranicznego, je eli w umowach mi dzynarodowych, którymi Rzeczpospolita Polska jest zwi zana, przewidziano wzajemne zwolnienie w tym zakresie.

Art. 32 [Upowa nienie ustawowe] Minister wła ciwy do spraw transportu, w celu usprawnienia procedur wydawania zezwole zagranicznych na przewóz rzeczy, mo e, w drodze rozporz dzenia, upowa ni do ich wydawania polskie organizacje o zasi gu ogólnokrajowym zrzeszaj ce mi dzynarodowych przewo ników drogowych, uwzgl dniaj c wła ciwe zabezpieczenie dokumentów zwi zanych z wydawaniem tych zezwole

uniemożliwiając im dostęp do nich osobom niepowołanym, wyposażenie pomieszczenia w urządzenia gwarantujące bezpieczeństwo przechowywanych dokumentów, ubezpieczenie od wszelkiego ryzyka oraz sposób rozliczania się w przypadku zaginięcia, zniszczenia lub utraty tych dokumentów.

Rozdział 4a. wiadectwo kierowcy.

Art. 32a [Stosowanie przepisów UE] Do kierowcy niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, zatrudnionego przez przedsiębiorcę mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykonującego międzynarodowy transport drogowy rzeczy, stosuje się przepisy Unii Europejskiej dotyczące wiadectwa kierowcy.²¹⁾

Art. 32b [wiadectwo kierowcy]

1. Główny Inspektor Transportu Drogowego, w drodze decyzji administracyjnej, wydaje, odmawia wydania, zmienia albo cofa wiadectwo kierowcy.
2. Wiadectwo kierowcy wydaje się na wniosek przedsiębiorcy, posiadającego licencję wspólnotową, złożony na piśmie lub w postaci dokumentu elektronicznego.
3. Wiadectwo kierowcy wraz z wypisem ze wiadectwa kierowcy wydaje się przedsiębiorcy na okres do 5 lat.
4. Wniosek, o którym mowa w ust. 2, powinien zawierać:
 - 1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę i adres;
 - 2) imię i nazwisko, datę i miejsce urodzenia oraz obywatelstwo kierowcy.
5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 2, dołącza się:
 - 1) kopię licencji wspólnotowej;
 - 2) zaświadczenie o zatrudnieniu kierowcy oraz spełnieniu przez kierowcę wymagań, o których mowa w art. 39a;
 - 3) kserokopię dokumentu tożsamości;
 - 4) kserokopię prawa jazdy;
 - 5) kserokopię dokumentu potwierdzającego ubezpieczenie społeczne kierowcy.
- 5a. W przypadku gdy wniosek, o którym mowa w ust. 2, jest składany w postaci dokumentu elektronicznego, załączniki, o których mowa w ust. 5, składa się również w postaci elektronicznej.
6. W przypadku zmiany danych, o których mowa w ust. 4, oraz danych zawartych w dokumentach, o których mowa w ust. 5, stosuje się odpowiednio przepis art. 14 ust. 1.
7. Do wygaśnięcia wiadectwa kierowcy stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące wygaśnięcia licencji.

Art. 32c [Kontrola wydanych wiadectw]

1. Organem uprawnionym do przeprowadzania kontroli wydanych wiadectw kierowcy jest Główny Inspektor Transportu Drogowego.
2. (uchylony)
3. Do przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 85 i art. 90.

Art. 32d (utracił moc)

Art. 32e [Rejestr]

1. Główny Inspektor Transportu Drogowego prowadzi rejestr wydanych wiadectw kierowcy.
2. (uchylony)

Rozdział 5. Przewozy na potrzeby własne.

Art. 33 [Za świadczenie]

1. Przewozy drogowe na potrzeby własne mogą być wykonywane po uzyskaniu za świadczenia potwierdzającego zgłoszenie przez przedsiębiorcę prowadzenia przewozów drogowych jako działalności pomocniczej w stosunku do jego podstawowej działalności gospodarczej.
2. Obowiązek uzyskania za świadczenia, o którym mowa w ust. 1, nie dotyczy przewozów drogowych wykonywanych:
 - 1) w ramach powszechnych usług pocztowych;
 - 2) przez podmioty, niebędące przedsiębiorcami, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3, z tym że w przypadku działalności wytwórczej w rolnictwie dotyczącej upraw rolnych oraz chowu i hodowli zwierząt, ogrodnictwa, warzywnictwa, leśnictwa i rybactwa wodnego obowiązek uzyskania za świadczenia nie dotyczy rolnika w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz.U. z 2008 r. Nr 50, poz. 291, ²²⁾z późn. zm.);
 - 3) przez przedsiębiorców posiadających uprawnienia do wykonywania transportu drogowego.
3. Za świadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać: oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedzibę (miejsce zamieszkania) i adres, numer w rejestrze przedsiębiorców albo w ewidencji działalności gospodarczej, rodzaj i zakres wykonywania przewozów drogowych na potrzeby własne oraz rodzaj i liczbę pojazdów samochodowych.
4. Za świadczenie na krajowy niezarobkowy przewóz drogowy uprawnia do wykonywania przewozów wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
5. Za świadczenie na międzynarodowy niezarobkowy przewóz drogowy uprawnia do wykonywania przewozów z przekroczeniem granicy Rzeczypospolitej Polskiej. Za świadczenie to uprawnia również do wykonywania niezarobkowego przewozu drogowego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z rodzajem przewozów w nim określonych.
6. Wniosek o wydanie za świadczenia, o którym mowa w ust. 1, zawiera informacje i dokumenty określone w art. 8 ust. 2 pkt 1-4 i 6 oraz ust. 3 pkt 4 i 5.
7. Przepis art. 14 ust. 1 stosuje się odpowiednio.
8. Za świadczenie na krajowy niezarobkowy przewóz drogowy oraz wypis lub wypisy z za świadczenia wydaje właściwy dla siedziby przedsiębiorcy starosta na czas nieokreślony. Za świadczenie na międzynarodowy niezarobkowy przewóz drogowy oraz wypis lub wypisy z za świadczenia wydaje Główny Inspektor Transportu

Drogowego na okres do 5 lat.

9. W przypadku wykonywania międzynarodowego niezarobkowego przewozu drogowego niezgodnie z wydanym za wiadczeniem Główny Inspektor Transportu Drogowego odmawia wydania nowego za wiadczenia przez okres 3 lat od dnia upływu wa no ci posiadanego za wiadczenia.

9a. W przypadku wykonywania krajowego niezarobkowego przewozu drogowego niezgodnie z wydanym za wiadczeniem wła ciwy starosta, w drodze decyzji, stwierdza nieważność za wiadczenia. Wydanie nowego za wiadczenia jest możliwe po upływie 3 lat od dnia stwierdzenia nieważności poprzedniego za wiadczenia.

10. Minister właściwy do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia, wzór za wiadczenia, o którym mowa w ust. 1, oraz wypisu z tego za wiadczenia, mającego na uwadze przepisy Unii Europejskiej, o których mowa w art. 20 ust. 2.

11. *(uchylony)*

Art. 33a [Przechowywanie dokumentacji] W razie zaprzestania wykonywania działalności gospodarczej lub wykonywania przewozu drogowego, podmiot, o którym mowa w art. 33 ust. 1 lub ust. 2 pkt 1 i 2, ma obowiązek przechowywać i udostępnić osobom uprawnionym do kontroli, dokumenty i inne nośniki informacji wymagane przepisami, o których mowa w art. 4 pkt 22, przez okres jednego roku począwszy od dnia, w którym przestał wykonywać przewóz drogowy.

Art. 34 [Przewóz niezarobkowy; zezwolenie]

1. Wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego na potrzeby własne może wymagać uzyskania odpowiedniego zezwolenia, jeżeli umowy międzynarodowe, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana, tak stanowi.

2. Do wniosku o wydanie zezwolenia, o którym mowa w ust. 1, przedsiabiorca, z zastrzeżeniem art. 33 ust. 2, obowiązany jest dołączyć za wiadczenie określone w art. 33 ust. 1.

3. Przepis art. 25 oraz art. 30 ust. 1 stosuje się odpowiednio.

4. Przy wykonywaniu międzynarodowego przewozu drogowego osób na potrzeby własne jest wymagany formularz jazdy, o którym mowa w art. 27.

5. Główny Inspektor Transportu Drogowego prowadzi rejestr podmiotów i pojazdów wykonujących międzynarodowy przewóz drogowy na potrzeby własne.

6. *(uchylony)*

7. *(uchylony)*

Art. 34a [Używanie pojazdów do celów służbowych]

1. Na podstawie umów cywilnoprawnych mogą być używane, do celów służbowych, samochody osobowe, motocykle i motorowery niebędące własnością pracodawcy.

2. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, warunki ustalania oraz sposób dokonywania zwrotu kosztów używania pojazdów, o których mowa w ust. 1, uwzględniając rodzaj pojazdu mechanicznego, jego pojemność oraz limit kilometrów w zależności od liczby mieszkańców w danej gminie lub mieście, właściwych ze względu na miejsce zatrudnienia pracownika.

Rozdział 6. Zwolnienie z obowiązku uzyskania zezwolenia.

Art. 35 [Przesłanki]

1. Przedsiabiorca wykonujący transport drogowy może być zwolniony z obowiązku uzyskania zezwolenia w przypadku wykonywania przez niego przewozów w ramach pomocy humanitarnej, medycznej lub w przypadku klęski żywiołowej.

2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego.

3. Przedsiabiorca wykonujący transport drogowy jest zwolniony z obowiązku uzyskania zezwolenia, jeżeli umowy międzynarodowe, którymi Rzeczpospolita Polska jest związana, tak stanowi.

Art. 36 [Dokumenty potwierdzające] Minister właściwy do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia, dokumenty potwierdzające wykonywanie przez przedsiębiorcę przewozów, o których mowa w art. 35 ust. 1.

Rozdział 7. Warunki i tryb uzyskiwania certyfikatów kompetencji zawodowych.

Art. 37 [Warunki]

1. Uzyskanie certyfikatu kompetencji zawodowych wymaga wykazania się wiedzą niezbędną do wykonywania działalności gospodarczej w zakresie transportu drogowego, określonym w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, oraz złożenia, z wynikiem pozytywnym, egzaminu pisemnego przed komisją egzaminacyjną działającą przy jednostce określonej w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1.

2. Egzamin składa się z dwóch części:

1) pisemnego testu zawierającego zbiór pytań i odpowiedzi wielokrotnego wyboru;

2) pisemnego zadania egzaminacyjnego.

3. Maksymalna liczba punktów, jaką można uzyskać na egzaminie, stanowi 50% ogólnej liczby możliwych do uzyskania punktów.

4. Warunki i tryb przeprowadzenia egzaminu, o którym mowa w ust. 1, określa regulamin opracowany przez jednostkę określoną w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1 i zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw transportu.

Art. 38 [Tryb]

1. *(uchylony)*

2. Minister właściwy do spraw transportu wyznacza jednostki, przy których działają komisje egzaminacyjne.

3. Jednostki, o których mowa w ust. 2, wydają certyfikaty kompetencji zawodowych i przekazują informacje o ich wydaniu do centralnego rejestru tych certyfikatów prowadzonego przez ministra właściwego do spraw transportu.

Art. 38a [Osoby zwolnione z egzaminu pisemnego]

1. Osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich lub wykształceniem ukończenia studiów podyplomowych, których program obejmuje cały zakres zagadnień, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, zwolnione są z egzaminu pisemnego, o którym mowa w art. 37.

2. Osoby legitymujące się dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia, studiów drugiego stopnia, jednolitych studiów magisterskich lub wykształceniem ukończenia studiów podyplomowych, których program obejmuje część zagadnień, o których mowa w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 1071/2009, zwolnione są z części egzaminu pisemnego, o którym mowa w art. 37, w zakresie dziedzin objętych programem studiów.

3. Zwolnienia, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowi zwolnienia w rozumieniu art. 8 ust. 7 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009.

4. Zwolnienie, o których mowa w ust. 1 i 2, dokonuje jednostka określona w przepisach wykonawczych wydanych na podstawie art. 39 ust. 1 pkt 1.

Art. 39 [Organizacja; egzamin]

1. Minister właściwy do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) jednostki, o których mowa w art. 38 ust. 2;
- 2) wymagania kwalifikacyjne dotyczące członków komisji egzaminacyjnej i tryb ustalania jej składu;
- 3) rodzaje zabezpieczeń certyfikatu kompetencji zawodowych;
- 4) tryb zwalniania z egzaminu pisemnego, o którym mowa w art. 37.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, uwzględnia się odpowiednio:

- 1) potrzeb zapewnienia należytych warunków organizacyjno-technicznych do przeprowadzenia procesu certyfikacji kompetencji zawodowych w transporcie drogowym;
- 2) konieczność zapewnienia właściwych kwalifikacji członków komisji egzaminacyjnej, a także ich liczb, która zapewni obiektywne przeprowadzenie egzaminu pisemnego;
- 3) konieczność prawidłowego zabezpieczenia certyfikatów kompetencji zawodowych przed fałszowaniem;
- 4) potrzeb zapewnienia ujednoczonych procedur zwalniania z egzaminu pisemnego.

Rozdział 7a. Kierowcy wykonujący przewóz drogowy.

Art. 39a [Warunki zatrudnienia]

1. Przedsiębiorca lub inny podmiot wykonujący przewóz drogowy może zatrudnić kierowcę, jeżeli osoba ta:

- 1) ukończyła:
 - a) 18 lat - w przypadku kierowcy prowadzącego pojazd samochodowy, dla którego wymagane jest posiadanie prawa jazdy kategorii:
 - C lub C+E, o ile uzyskał on odpowiedni kwalifikację wstąpienia,
 - C1 lub C1+E, o ile uzyskał on odpowiedni kwalifikację wstąpienia przy pieszości,
 - b) 21 lat - w przypadku kierowcy prowadzącego pojazd samochodowy, dla którego wymagane jest posiadanie prawa jazdy kategorii:
 - C lub C+E, o ile uzyskał on odpowiedni kwalifikację wstąpienia przy pieszości,
 - D lub D+E, o ile uzyskał on odpowiedni kwalifikację wstąpienia,
 - D1 lub D1+E, o ile przewóz wykonywany jest na liniach regularnych, których trasa nie przekracza 50 km i o ile kierowca uzyskał odpowiedni kwalifikację wstąpienia przy pieszości,
 - c) 23 lata - w przypadku kierowcy prowadzącego pojazd samochodowy, dla którego wymagane jest posiadanie prawa jazdy kategorii D lub D+E, o ile uzyskał on odpowiedni kwalifikację wstąpienia przy pieszości;
- 2) posiada odpowiednie uprawnienie do kierowania pojazdem samochodowym, określone w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, z zastrzeżeniem ust. 1a;
- 3) nie ma przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy;
- 4) nie ma przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy;
- 5) uzyskała kwalifikację wstąpienia lub kwalifikację wstąpienia przy pieszości, zwane dalej „kwalifikacją”;
- 6) ukończyła szkolenie okresowe.

1a. Kierowca posiadający prawo jazdy kategorii D albo D+E do ukończenia 23. roku życia może być zatrudniony wyłącznie przy wykonywaniu regularnych przewozów osób na liniach komunikacyjnych na trasie nieprzekraczającej 50 km.

2. (uchylony)

3. Wymaga, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 5 i 6, nie stosuje się do kierowcy pojazdu:

- 1) do kierowania którego wymagane jest prawo jazdy kategorii A1, A, B1, B lub B+E;
- 2) którego konstrukcja ogranicza prędkość do 45 km/h;
- 3) wykorzystywanego przez siły zbrojne;
- 4) obrony cywilnej, jednostek ochrony przeciwpożarowej lub jednostek odpowiedzialnych za utrzymanie bezpieczeństwa lub porządku publicznego;
- 5) poddawanego testom drogowym do celów rozwoju technicznego przez producentów, jednostki badawczo-rozwojowe lub szkoły wyższe;
- 6) odbywającego przejazd bez osób lub ładunku:
 - a) w celu dokonania jego naprawy lub konserwacji,
 - b) z miejsca zakupu lub odbioru;
- 7) używanego w sytuacjach zagrożenia lub przeznaczonych do akcji ratunkowych;
- 8) wykorzystywanego do:
 - a) nauki jazdy osób ubiegających się o prawo jazdy,
 - b) szkolenia osób posiadających prawo jazdy,
 - c) przeprowadzania państwowego egzaminu osób ubiegających się o prawo jazdy;

- 9) wykorzystywanego do użytku osobistego w przewozie drogowym osób lub rzeczy;
10) wykorzystywanego do przewozu materiałów lub urządzeń niezabudowanych kierowcy do jego pracy, pod warunkiem że prowadzenie pojazdu nie jest jego podstawowym zajęciem.

Art. 39b [Kursy dokształcające]

1. Do uzyskania kwalifikacji może przystąpić osoba:
- 1) która na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) przebywa co najmniej 185 dni w roku ze względu na wyzyski osobiste lub zawodowe, albo
 - b) studiuje od co najmniej sześciu miesięcy i przedstawi za wiadczenie potwierdzające ten fakt, lub
 - 2) niebędąc obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, mając zamiar wykonywać przewozy na rzecz podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
 - 3) która nie ma przeciwwskazań zdrowotnych i psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.
2. Kierowca obowiązany jest uzyskać kwalifikację, odpowiednio do pojazdu samochodowego, którym zamierza wykonywać przewóz drogowy, w zakresie bloków programowych określonych odpowiednio do kategorii prawa jazdy:
- 1) C1, C1+E, C i C+E;
 - 2) D1, D1+E, D i D+E.
3. Kwalifikacja obejmuje zajęcia teoretyczne i praktyczne oraz testy kwalifikacyjne.

Art. 39b¹ [Forma zajęć]

1. Zajęcia, o których mowa w art. 39b ust. 3, przeprowadzane są w formie:
- 1) zajęć szkolnych dla uczniów - w szkole, jeżeli w programie nauczania jest przewidziane uzyskanie kwalifikacji kierowcy wykonującego przewóz drogowy, albo
 - 2) kursu kwalifikacyjnego - w ośrodku szkolenia.
2. Zajęcia teoretyczne i praktyczne, o których mowa w art. 39b ust. 3, obejmują:
- 1) kształcenie zawodowe w zakresie racjonalnego kierowania pojazdem, z uwzględnieniem przepisów bezpieczeństwa, w tym:
 - a) znajomość właściwości technicznych i zasad działania elementów bezpieczeństwa pojazdu,
 - b) umiejętność optymalizacji zużycia paliwa,
 - c) umiejętność zapewnienia bezpieczeństwa w związku z przewożonym towarem,
 - d) umiejętność zapewnienia bezpieczeństwa pasażerom,
 - e) umiejętność bezpiecznego mocowania ładunku;
 - 2) kształcenie zawodowe w zakresie umiejętności stosowania przepisów dotyczących wykonywania transportu drogowego;
 - 3) kształcenie zawodowe w zakresie zagrożeń związanych z wykonywanym zawodem, w tym bezpieczeństwo na drodze i bezpieczeństwo dla środowiska;
 - 4) kształcenie zawodowe w zakresie obsługi i logistyki, w tym kształtowanie wizerunku firmy oraz znajomość rynku w przewozie drogowym i jego organizacji.
3. Testy kwalifikacyjne, o których mowa w art. 39b ust. 3, przeprowadzane są:
- 1) przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną, po zakończeniu zajęć szkolnych dla uczniów, o których mowa w ust. 1 pkt 1, w ramach zewnętrznego egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, albo
 - 2) w ośrodku szkolenia, po zakończeniu zajęć teoretycznych i praktycznych, przez trzyosobową komisję egzaminacyjną, zwaną dalej „komisją”, powołaną przez wojewodę.
4. W skład komisji mogą wchodzić osoby, które:
- 1) posiadają wykształcenie wyśze prawnicze, ekonomiczne lub techniczne z zakresu motoryzacji lub transportu;
 - 2) nie były prawomocnie skazane za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych lub przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów;
 - 3) spełniają szczegółowe wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie art. 39i ust. 1 pkt 4.
5. Co najmniej jedna z osób - członków komisji, dodatkowo:
- 1) jest obowiązana posiadać uprawnienia instruktora lub egzaminatora w zakresie kategorii prawa jazdy odpowiedniej do kategorii realizowanego bloku programowego, o którym mowa w art. 39b ust. 2, albo
 - 2) powinna być przedstawicielem organizacji o zasięgu ogólnopolskim zrzeszającej przedsiębiorców wykonujących przewozy drogowe.
6. Testy kwalifikacyjne, o których mowa w art. 39b ust. 3, przeprowadzane są na podstawie pytań pochodzących z katalogu pytań testowych zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw transportu.
7. Katalog pytań testowych obejmuje zagadnienia, o których mowa w ust. 2.
8. Za przeprowadzenie testu członkom komisji, przysługuje wynagrodzenie, którego koszt ponosi ośrodek szkolenia.
9. O rodek szkolenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, umożliwia przeprowadzanie przez komisję testu kwalifikacyjnego, zapewniając odpowiednie warunki lokalowe.

Art. 39b² [Kwalifikacja wstępna uzupełniająca] Kierowca, który uzyskał kwalifikację w zakresie określonego bloku programowego, o którym mowa w art. 39b ust. 2, i zamierza wykonywać przewozy innymi pojazdami samochodowymi nietylko dla których wymagane jest prawo jazdy odpowiadające zakresowi uzyskanej kwalifikacji, obowiązany jest odbyć odpowiedni kurs uzupełniający lub kwalifikację uzupełniającą przy piśmie. Przepisy art. 39a ust. 1 i art. 39b¹ stosuje się odpowiednio.

Art. 39c [Badania lekarskie]

1. Wojewoda lub upoważniony przez niego członek komisji albo dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, wydaje osobie, która uzyskała kwalifikację świadectwo kwalifikacji zawodowej potwierdzające uzyskanie odpowiedniej kwalifikacji.
2. Wojewoda lub upoważniony przez niego członek komisji oraz dyrektor Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej, w terminie 21 dni od dnia przeprowadzenia testu kwalifikacyjnego, przekazują do centralnej ewidencji kierowców następujące dane osób, którym wydano świadectwo kwalifikacji zawodowej, o którym mowa w ust. 1:
- 1) imię i nazwisko;
 - 2) datę i miejsce urodzenia;
 - 3) numer ewidencyjny Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) albo rodzaj, serię, numer oraz państwo wydania dokumentu potwierdzającego to samo - w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL;

4) rodzaj i zakres kwalifikacji oraz numer i data wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej.

Art. 39d [Szkolenie okresowe]

1. Do szkolenia okresowego może przystąpić osoba:

- 1) która na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
 - a) przebywa co najmniej 185 dni w roku ze względu na względy osobiste lub zawodowe, albo
 - b) studiuje od co najmniej sześciu miesięcy i przedstawi za wiadczenie potwierdzające ten fakt;
 - 2) wykonując przewóz drogowy na rzecz podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.
2. Kierowca obowiązuje, zany jest co najmniej lat, począwszy od dnia uzyskania świadectwa kwalifikacji zawodowej po wydaczy jego uzyskanie kwalifikacji, ukończyć szkolenie okresowe odpowiednio do pojazdu, którym wykonuje przewóz drogowy.
3. Kierowca może odbywać szkolenie okresowe w jednej z następujących form:
- 1) kursu okresowego;
 - 2) cyklu zajęć rozłożonych w okresie pięciu lat, obejmującego jego program kursu okresowego.
4. Szkolenie okresowe jest prowadzone w okresie szkolenia w zakresie bloków programowych określonych odpowiednio do kategorii prawa jazdy:
- 1) C1, C1+E, C i C+E;
 - 2) D1, D1+E, D i D+E.

5. Kierowca, który zaprzestał wykonywania przewozu drogowego przez okres uniemożliwiający spełnienie obowiązku, o którym mowa w ust. 2, przed ponownym przystąpieniem do wykonywania przewozu obowiązuje, zany jest ukończyć szkolenie okresowe.

6. Kierowca wykonujący przewóz drogowy różnymi pojazdami, dla których wymagane jest posiadanie prawa jazdy co najmniej dwóch kategorii, o których mowa w ust. 4, może ukończyć szkolenie okresowe z zakresu jednego bloku programowego.

Art. 39e [Obowiązki przewoźnika]

1. Kierownik ośrodka szkolenia wydaje osobie, która ukończyła wymagane zajęcia w ramach szkolenia okresowego, świadectwo kwalifikacji zawodowej potwierdzające ukończenie szkolenia okresowego.

2. Kierownik ośrodka szkolenia jest obowiązany:

- 1) przedstawi wojewodzie właściwemu ze względu na miejsce prowadzenia ośrodka szkolenia, najpóźniej w następnym dniu roboczym po dniu rozpoczęcia kursu, informacji o terminie, czasie i miejscu, w których będą prowadzone zajęcia, wraz z listą uczestników kursu kwalifikacyjnego lub szkolenia okresowego;
- 2) prowadzi dokumentację odpowiednio kursu kwalifikacyjnego oraz szkolenia okresowego;
- 3) przekazywa wojewodzie, o którym mowa w pkt 1, w terminie 14 dni od dnia zakończenia szkolenia okresowego i wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego jego ukończenie, następujące dane osób, które ukończyły kurs:

- a) imię i nazwisko,
- b) datę i miejsce urodzenia,
- c) numer PESEL, a w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL - seria, numer i nazwa dokumentu potwierdzającego to samo oraz nazwisko, które wydało ten dokument,
- d) adres zamieszkania,
- e) zakres ukończonego szkolenia,
- f) datę rozpoczęcia i zakończenia szkolenia,
- g) numer wydanego świadectwa kwalifikacji zawodowej lub numer za wiadczenia potwierdzającego ukończenie jednego z modułów szkolenia, o którym mowa w art. 39d ust. 3 pkt 2.

3. Kierownik ośrodka szkolenia, w terminie 21 dni od dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej, o którym mowa w ust. 1, przekazuje do centralnej ewidencji kierowców następujące dane osób, którym wydał świadectwo:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę i miejsce urodzenia;
- 3) numer ewidencyjny PESEL albo rodzaj, seria, numer oraz nazwisko wydania dokumentu potwierdzającego to samo - w przypadku osoby nieposiadającej numeru PESEL;
- 4) zakres, numer i data wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego odbycie szkolenia okresowego.

4. Wojewoda, o którym mowa w ust. 2 pkt 1, może umówiwszy przekazywanie informacji oraz danych, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 3 i ust. 3, w formie elektronicznej z wykorzystaniem bezpiecznego podpisu elektronicznego.

Art. 39f [Odpowiednie zastosowanie przepisów]

1. Kierowca wykonujący przewóz drogowy obowiązuje, zany jest uzyskanie wpisu do polskiego krajowego prawa jazdy, potwierdzającego spełnienie wymagań, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 3 i 4 oraz odpowiednio pkt 5 lub 6.

2. Zasady dokonywania wpisu, o którym mowa w ust. 1, określa art. 15 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.

3. Dla kierowcy niebędącego obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, posiadającego prawo jazdy wydane przez państwo trzecie, wykonujący jego lub zamierzający wykonywać przewóz drogowy rzeczy na rzecz przedsiębiorcy mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, potwierdzeniem spełnienia wymagań, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 5 i 6, jest świadectwo kierowcy.

4. Kierowcy niebędącemu obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, posiadającemu prawo jazdy wydane przez państwo trzecie, wykonującemu lub zamierzającemu wykonywać przewóz drogowy osób na rzecz przedsiębiorcy mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, który uzyskał kwalifikację wstąpienie lub ukończył szkolenie okresowe i ubiega się o wpis do prawa jazdy potwierdzający spełnienie wymagań, o których mowa w art. 39a ust. 1, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania starosta, w trybie, o którym mowa w art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, wymienia posiadane przez niego prawo jazdy zagraniczne na polskie krajowe prawo jazdy, dokonując jednocześnie nie wpisu potwierdzającego te wymagania. Dodatkowym warunkiem wymiany prawa jazdy jest złożenie przez przedsiębiorcę o wiadczenia o zatrudnieniu lub nawiązaniu współpracy z tym kierowcą, który będzie wykonywał lub wykonuje na jego rzecz przewozy drogowe.

5. (uchylony)

6. (uchylony)

7. (uchylony)

8. W przypadku osoby nieposiadającej miejsca zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i niewykonywającej przewozów na rzecz podmiotu mającego siedzibę na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wymagania, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 5 i 6, uznaje się za spełnione, gdy osoba ta posiada w prawie

jazdy albo w karcie kwalifikacji kierowcy aktualny wpis potwierdzający ukończenie kwalifikacji wstępnej lub szkolenia okresowego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

9. W przypadku osoby zamieszkałej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i wykonującej przewozy na rzecz podmiotu mającego siedzibę za granicą wymagania, o których mowa w art. 39a ust. 1 pkt 6, uznaje się za spełnione, gdy osoba ta posiada w prawie jazdy albo w karcie kwalifikacji kierowcy aktualny wpis potwierdzający ukończenie szkolenia okresowego w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, Konfederacji Szwajcarskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym.

Art. 39g [Charakter działalności gospodarczej]

1. Działalność gospodarcza w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia stanowi działalność regulowaną w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej i wymaga uzyskania wpisu do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia.

2. Warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia spełnia przedsiębiorca, który:

1) prowadzi działalność gospodarczą w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia kierowców, zgodnie z art. 28 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, lub spełnia wymagania określone dla tej działalności ci;

2) zapewnia prowadzenie szkolenia zgodnie z programem przez:

a) wykładowców posiadających wiedzę, umiejętności i wykształcenie niezbędne do zapewnienia prawidłowego przebiegu szkolenia - w zakresie zajęć teoretycznych,

b) osoby posiadające odpowiednie do prowadzonego szkolenia uprawnienia instruktora nauki jazdy, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym - w zakresie zajęć praktycznych,

c) osoby posiadające odpowiednie do prowadzonego szkolenia uprawnienia instruktora techniki jazdy, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym - podczas zajęć z jazdy w warunkach specjalnych prowadzonych w oparciu o infrastrukturę, o której mowa w ust. 2 pkt 3, i urzędzenie, o którym mowa w ust. 11 pkt 2;

3) posiada:

a) warunki lokalowe,

b) wyposażenie dydaktyczne,

c) miejsca przeznaczone do prowadzenia zajęć praktycznych,

d) miejsca przeznaczone do jazdy w warunkach specjalnych,

e) pojazdy samochodowe odpowiednie do zakresu prowadzonego szkolenia,

f) szczegółowy program szkolenia wraz z planem jego wykonania oraz metodami nauczania;

4) nie był, jako osoba fizyczna lub członek organu osoby prawnej, prawomocnie skazany za przestępstwo popełnione w celu osiągnięcia korzyści majątkowych lub przestępstwo przeciwko wiarygodności dokumentów.

3. Organem prowadzącym rejestr przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia jest wojewoda właściwy ze względu na miejsce wykonywania działalności objętej wpisem.

4. Wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia dokonywany jest na wniosek przedsiębiorcy zawierający następujące dane:

1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania;

2) numer w ewidencji działalności gospodarczej albo w rejestrze przedsiębiorców w Krajowym Rejestrze Sądowym - o ile są wymagane;

3) numer identyfikacji podatkowej (NIP) przedsiębiorcy;

4) wskazanie miejsca prowadzenia ośrodka szkolenia.

5. Do wniosku, o którym mowa w ust. 4, przedsiębiorca dołącza:

1) program szkolenia wraz z planem wykonania szkolenia oraz metodami nauczania;

2) kopie dokumentów potwierdzających kwalifikacje i wiedzę instruktorów techniki jazdy oraz wykładowców;

3) kopie dokumentów zawierających informacje o: warunkach lokalowych, wyposażeniu dydaktycznym oraz miejscu przeznaczonym do prowadzenia zajęć praktycznych i posiadanych pojazdach albo kopie umowy, o której mowa w ust. 11 pkt 1, lub dokumentów zawierających informacje o urzędzeniu, o którym mowa w ust. 11 pkt 2, wraz z kopią certyfikatu;

4) dokument potwierdzający spełnianie odpowiednich wymagań technicznych przez pojazdy, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. e, wydany przez rzeczoznawcę samochodowego, o którym mowa w art. 79a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

6. Wraz z wnioskiem, o którym mowa w ust. 4, przedsiębiorca składa oświadczenie o następującej treści:

"Oświadczam, że:

1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia są kompletne i zgodne z prawdą;

2) znam i spełniam warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia, określone w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym."

1) dane zawarte we wniosku o wpis do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia są kompletne i zgodne z prawdą;

2) znam i spełniam warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia ośrodka szkolenia, określone w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym."

7. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 6, powinno również zawierać:

1) oznaczenie przedsiębiorcy, jego siedziby i adresu albo miejsca zamieszkania;

2) oznaczenie miejsca i datę złożenia oświadczenia;

3) podpis osoby uprawnionej do reprezentowania przedsiębiorcy, z podaniem jej imienia i nazwiska oraz pełnionej funkcji.

8. W rejestrze przedsiębiorców prowadzących ośrodek szkolenia umieszcza się dane przedsiębiorcy, o których mowa w ust. 4, z wyjątkiem adresu zamieszkania, jeżeli jest on inny niż adres siedziby, oraz jego numer w tym rejestrze.

9. Dokonując wpisu, wojewoda pobiera:

1) opłat za wpis - stanowi dochód budżetu państwa;

2) opłat ewidencyjnych, o której mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym - na pokrycie kosztów działania centralnej ewidencji kierowców.

10. Wojewoda przekazuje:

1) do centralnej ewidencji kierowców informacji o dokonaniu wpisu przedsi biorcy do rejestru przedsi biorców prowadzących o rodek szkolenia - w terminie 14 dni od dnia dokonania wpisu;

2) opłat ewidencyjnych do Funduszu - Centralna Ewidencja Pojazdów i Kierowców, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym - na zasadach i w terminach określonych w przepisach tej ustawy.

11. Przedsi biorca może nie spełniać wymagań, o których mowa w ust. 2 pkt 3 lit. d, je li:

1) zawarł umowę na przeprowadzanie zajęć z o rodkiem doskonalenia techniki jazdy, o którym mowa w przepisach ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami, lub

2) posiada urządzenie techniczne do symulowania jazdy w warunkach specjalnych, spełniające wymagania określone w przepisach wydanych na podstawie ust. 12, posiadające odpowiedni certyfikat wydany przez jednostkę akredytowaną w polskim systemie akredytacji.

12. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wymagania techniczno-organizacyjne oraz zakres funkcjonalności realizowanej przez urządzenie, o którym mowa w ust. 11 pkt 2, uwzględniając potrzeby zapewnienia wykorzystania podczas szkolenia urządzeń spełniających jednolite wymagania.

Art. 39h [Nadzór]

1. Nadzór nad o rodkami szkolenia sprawuje wojewoda.

2. W ramach sprawowanego nadzoru wojewoda:

1) przeprowadza kontrolę w zakresie:

a) spełniania przez o rodek szkolenia wymagań, o których mowa w art. 39g ust. 2,

b) zgodności prowadzonego szkolenia z obowiązującymi programami szkolenia,

c) dokumentów wymaganych w związku z prowadzeniem szkolenia;

2) w przypadku ustalenia naruszenia warunków wykonywania działalności wyznacza termin ich usunięcia;

3) wydaje decyzję o zakazie prowadzenia przez przedsi biorcę o rodka szkolenia oraz wykreśla z rejestru przedsi biorców prowadzących o rodek szkolenia, je eli przedsi biorca:

a) złożył o wiadczenie oraz inne dokumenty stanowiące załączniki do wniosku, o którym mowa w art. 39g ust. 5, niezgodne ze stanem faktycznym,

b) nie usunął naruszenia warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia o rodka szkolenia w wyznaczonym przez wojewodę terminie,

c) ra co naruszył warunki wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia o rodka szkolenia.

3. Ra czym naruszeniem warunków wykonywania działalności gospodarczej w zakresie prowadzenia o rodka szkolenia jest:

1) wielokrotne prowadzenie szkolenia:

a) w sposób niezgodny z wymaganymi szczegółowymi warunkami przeprowadzania zajęć, o których mowa w art. 39i ust. 1 pkt 2,

b) w sposób niezgodny z programem szkolenia,

c) pojazdami niespełniającymi szczegółowych wymagań, o których mowa w art. 39i ust. 1 pkt 1;

2) nieprzedstawienie informacji, o której mowa w art. 39e ust. 2 pkt 1;

3) wydanie wiadectwa kwalifikacji zawodowej niezgodnego ze stanem faktycznym;

4) odmowa poddania się kontroli, o której mowa w ust. 2 pkt 1.

4. Informację o wykreśleniu przedsi biorcy z rejestru przedsi biorców prowadzących o rodek szkolenia wojewoda przekazuje do centralnej ewidencji kierowców w terminie 14 dni od dnia wydania decyzji o zakazie prowadzenia przez przedsi biorcę o rodka szkolenia.

Art. 39i [Delegacja ustawowa]

1. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia:

1) szczegółowe wymagania w stosunku do przedsi biorcy prowadzącego o rodek szkolenia, o którym mowa w art. 39g, w zakresie infrastruktury technicznej, warunków lokalowych, wyposażenia dydaktycznego oraz pojazdów używanych w trakcie szkolenia;

2) szczegółowe warunki prowadzenia szkolenia w ramach kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przy pieszonей, szkoleń okresowych oraz zajęć odbywanych w ramach szkolenia okresowego, o których mowa w art. 39d ust. 3 pkt 2;

3) szczegółowe warunki przeprowadzania testów kwalifikacyjnych;

4) szczegółowe wymagania wobec członków komisji, sposób ich powoływania oraz wysokość ich wynagrodzenia, które nie może być wyższe niż 400 zł za egzamin;

5) wzór wiadectwa kwalifikacji zawodowej;

6) sposób postępowania z dokumentacją związaną z prowadzeniem przez o rodki szkolenia kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przy pieszonей, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przy pieszonей i szkolenia okresowego;

7) (uchylony)

8) wysokość opłaty za wpis przedsi biorcy do rejestru przedsi biorców prowadzących o rodek szkolenia.

2. Wydając rozporządzenie, o którym mowa w ust. 1, minister właściwy do spraw transportu uwzględni odpowiednio:

1) przepisy Unii Europejskiej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, a także potrzeby zapewnienia należytych wymagań organizacyjno-technicznych przeprowadzania kursów i zajęć;

2) przepisy Unii Europejskiej w zakresie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, oraz konieczność obiektywnego sprawdzenia przygotowania do uzyskania kwalifikacji wstępnej i kwalifikacji wstępnej przy pieszonей w zakresie transportu drogowego;

3) konieczność zapewnienia ujednoczonych procedur przeprowadzania testów kwalifikacyjnych;

4) konieczność zapewnienia odpowiedniego poziomu wykształcenia i okresu praktyki zawodowej członków komisji w zakresie odpowiadającym wymaganej wiedzy dotyczącej wykonywania przewozu drogowego, a także potrzeby zapewnienia pokrycia kosztów związanych z przeprowadzaniem testów kwalifikacyjnych przez komisję;

5) zakres danych niezbędnych do potwierdzenia spełnienia przez kierowcę wykonującego przewóz drogowy wymagań ustawy, w szczególności w zakresie badań lekarskich i psychologicznych, ukończonych szkoleń,

posiadanych uprawnień do kierowania pojazdem samochodowym, organów właściwych i podmiotów uprawnionych do wydawania świadectwa kwalifikacji zawodowej;

6) zakres danych niezbędnych do prawidłowego prowadzenia kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przy pieszonaj, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przy pieszonaj i szkolenia okresowego, dotyczących kandydatów na kierowców i kierowców wykonujących przewóz drogowy, podmiotów uprawnionych do przeprowadzania kursów i zajęć, organów właściwych w sprawach wpisu do rejestru, a także przepisy Unii Europejskiej w zakresie dokumentów związanych z uzyskiwaniem kwalifikacji wstępnej oraz szkoleń okresowych;

7) potrzeb zapewnienia należytej ochrony dokumentacji związanej z prowadzeniem przez ośrodki szkolenia kwalifikacji wstępnej, kwalifikacji wstępnej przy pieszonaj, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej, kwalifikacji wstępnej uzupełniającej przy pieszonaj i szkolenia okresowego;

8) (uchylony)

9) wysokość rzeczywistych kosztów związanych z prowadzeniem rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia oraz wysokość kosztów związanych z weryfikacją dokumentów.

Art. 39j [Badania lekarskie]

1. Kierowca wykonujący przewóz drogowy podlega badaniom lekarskim przeprowadzanym w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

2. Badania lekarskie, o których mowa w ust. 1, są wykonywane, z zastrzeżeniem ust. 3-6, w zakresie i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.²³)), zwanej dalej "Kodeksem pracy".

3. Zakres badań lekarskich, o których mowa w ust. 1, obejmuje ponadto ustalenie istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdami, zgodnie z rozdziałem 12 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.

4. Badania lekarskie, o których mowa w ust. 1, są przeprowadzane:

1) do czasu ukończenia przez kierowcę 60 lat - co 5 lat;

2) po ukończeniu przez kierowcę 60. roku życia - co 30 miesięcy.

5. Pierwsze badanie lekarskie, o którym mowa w ust. 1, jest wykonywane przed dniem wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie kwalifikacji, a także następnie dla kierowcy w wieku do 60 lat - w terminie właściwym do ukończenia szkolenia okresowego, jednak nie później niż do dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie szkolenia okresowego.

6. Badania lekarskie, o których mowa w ust. 1, wykonują lekarze uprawnieni do wykonywania badań profilaktycznych, o których mowa w przepisach Kodeksu pracy, posiadający dodatkowo uprawnienia do przeprowadzania badań lekarskich kandydatów na kierowców i kierowców określonych w odrębnych przepisach.

Art. 39k [Badania psychologiczne]

1. Kierowca wykonujący przewóz drogowy podlega badaniom psychologicznym przeprowadzanym w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań psychologicznych do wykonywania pracy na stanowisku kierowcy.

2. Badania psychologiczne, o których mowa w ust. 1, są wykonywane, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, w zakresie i na zasadach określonych dla kierowców w rozdziale 13 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami.

3. Badania psychologiczne, o których mowa w ust. 1, są przeprowadzane:

1) do czasu ukończenia przez kierowcę 60 lat - co 5 lat;

2) po ukończeniu przez kierowcę 60. roku życia - co 30 miesięcy.

4. Pierwsze badanie psychologiczne, o którym mowa w ust. 1, jest wykonywane przed dniem wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie kwalifikacji, a także następnie dla kierowcy w wieku do 60 lat - w terminie właściwym do ukończenia szkolenia okresowego, jednak nie później niż do dnia wydania świadectwa kwalifikacji zawodowej potwierdzającego ukończenie szkolenia okresowego.

Art. 39l [Zobowiązania przedsiębiorcy]

1. Przedsiębiorca lub inny podmiot wykonujący przewóz drogowy jest obowiązany do:

1) kierowania kierowców na:

a) szkolenia okresowe,

b) badania lekarskie i psychologiczne;

2) pokrywania kosztów badań lekarskich i psychologicznych;

3) przechowywania przez cały okres zatrudnienia kierowcy kopii:

a) świadectw kwalifikacji zawodowej,

b) orzeczeń lekarskich i psychologicznych;

4) prowadzenia dokumentacji dotyczącej badań lekarskich i psychologicznych;

5) przekazania kierowcy z chwilą rozwiązania stosunku pracy kopii orzeczeń i świadectw, o których mowa w pkt

3.

2. Przedsiębiorca lub inny podmiot wykonujący przewóz drogowy może pokryć koszty szkoleń okresowych kierowcy.

3. Spełnienie przez przedsiębiorcę lub przez inny podmiot wykonujący przewóz drogowy obowiązku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 lit. b, uznaje się za równoznaczne ze spełnieniem obowiązku pracodawcy w zakresie wykonywania wstępnych i okresowych badań lekarskich, o których mowa w art. 229 § 1 i 2 Kodeksu pracy.

Art. 39m [Zastosowanie wymagań] Wymagania, o których mowa w art. 39a-39l, stosuje się odpowiednio do przedsiębiorcy lub innej osoby fizycznej wykonującej przewóz drogowy.

Art. 39n [Odznaka]

1. Ustanawia się odznak „Wzorowy kierowca”.

2. Odznaka, o której mowa w ust. 1, może być nadawana zawodowym kierowcom wyróżniającym się szczególnymi osiągnięciami w pracy i wieloletni bezwypadkow jazdą.

3. Odznak „Wzorowy kierowca” nadaje minister właściwy do spraw transportu.

4. Minister właściwy do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki nadawania odznaki „Wzorowy kierowca”, tryb przedstawiania wniosków, wzór odznaki, tryb jej wręczenia i sposób noszenia, uwzględniając wymogi, jakie powinny spełniać wnioski o nadanie odznaki oraz kryteria stosowane przy jej nadawaniu.

Rozdział 8. Opłaty.

Art. 40 [Opłaty; zakres] Przedsiębiorca podejmujący i wykonujący transport drogowy jest obowiązany do ponoszenia opłat za:

- 1) czynności administracyjne określone w ustawie;
- 2) przeprowadzenie egzaminu, o którym mowa w art. 37;
- 3) wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych, o którym mowa w art. 38 ust. 3.

Art. 41 [Opłaty administracyjne]

1. Opłaty za czynności administracyjne pobiera się z tytułu:

- 1) udzielenia licencji, zmiany licencji, przedłużenia ważności licencji, wydania wypisu z licencji, wydania wtórnika licencji oraz przeniesienia uprawnień wynikających z licencji;
 - 2) wydania zezwolenia, zmiany zezwolenia, przedłużenia ważności zezwolenia, wydania wypisu z zezwolenia, wydania wtórnika zezwolenia na wykonywanie przewozu regularnego, przewozu regularnego specjalnego, przewozu wahałowego lub przewozu okazjonalnego;
 - 3) wydania zezwolenia na przewóz kabotażowy;
 - 4) wydania zezwolenia zagranicznego;
 - 5) wydania za wiadczenia lub zmiany za wiadczenia, wydania wypisu z za wiadczenia o zgłoszeniu działalności w zakresie przewozów na potrzeby własne;
 - 6) wydania zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób na lub przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą;
 - 7) wydania świadectwa kierowcy lub jego zmiany oraz wydania wtórnika świadectwa kierowcy;
 - 8) wydania formularza jazdy;
 - 9) wydania certyfikatu, o którym mowa w art. 30 ust. 10, lub jego zmiany oraz wydania wtórnika certyfikatu;
 - 10) wydania decyzji, o której mowa w art. 20a ust. 2;
 - 11) udzielenia zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, zmiany zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, wydanie wypisu z zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego oraz przeniesienia uprawnień wynikających z zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego.
2. Opłaty, o których mowa w ust. 1, pobierają organy dokonujące tych czynności.
3. Opłaty, o których mowa w art. 40 pkt 2 i pkt 3, pobiera jednostka, o której mowa w art. 38 ust. 2 i ust. 3.
4. Minister właściwy do spraw transportu może, w drodze rozporządzenia, upoważnić, na określonych warunkach, do pobierania opłat za niektóre czynności administracyjne w międzynarodowym transporcie drogowym, o których mowa w ust. 1, polskie organizacje o zasięgu ogólnokrajowym zrzeszające międzynarodowych przewoźników drogowych.

5. *(uchylony)*

Art. 42 (utracił moc)

Art. 42a (uchylony)

Art. 43 [Inne opłaty]

1. Od przedsiębiorców zagranicznych mogą być pobierane opłaty na zasadach wzajemności.
2. Minister właściwy do spraw transportu może, w drodze rozporządzenia, wprowadzić dla przedsiębiorców zagranicznych opłaty, o których mowa w ust. 1, określając ich wysokość, tryb wnoszenia oraz jednostki właściwe do ich pobierania.

Art. 44 [Prowizje od opłat]

1. Jednostki, o których mowa w art. 26, art. 32 oraz art. 43 ust. 2, otrzymują prowizję od pobranych opłat, w wysokości nie mniejszej niż 7% i nie większej niż 10%.
- 1a. *(uchylony)*
- 1b. *(uchylony)*
2. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określi, w drodze rozporządzenia, wysokość stawek prowizji oraz sposób jej pobierania i rozliczania z jednostkami, o których mowa w ust. 1.

Art. 45 [Zwolnienie z opłat]

1. Przedsiębiorca wykonujący transport drogowy może być zwolniony z opłat, o których mowa w art. 43, w przypadku wykonywania przez niego przewozów w ramach pomocy humanitarnej, medycznej lub w przypadku klęski żywiołowej.
2. Zwolnienie, o którym mowa w ust. 1, następuje, w drodze decyzji administracyjnej, wydanej przez ministra właściwego do spraw transportu, na zgodny wniosek przedsiębiorcy i właściwego organu państwowego lub organizacji humanitarnej.

Art. 45a (uchylony)

Art. 46 [Wpływy z opłat]

1. Wpływy uzyskane z opłat, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 7-9 i art. 43, oraz wpływy z opłat z tytułu:
 - 1) w międzynarodowym transporcie drogowym:
 - a) udzielenia licencji wspólnotowej, zmiany licencji wspólnotowej, przedłużenia ważności licencji wspólnotowej, wydania wypisu z licencji wspólnotowej, wydania wtórnika licencji wspólnotowej oraz przeniesienia uprawnień wynikających z licencji wspólnotowej,
 - b) wydania zezwolenia, zmiany zezwolenia, przedłużenia ważności zezwolenia, wydania wypisu z zezwolenia, wydania wtórnika zezwolenia na wykonywanie przewozu regularnego, przewozu regularnego specjalnego, przewozu wahałowego lub przewozu okazjonalnego,
 - c) wydania decyzji, o której mowa w art. 20a ust. 2,
 - d) wydania zezwolenia na przewóz kabotażowy,
 - e) wydania zezwolenia, o którym mowa w art. 19a ust. 1,
 - f) wydania za wiadczenia, zmiany za wiadczenia, wydania wypisu z za wiadczenia o zgłoszeniu działalności w zakresie międzynarodowego przewozu na potrzeby własne,

2) wydania wielokrotnego zagranicznego zezwolenia wydanego przez Międzynarodowe Forum Transportu (International Transport Forum),
3) wydania zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego osób na lub przez terytorium Rzeczypospolitej Polskiej pojazdem samochodowym przeznaczonym konstrukcyjnie do przewozu nie więcej niż 9 osób łącznie z kierowcą

- są przekazywane w całości na wydzielony rachunek bankowy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

1a. Wpływy uzyskane z opłat, za wydanie zezwoleń zagranicznych na wykonywanie międzynarodowego transportu drogowego rzeczy lub osób, są przekazywane, z zastrzeżeniem ust. 1 pkt 2:

1) na wydzielony rachunek bankowy Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad - 50% wpływów;
2) do budżetu państwa - 50% wpływów.

2. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad sprawuje nadzór nad realizacją wpływów z opłat, o których mowa w art. 41 ust. 1 pkt 7-9 i art. 43.

3. Generalny Dyrektor Dróg Krajowych i Autostrad przekazuje kwoty pobranych opłat, o których mowa w ust. 1, w terminie pierwszych dwóch dni roboczych po zakończeniu tygodnia, w którym wpłynęły, na rachunek Krajowego Funduszu Drogowego, z przeznaczeniem na budowę i utrzymanie dróg krajowych oraz na potrzeby gromadzenia danych o drogach publicznych i sporządzania informacji o sieci dróg publicznych, jak również na poprawę bezpieczeństwa ruchu drogowego i budowy autostrad.

3a. (uchylony)

4. Wpływy uzyskane z innych opłat wymienione w ust. 1, stanowi odpowiednio dochód właściwej jednostki samorządu terytorialnego lub budżetu państwa.

Art. 47 [Wysoko opłat]

1. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, określa, w drodze rozporządzenia:

1) wysokość opłat za czynności administracyjne, o których mowa w art. 41 ust. 1, mając na uwadze w szczególności rodzaj udzielanych uprawnień i okres, na jaki zostaną wydane;

2) wysokość opłat za egzaminowanie oraz za wydanie certyfikatu kompetencji zawodowych.

2. W rozporządzeniu, o którym mowa w ust. 1, wysokość opłat zostanie określona:

1) w przypadku licencji, w zależności od:

a) okresu ważności licencji,

b) liczby pojazdów samochodowych, na które wydaje się wypisy z licencji,

c) zakresu transportu drogowego,

d) rodzaju przewozów,

e) rodzaju pojazdów - w międzynarodowym transporcie drogowym osób;

1a) w przypadku zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, w zależności od liczby pojazdów, na które wydaje się wypisy z zezwolenia;

2) w przypadku zezwolenia, w zależności od:

a) okresu ważności zezwolenia,

b) rodzaju zezwolenia;

3) w przypadku za wiadczenia potwierdzającego zgłoszenie przez przedsiębiorcę prowadzenia przewozów drogowych jako działalności pomocniczej w stosunku do jego podstawowej działalności gospodarczej, w zależności od:

a) zakresu przewozów,

b) rodzajów przewozów;

4) w przypadku certyfikatu kompetencji zawodowych, w zależności od:

a) zakresu i formy testu z wiedzy z uwzględnieniem kosztów jego przeprowadzenia,

b) rodzaju certyfikatu kompetencji zawodowych z uwzględnieniem kosztów jego wydania;

5) w przypadku świadectwa kierowcy, w zależności od okresu ważności.

3. Wysokość opłaty z tytułu:

1) udzielenia licencji - nie może być wyższa niż równowartość 1 000 000 euro;

2) udzielenia zezwolenia na transport drogowy osób - nie może być wyższa niż równowartość 800 euro;

3) udzielenia zezwolenia na przewóz kabotażowy - nie może być wyższa niż równowartość 800 euro za przewóz jednorazowy;

4) wydania zezwolenia zagranicznego - nie może być wyższa niż równowartość :

a) 500 euro za wielokrotne zezwolenie roczne,

b) 15 euro za zezwolenie jednorazowe;

5) wydania świadectwa kierowcy - nie może być wyższa niż równowartość 10 euro;

6) wydania formularza jazdy - nie może być wyższa niż równowartość 30 euro;

7) wydania certyfikatu, o którym mowa w art. 30 ust. 10 - nie może być wyższa niż równowartość :

a) 70 euro dla pojazdu samochodowego nieposiadającego certyfikatu,

b) 50 euro dla pojazdu samochodowego w przypadku wznowienia certyfikatu,

c) 30 euro dla przyczepy lub naczepy nieposiadającej certyfikatu,

d) 15 euro dla przyczepy lub naczepy w przypadku wznowienia certyfikatu;

8) wydania zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, nie może być wyższa niż równowartość 300 euro.

Art. 47a [Zadania własne] Zadania organów jednostek samorządu terytorialnego, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1 i ust. 4 pkt 2 i 3, art. 16b ust. 1 i 4, art. 18 ust. 1 pkt 1 i ust. 4 oraz art. 33 ust. 8 i 9a, są wykonywane jako zadania własne.

Rozdział 9. Inspekcja Transportu Drogowego.

Art. 48 [Cel działań inspekcji] Tworzy się Inspekcja Transportu Drogowego, zwana dalej „Inspekcją”, powołana do kontroli przestrzegania przepisów w zakresie przewozu drogowego wykonywanego pojazdami samochodowymi oraz przepisów, o których mowa w art. 3 ust. 1a.

Art. 49 [Uprawnienia kontrolne innych organów] Przepisy ustawy nie naruszają przewidzianych w odrębnych ustawach obowiązków i uprawnień organów publicznych w zakresie kontroli przestrzegania przepisów.

Art. 50 [Zadania inspekcji] Do zadań Inspekcji należą:

- 1) kontrola:
 - a) przestrzegania obowiązków lub warunków przewozu drogowego, o których mowa w art. 4 pkt 22,
 - b) (uchylona),
 - c) przestrzegania przepisów ruchu drogowego w zakresie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym,
 - d) (uchylona),
 - e) przestrzegania szczegółowych zasad i warunków transportu zwierząt,
 - f) (uchylona),
 - g) wprowadzonych do obrotu ciennych transportowych pod względem zgodnie z wymaganiami technicznymi, dokumentacji technicznej i prawidłowości ich oznakowania, w zakresie określonym w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych,
 - h) rodzaju używanego paliwa,
 - i) dokumentów związanych z wykonywaniem publicznego transportu zbiorowego,
 - j) prawidłowości uiszczenia opłaty elektronicznej, o której mowa w art. 13 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
 - k) przestrzegania czasu pracy:
 - przedsiębiorców osobiście wykonujących przewozy drogowe,
 - osób niezatrudnionych przez przedsiębiorcę, lecz osobiście wykonujących przewozy drogowe na jego rzecz;
- 2) prowadzenie postępowania administracyjnego, w tym wydawanie decyzji administracyjnych na zasadach określonych w ustawie, a także podejmowanie innych czynności w niej przewidzianych, w sprawach:
 - a) licencji wspólnotowej,
 - b) zezwoleń w międzynarodowym transporcie drogowym i zezwoleń na przewóz kabotowy,
 - c) formularzy jazdy,
 - d) za wiadczenia na międzynarodowy niezarobkowy przewóz drogowy,
 - e) wiadectw kierowcy,
 - f) certyfikatów, o których mowa w art. 30 ust. 10,
 - g) zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego w przypadkach, o których mowa w art. 7 ust. 2 pkt 2;
- 3) podejmowanie czynności dotyczących zezwoleń zagranicznych i zezwoleń ministra właściwego do spraw transportu.

Art. 50a [Delegacja ustawowa] Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowy tryb kontroli, o której mowa w art. 50 pkt 1 lit. h, uwzględniając sposób przeprowadzenia kontroli i badania rodzaju używanego paliwa.

Art. 50b [Urządzenia do ważenia pojazdów] Konserwacja, naprawa i bieżące utrzymanie urządzeń technicznych do ważenia pojazdów jest finansowane ze środków budżetu państwa ujmowanych w budżecie, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu.

Art. 51 [Organy inspekcji]

1. Zadania Inspekcji Transportu Drogowego określone w niniejszym rozdziale wykonują następujące organy:

- 1) Główny Inspektor Transportu Drogowego;
- 2) wojewoda działający za pośrednictwem wojewódzkiego inspektora transportu drogowego, zwanego dalej „wojewódzkim inspektorem”, jako kierownika wojewódzkiej inspekcji transportu drogowego wchodzić w skład wojewódzkiej administracji zespolonej.
2. Organy wymienione w ust. 1 wykonują zadania Inspekcji Transportu Drogowego zgodnie z kompetencjami określonymi w ustawie i przepisach odrębnych.
3. Główny Inspektor Transportu Drogowego koordynuje, nadzoruje i kontroluje działalność wojewódzkich inspektorów transportu drogowego oraz nadzoruje wykonanie w roku budżetowym planów rzeczowo-finansowych w części dotyczącej wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego.
4. Wojewódzki inspektor transportu drogowego kieruje działalnością wojewódzkiego inspektoratu transportu drogowego.
5. Czynności związane z realizacją zadań określonych w art. 50 pkt 1 w zakresie określonym w art. 68-75 wykonują inspektorzy Inspekcji, zwani dalej „inspektorami”.
6. W sprawach związanych z wykonywaniem zadań i kompetencji Inspekcji organem właściwym jest:
 - 1) Główny Inspektor Transportu Drogowego - w sprawach:
 - a) określonych w art. 50 pkt 2 i 3 niniejszej ustawy,
 - b) związanych z kontrolą uiszczenia opłaty elektronicznej za przejazd po drogach krajowych, na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,
 - c) związanych z kontrolą przestrzegania przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami w zakresie, o którym mowa w art. 129g ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;
 - 2) wojewódzki inspektor - w pozostałych sprawach.
7. Główny Inspektor Transportu Drogowego może w sprawach, o których mowa w ust. 6 pkt 1 lit. a i b, upoważniać do działania w jego imieniu wojewódzkiego inspektora transportu drogowego.
8. Organem wyższego stopnia w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego w sprawach, o których mowa w ust. 6 pkt 2, jest Główny Inspektor Transportu Drogowego.

Art. 52 [Główny Inspektor; wojewódzki inspektor]

1. Główny Inspektor Transportu Drogowego kieruje Inspekcją przy pomocy podległego mu Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego oraz delegatur terenowych Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, zwanych dalej „delegaturami”.

1a. Główny Inspektor Transportu Drogowego może spraw należąca do właściwej delegatury przejść lub przekazać do załatwienia innej delegaturze albo spraw należąca do swojej właściwej delegatury przekazać do załatwienia wskazanej delegaturze.

1b. Delegaturami kierują naczelnicy delegatur. Decyzje i postanowienia w sprawach z zakresu właściwej delegatury oraz w sprawach przekazanych do załatwienia przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego naczelnicy delegatur wydają w imieniu Głównego Inspektora Transportu Drogowego.

1c. Obsługę delegatury zapewnia wojewódzki inspektorat transportu drogowego na obszarze działania, którego znajduje się siedziba delegatury.

2. Prezes Rady Ministrów, w drodze zarządzenia, nadaje statut Głównemu Inspektoratowi Transportu Drogowego, w którym określa organizację Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego i jego delegatur, w tym terytorialny zasięg działania delegatur oraz wojewódzkie inspektoraty transportu drogowego będące ich siedzibami.

3. Wojewódzki inspektor kieruje wojewódzką inspekcją przy pomocy wojewódzkiego inspektoratu transportu drogowego.

4. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw administracji publicznej, określa, w drodze rozporządzenia, zasady organizacji wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego, uwzględniając podział na komórki organizacyjne.

Art. 53 [Powołanie; odwołanie]

1. Główny Inspektor jest centralnym organem administracji rządowej podległym ministrowi właściwemu do spraw transportu.

2. Główny Inspektor jest powoływany przez Prezesa Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw transportu. Prezes Rady Ministrów odwołuje Głównego Inspektora.

3. Zastępca Głównego Inspektora powołuje minister właściwy do spraw transportu, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Głównego Inspektora. Minister właściwy do spraw transportu odwołuje, na wniosek Głównego Inspektora, jego zastępcę.

3a. Stanowisko Głównego Inspektora może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwej Inspekcji Transportu Drogowego.

3b. Informacja o naborze na stanowisko Głównego Inspektora ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie urzędu oraz w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informacji o metodach i technikach naboru.

3c. Termin, o którym mowa w ust. 3b pkt 6, nie może być krótszy niż 10 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

3d. Nabór na stanowisko Głównego Inspektora przeprowadza zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw transportu, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękoma wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

3e. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych, o których mowa w ust. 3d, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

3f. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 3e, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

3g. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw transportu.

3h. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór, oraz liczbę kandydatów;
- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informacji o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

3i. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynie Informacji Publicznej urzędu i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres urzędu;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu przepisów Kodeksu cywilnego albo informacji o niewyłonieniu kandydata.

3j. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

3k. Zespół przeprowadzający nabór na stanowisko, o którym mowa w ust. 3, powołuje Główny Inspektor. 3l. Do sposobu przeprowadzania naboru na stanowisko, o którym mowa w ust. 3, stosuje się odpowiednio ust. 3a-3j.

4. Wojewódzkiego inspektora powołuje i odwołuje wojewoda, za zgodą Głównego Inspektora.

5. Zastępca wojewódzkiego inspektora powołuje i odwołuje wojewoda, na wniosek wojewódzkiego inspektora, w uzgodnieniu z Głównym Inspektorem Transportu Drogowego.

Art. 54 [Funkcje]

1. Główny Inspektor sprawuje nadzór nad wojewódzkimi inspektorami oraz ma prawo kontroli ich działalności, a także wydawania im właściwych poleceń w tym zakresie.

2. Główny Inspektor Transportu Drogowego:

1) opracowuje kierunki działania Inspekcji w porozumieniu z organizacjami zrzeszającymi przewoźników o zasięgu ogólnokrajowym i plany kontroli o znaczeniu ogólnokrajowym, zatwierdzane przez ministra właściwego do spraw transportu;

2) określa metody i formy wykonywania zadań przez Inspekcję, w zakresie nieobjętym innymi przepisami wydanymi na podstawie ustawy;

3) organizuje kursy specjalistyczne i szkolenia inspektorów;

4) przygotowuje projekty aktów prawnych w zakresie kontroli przewozów drogowych;

5) opracowuje, we współpracy z Komendantem Głównym Policji, Komendantem Głównym Straży Granicznej, Szefem Służby Celnej oraz Głównym Inspektorem Pracy, jednolity krajowy strategię kontroli przepisów w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców;

6) zapewnia uczestnictwo Inspekcji, co najmniej sześć razy w roku, w skoordynowanych z właściwymi organami kontrolnymi innego państwa członkowskiego lub państw członkowskich Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, kontrolach drogowych kierowców pojazdów objętych zakresem stosowania rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym (Dz. Urz. WE L 370 z 31.12.1985, str. 8 oraz Dz. Urz. WE L 274 z 09.10.1998, str. 1) oraz rozporządzenia (WE) nr 561/2006; kontrole takie są wykonywane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i mogą być przeprowadzane wspólnie z polskimi organami kontrolnymi;

7) realizuje, co najmniej raz w roku, wspólny z właściwymi organami odpowiedzialnymi za kontakty wewnętrzne w trzuspółnotowe zainteresowanych państwach członkowskich Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, program szkolenia w zakresie najlepszych praktyk kontrolnych oraz wymiany pracowników;

8) udziela właściwym organom innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, niezbędnej pomocy i wyjątków w sytuacji, kiedy brak jest wystarczających danych do stwierdzenia w czasie kontroli drogowej przeprowadzanej na terytorium tego państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, że kierowca pojazdu zarejestrowanego w Rzeczypospolitej Polskiej, naruszył przepisy w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku;

9) zapewnia uczestnictwo swojego przedstawiciela w Komitecie Wspierającym Komisji Europejskiej, ustanowionym zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym;

10) wymienia z właściwymi organami państw członkowskich Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, przynajmniej raz na sześć miesięcy lub w indywidualnych przypadkach na szczególne żądanie, informacje dostępne na podstawie art. 19 ust. 3 rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym i art. 22 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 561/2006;

11) wykonuje zadania Inspekcji dotyczące kontroli i nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ruchu drogowego przez kierujących pojazdami w zakresie, o którym mowa w art. 129g ust. 1 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;

11a) wykonuje zadania Inspekcji związane z kontrolą uiszczenia opłaty elektronicznej za przejazd po drogach krajowych na zasadach określonych w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;

12) uzgodnienia opracowane przez wojewodów projekty rocznych planów rzeczowo-finansowych w części dotyczącej wojewódzkich inspektoratów transportu drogowego.

2a. Zadania Głównego Inspektora Transportu Drogowego finansowane są z budżetu państwa z części, której dysponentem jest minister właściwy do spraw transportu.

3. Wojewódzki inspektor opracowuje kierunki działania wojewódzkiej inspekcji transportu drogowego, zatwierdzane przez Głównego Inspektora.

4. Główny Inspektor Transportu Drogowego raz na dwa lata przedkłada Radzie Ministrów, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw transportu, jednolity krajowy strategię kontroli, w terminie do dnia 30 listopada.

Art. 54a (uchylony)

Art. 54b [Czas jazdy i czas postoju]

1. Główny Inspektor Transportu Drogowego jest organem odpowiedzialnym za kontakty wewnętrzne w trzuspółnotowe w zakresie kontroli przepisów dotyczących czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców wykonujących przewozy drogowe.

2. Główny Inspektor Transportu Drogowego, Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Szef Służby Celnej oraz Główny Inspektor Pracy prowadzi rejestry danych statystycznych dotyczących kontroli czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców wykonujących przewozy drogowe, według następujących kategorii:

1) w przypadku kontroli drogowych:

a) kategoria drogi: krajowe, wojewódzkie, powiatowe lub gminne,

b) państwo, w którym kontrolowany pojazd jest zarejestrowany,

c) rodzaj tachografu: analogowy lub cyfrowy;

2) w przypadku kontroli na terenie przedsiębiorstw:

a) kategoria przewozu drogowego: międzynarodowy lub krajowy, przewóz osób lub rzeczy, przewóz na potrzeby własne lub transport drogowy,

b) wielkość taboru przedsiębiorstwa,

c) rodzaj tachografu: analogowy lub cyfrowy.

3. Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Szef Służby Celnej oraz Główny Inspektor Pracy przekazują Głównemu Inspektorowi Transportu Drogowego w formie pisemnej i elektronicznej dane statystyczne, o których mowa w ust. 2, w terminie do dnia 31 lipca roku następującego po roku sprawozdawczym.

4. Główny Inspektor Transportu Drogowego przekazuje Komisji Europejskiej zbiorcze dane statystyczne uzyskane, zgodnie z ust. 3, w terminie do dnia 30 września po upływie dwuletniego okresu objętego sprawozdaniem.

Art. 55 [Uprawnienia]

1. Inspektor wykonujący zadania, o których mowa w art. 50, ma prawo do:

- 1) wstępu do pojazdu;
 - 2) kontroli dokumentów;
 - 2a) kontroli karty kierowcy i karty przedsiębiorstwa;
 - 3) kontroli zainstalowanych lub znajdujących się w pojeździe urządzeń pomiarowo-kontrolnych lub tachografu cyfrowego;
 - 3a) kontroli używanego w pojeździe urządzenia, o którym mowa w art. 13i ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
 - 4) kontrolowania masy, nacisków osi i wymiarów pojazdu przy użyciu przyrządu pomiarowego;
 - 5) wydania od podmiotu wykonującego przewóz drogowy i jego pracowników pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów i innych nośników informacji oraz udostępnienia wszelkich danych mających związek z przedmiotem kontroli;
 - 6) wstępu na teren podmiotu wykonującego przewóz drogowy, w tym do pomieszczeń lub lokali, gdzie prowadzi on działalność lub przechowuje dokumenty i inne nośniki informacji wymagane przepisami, o których mowa w art. 4 pkt 22, w dniach i godzinach, w których jest lub powinna być wykonywana ta działalność.
- 1a. Inspektor przeprowadza czynności kontrolne, o których mowa w ust. 1 pkt 2, 5 i 6, w obecności przedsiębiorcy albo osoby przez niego upoważnionej.
- 1b. Kontroli dokumentów, o których mowa w art. 87, inspektor dokonuje w obecności kierującego celem przemieszczającym się rodzkiem transportu.
- 1c. Przepisy ust. 1 pkt 5 i 6 i ust. 1a stosuje się odpowiednio do:

- 1) podmiotów wykonujących czynności związane z przewozem drogowym, a w szczególności do:
 - a) spedytora,
 - b) nadawcy,
 - c) odbiorcy,
 - d) załadowcy,
 - e) organizatora wycieczki,
 - f) organizatora transportu,
 - g) operatora publicznego transportu zbiorowego;
 - 2) podmiotów, o których mowa w art. 16a i art. 33a, w okresie roku od dnia zaprzestania przez te podmioty wykonywania przewozu drogowego.
2. Inspektor ma również prawo do używania i wykorzystywania:
- 1) środków przymusu bezpodległości;
 - 2) broni palnej.

Art. 56 [Kary pieniężne]

1. Inspektor ma prawo do nakładania i pobierania kar pieniężnych oraz grzywnien w drodze mandatów karnych:

- 1) zgodnie z przepisami ustawy;
 - 2) za naruszenia przepisów o ruchu drogowym w zakresie określonym w ustawie z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;
 - 3) w zakresie określonym w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych;
 - 4) zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych.
2. Inspektor ma prawo prowadzenia czynności wyjaśniających w sprawach o wykroczenia, kierowania do sądu wniosków o ukaranie oraz udziału w rozprawach przed sądami powszechnymi w charakterze oskarżyciela publicznego i wnoszenia odwołań od postanowień i orzeczeń tych sądów w sprawach o wykroczenia z zakresu działania Inspekcji Transportu Drogowego.
3. Kary pieniężne oraz grzywny, o których mowa w ust. 1 pkt 1, 2 i 4, przekazywane są na wyodrębniony rachunek bankowy Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego.

Art. 57 [Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpodległości]

1. W przypadkach, o których mowa w art. 11 pkt 1-4, 8, 10 i 12-14 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpodległości i broni palnej (Dz.U. poz. 628), inspektor może użyć środków przymusu bezpodległości, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 7, pkt 12 lit. a i pkt 13 tej ustawy, lub wykorzysta te środki.
2. W przypadkach, o których mowa w art. 45 pkt 1 lit. a i pkt 2 oraz w art. 47 pkt 1, pkt 2 lit. a, pkt 3, 5 i 6 ustawy z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpodległości i broni palnej, inspektor może użyć broni palnej lub ją wykorzysta.
3. Użycie i wykorzystanie środków przymusu bezpodległości i broni palnej oraz dokumentowanie tego użycia i wykorzystania odbywa się na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 maja 2013 r. o środkach przymusu bezpodległości i broni palnej.

Art. 58 (uchylony)

Art. 59 (uchylony)

Art. 60 (uchylony)

Art. 61 (uchylony)

Art. 62 (uchylony)

Art. 63 (uchylony)

Art. 64 (uchylony)

Art. 65 (uchylony)

Art. 66 [Pozwolenie na zakup broni]

1. Inspektorzy wykonujący zadania określone w art. 50 ustawy mogą być wyposażeni w broń palną.
2. Pozwolenie na broń palną na okaziciela wydaje, na wniosek wojewódzkiego inspektora, w trybie określonym w ustawie z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji (Dz.U. z 2012 r. poz. 576 oraz z 2013 r. poz. 829), właściwy miejscowo komendant wojewódzki Policji.

3. Wojewódzki inspektor dokonuje zakupu broni palnej i amunicji według zasad określonych w przepisach o broni i amunicji.

4. Wojewódzki inspektor występuje z wnioskiem do właściwego miejscowo komendanta wojewódzkiego Policji o dopuszczenie inspektora do posiadania broni palnej oraz amunicji na zasadach określonych w przepisach o broni i amunicji.

5. Inspektorzy, po zakończeniu pracy, są zobowiązani do codziennego zdawania broni i amunicji do podręcznego magazynku broni, znajdującemu się w najbliższej jednostce Policji, gdzie inspektor wykonywał swoje zadanie służbowe.

Art. 67 [Organy współdziałające]

1. Inspekcja współdziała w szczególności z: Policją, Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencją Wywiadu, Biurem Ochrony Rządu, Służbą Bezpieczeństwa Państwa, Strażą Graniczną, Służbą Celną, kontrolą skarbową, Państwową Inspekcją Pracy, Inspekcją Handlową, Inspekcją Ochrony Środowiska, Inspekcją Weterynaryjną i zarządcami dróg - w zakresie bezpieczeństwa i porządku ruchu na drogach publicznych oraz zwalczania przestępstw i wykroczeń drogowych dokonywanych w zakresie transportu drogowego lub w związku z tym transportem, z uwzględnieniem właściwości i kompetencji tych organów oraz zadań Inspekcji.

2. W celu realizacji zadań określonych w art. 50 Inspekcja współdziała z organami samorządu terytorialnego, jak również z organizacjami zrzeszającymi przewoźników drogowych.

3. W celu realizacji zadań określonych w art. 50, Inspekcja może, w drodze teletransmisji danych, korzystać z bezprzewodnego dostępu do danych zgromadzonych w Krajowym Rejestrze Sądowym. Minister Sprawiedliwości oraz Główny Inspektor Transportu Drogowego określi, w drodze porozumienia, szczegółowe warunki techniczne dostępu do tych danych.

Art. 68 [Zakres kontroli]

1. Kontroli, o której mowa:

1) w art. 50 pkt 1 lit. a-j i art. 87 podlegają:

a) kierujący pojazdami w zakresie i na zasadach określonych w:

- przepisach ustawy,
- art. 129a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym,
- ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych,

b) przedsiębiorcy wykonujący przewóz drogowy,

c) podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2,

2) w art. 50 pkt 1 lit. k podlegają:

a) przedsiębiorcy osobiście wykonujący przewozy drogowe,

b) osoby niezatrudnione przez przedsiębiorcę, lecz osobiście wykonujące przewozy drogowe na jego rzecz - zwani dalej „kontrolowanymi”.

2. Kontroli, o której mowa w ust. 1, nie podlegają pojazdy przevozące wartości pieniężne w rozumieniu przepisów o ochronie osób i mienia.

Art. 69 [Umundurowanie; legitymacja służbowa]

1. Inspektor wykonuje czynności kontrolne, z zastrzeżeniem ust. 1a, w umundurowaniu oraz posługuje się legitymacją służbową i znakiem identyfikacyjnym.

1a. Inspektor może wykonywać bez umundurowania czynności kontrolne podczas kontroli:

1) w przedsiębiorstwie;

2) przewozów regularnych, o ile nie wymaga to zatrzymywania pojazdów na drodze poza przystankami;

3) transportu drogowego taksówek, o ile nie wymaga to zatrzymywania pojazdów na drodze poza postojem.

2. Umundurowanie służbowe przysługuje Głównemu Inspektorowi, wojewódzkiemu inspektorowi, ich zastępcom, inspektorom, a także na zasadach określonych przez Głównego Inspektora, w drodze zarządzenia, pracownikom Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego.

3. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, dystynkcje i wzór umundurowania, o którym mowa w ust. 2, normy umundurowania i sposób jego przydziału oraz zasady i sposób noszenia umundurowania, jak również ustali kryteria przydziału umundurowania, warunki jego używania, mając na uwadze okresu używalności umundurowania.

3a. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych, mając na względzie zakres zadań i sposób ich realizacji przez osoby, o których mowa w ust. 2, określi, w drodze rozporządzenia:

1) wysokość i warunki przyznawania równowarownika pieniężnego w zamian za umundurowanie;

2) elementy umundurowania stanowiące podstawę do określenia wysokości równowarownika;

3) tryb przyznawania, przypadki odmowy przyznania oraz terminy wypłacania równowarownika;

4) wysokość, warunki przyznawania i terminy wypłaty ryczałtu pieniężnego za czyszczenie chemiczne umundurowania.

4. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór legitymacji inspektora oraz szczegółowy sposób postępowania z nią zwiznanej. Do legitymacji służbowej podlegają wpisaniu następujące dane osobowe: imię, nazwisko, stanowisko. Rozporządzenie ustali sposób wydawania legitymacji oraz przypadki, w których podlega ona wymianie i zwrotowi, a także sposób jej używania i przechowywania.

5. Minister właściwy do spraw transportu określi, w drodze rozporządzenia, wzór odznaki identyfikacyjnej inspektora i oznakowania pojazdu służbowego oraz szczegółowy sposób postępowania z nimi zwiznany. Rozporządzenie to ustali w szczególności sposób używania i przechowywania odznaki.

6. Pracownicy, o których mowa w art. 76a ust. 1, w czasie wykonywania obowiązków służbowych posługują się legitymacją służbową oraz odznaką identyfikacyjną. Do legitymacji służbowej podlegają wpisaniu następujące dane: imię i nazwisko oraz stanowisko lub nazwa komórki organizacyjnej Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, w której zatrudniony jest pracownik.

7. Główny Inspektor określi, w drodze zarządzenia, wzór legitymacji i odznaki, o których mowa w ust. 6, oraz sposób ich wydawania, przypadki, w których podlegają one wymianie i zwrotowi, a także sposób ich używania i przechowywania.

Art. 70 [Obowiązki inspektora]

1. Czynności kontrolnych inspektor dokonuje po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

1a. Czynności kontrolnych przemieszczających się środków transportu inspektor dokonuje po okazaniu kierowcy legitymacji służbowej.

1b. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko inspektora upoważnionego do przeprowadzenia kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej;
- 5) firmę przedsiębiorcy objętego kontrolą;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia kontroli;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy.

2. (uchylony)

3. Inspektor ma obowiązek zapoznać kontrolowanego z jego prawami i obowiązkami wynikającymi z ustawy.

4. Inspektor wykonuje czynności kontrolne w obecności kontrolowanego albo osoby przez niego upoważnionej, a w przypadku, o którym mowa w ust. 1a, w obecności kierowcy.

Art. 71 [Warunek zatrzymania] Zatrzymanie pojazdu do kontroli może być dokonane tylko przez umundurowanego inspektora.

Art. 72 [Obowiązki kontrolowanego] Kontrolowany jest obowiązany umożliwić inspektorowi dokonanie czynności kontrolnych, a w szczególności:

- 1) udzieli ustnych lub pisemnych wyjaśnień, okazać dokumenty lub inne nośniki informacji oraz udostępni dane mające związek z przedmiotem kontroli;
- 2) udostępni pojazd, a w uzasadnionych przypadkach wynikających z przeprowadzonej kontroli pojazdu na drodze, obiekt, siedzibę przedsiębiorcy oraz wszystkie pomieszczenia, w których przedsiębiorca prowadzi działalność gospodarczą będącą przechowywaniem przedmiotów kontrolowanych;
- 3) umożliwi sporządzenie kopii dokumentów wskazanych przez kontrolującego;
- 4) umożliwi sporządzenie dokumentacji filmowej lub fotograficznej, jeżeli może ona stanowić dowód lub przyczyni się do utrwalenia dowodu w sprawie będącej przedmiotem kontroli;
- 5) umożliwi przekazanie, za potwierdzeniem odbioru, oryginału zapisu urządzenia samoczynnie rejestrującego prędkość jazdy, czas jazdy i postoju lub karty kierowcy, oraz gromadzonych przez kontrolowany podmiot wydruków z tachografu cyfrowego i karty kierowcy, których kontrola będzie dokonywana w siedzibie organu kontroli.

Art. 73 [Uprawnienia inspektora]

1. W toku kontroli inspektor może:

- 1) legitymować kierowców i inne osoby w celu ustalenia tożsamości, jeżeli jest to niezbędne dla potrzeb kontroli;
- 2) badać dokumenty i inne nośniki informacji objęte zakresem kontroli;
- 3) dokonywać oglądania i zabezpieczać zebrane dowody;
- 3a) zatrzymać kartę kierowcy w przypadkach, o których mowa w art. 14 ust. 4 lit. c rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzeń rejestrujących stosowanych w transporcie drogowym (Dz. Urz. WE L 370 z 31.12.1985, str. 8 oraz Dz. Urz. WE L 274 z 09.10.1998, str. 1), lub kartę przedsiębiorstwa;
- 4) przesłuchiwać świadków i zasięgać opinii biegłych;
- 5) przesłuchiwać kontrolowanego w charakterze strony, jeżeli po wyczerpaniu środków dowodowych lub z powodu ich braku pozostały niewyjaśnione fakty istotne dla ustalenia kontroli.

1a. W przypadku, gdy w trakcie kontroli drogowej zostaną stwierdzone naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego, przesłuchanie świadka podczas wykonywania tej kontroli może odbywać się bez udziału strony lub osoby przez nią wyznaczonej.

2. W przypadku nieusprawiedliwionego niestawienia się kontrolowanego, świadka lub biegłego na wezwanie inspektora stosuje się przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.

Art. 74 [Protokół]

1. Z przeprowadzonych czynności kontrolnych inspektor sporządza protokół kontroli.

2. Protokół podpisują inspektor i kontrolowany. Odmowa podpisania protokołu przez kontrolowanego kontrolujący cyfrowo odnotowuje w protokole kontroli i podaje jej przyczynę.

3. Oryginał protokołu kontroli zatrzymuje kontrolujący, a kopię doręcza się kontrolowanemu kierowcy, przedsiębiorcy lub podmiotowi wykonującemu przewóz drogowy.

4. Do protokołu kontroli kontrolowany może wnieść zastrzeżenie.

Art. 75 [Konsekwencje kontroli] Wyniki kontroli wykorzystywane są do formułowania wniosków o wszczęcie postępowania:

- 1) administracyjnego o cofnięcie uprawnień przewozowych przedsiębiorcy, określonych przepisami ustawy;
- 2) karnego lub karno-skarbowego;
- 3) w sprawach o wykroczenia;
- 4) przez organy Państwowej Inspekcji Pracy;
- 5) przewidzianego w umowach międzynarodowych w stosunku do przedsiębiorców zagranicznych.

Art. 76 [Inspektor]

1. Inspektorem może być osoba, która:

- 1) posiada obywatelstwo polskie;
- 2) ma nienaganną opinię i nie była karana za przestępstwo umyślne;
- 3) legitymuje się świadectwem dojrzałości po zdaniu egzaminie maturalnym;
- 4) posiada prawo jazdy co najmniej kategorii B;
- 5) ukończyła 25 lat oraz posiada wymagany stan zdrowotny;
- 6) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin kwalifikacyjny.

2. Zatrudnienie pracownika Inspekcji na stanowisku inspektora poprzedzone jest praktyką w ramach kursu specjalistycznego zakończonego egzaminem kwalifikacyjnym, z zastrzeżeniem art. 76a ust. 3.

2a. Zatrudnienie pracownika Inspekcji na stanowisku inspektora następuje w ramach służby nadzoru nad ruchem drogowym, służby kontroli opłat drogowych albo służby kontroli transportu drogowego.

2b. Główny Inspektor Transportu Drogowego może powoływać inne niż wymienione w ust. 2a rodzaje służb określających organizację, zakres działania oraz właściwość terytorialną.

2c. Zatrudnienie w jednej ze służb, o których mowa w ust. 2a, nie wyklucza wykonywania przez inspektora Inspekcji czynności kontrolnych przypisanych do zadań innych służb Inspekcji.

3. Inspektor podlega co najmniej raz w roku szkoleniu organizowanemu przez Głównego Inspektora w celu podniesienia poziomu wiedzy fachowej.

4. Minister właściwy do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia:

1) programy ramowe kursów specjalistycznych dla poszczególnych rodzajów służb oraz kursów uzupełniających, z uwzględnieniem wiedzy niezbędnej do wykonywania czynności inspektora w ramach danego rodzaju służby, w tym minimalne liczby godzin zajęć na poszczególnych kursach, a także kryteria oceny i sposoby przeprowadzania egzaminów kwalifikacyjnych oraz wzór zaświadczania o zdaniu egzaminu kwalifikacyjnego z wynikiem pozytywnym;

2) warunki i tryb przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych w celu stwierdzenia istnienia lub braku przeciwwskazań zdrowotnych do wykonywania czynności inspektora.

Art. 76a [Uprawnienia kontrolne]

1. Uprawnienia inspektorów Inspekcji określone w ustawie, w art. 129a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym oraz w ustawie z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych przysługują również pracownikom Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego po spełnieniu warunków, o których mowa w art. 76 ust. 1.

2. W czasie wykonywania zadań, o których mowa w art. 50, do pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy art. 55 ust. 1-1b i ust. 2 pkt 1, art. 56, art. 57 ust. 1 i 3, art. 69 ust. 1-3a, art. 70-74, art. 89 ust. 1 i art. 93 ust. 1.

3. Decyzję o skierowaniu pracownika Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego na egzamin kwalifikacyjny, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 6, podejmuje Główny Inspektor Transportu Drogowego. W takim przypadku skierowanie na egzamin kwalifikacyjny, o którym mowa w art. 76 ust. 1 pkt 6, nie wymaga odbycia przez pracownika kursu specjalistycznego oraz praktyki w ramach tego kursu.

Art. 77 [Pracownicy inspekcji; zastosowanie przepisów]

1. Do pracowników Inspekcji zatrudnionych na stanowiskach urzędniczych, w tym inspektorów, stosuje się przepisy ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. Nr 227, poz. 1505, z późn. zm.²⁴⁾), z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Do pracowników Inspekcji zatrudnionych na stanowiskach inspektorów nie mają zastosowania przepisy art. 4 ustawy, o której mowa w ust. 1.

3. Do pracowników innych niż wymienieni w ust. 1 mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych (Dz.U. z 2013 r. poz. 269).

Art. 78 [Dodatek inspekcyjny] Inspektorom wykonującym czynności kontrolne przysługuje miesięczny dodatek inspekcyjny do wynagrodzenia w wysokości do 100% wynagrodzenia.

Art. 79 [Prawna ochrona inspektorów]

1. Inspektorzy podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych korzystają z ochrony przewidzianej w Kodeksie karnym dla funkcjonariuszy publicznych.

2. Inspektorzy podczas i w związku z pełnieniem obowiązków służbowych mają prawo:

1) do niezbędnej pomocy od instytucji państwowych oraz organów administracji rządowej i samorządu terytorialnego, które w zakresie swojego działania obowiązane są nieodpłatnie udzielić danej pomocy w granicach obowiązujących przepisów prawa;

2) zwraca się do przedsiębiorców, jednostek organizacyjnych i organizacji społecznych, a w nagłych wypadkach również do każdej osoby, o udzielenie niezbędnej pomocy w granicach obowiązujących przepisów prawa.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do pracowników Głównego Inspektoratu Transportu Drogowego, o których mowa w art. 76a ust. 1.

Art. 80 [Centralna ewidencja naruszeń]

1. Tworzy się centralną ewidencję naruszeń stwierdzonych w wyniku przeprowadzanych kontroli, zwaną dalej „ewidencją”.

2. W ewidencji gromadzi się odpowiednio do rodzaju, przedmiotu i zakresu przeprowadzonej kontroli w szczególności:

1) informacje i dane o kontroli oraz kontrolującym, w tym określające:

- a) miejsce kontroli,
- b) kategorię drogi,
- c) datę i godzinę rozpoczęcia kontroli,
- d) skontrolowane dokumenty,
- e) imię, nazwisko, stanowisko i przydział służbowy kontrolującego,
- f) stwierdzone naruszenia i nałożone kary,
- g) uwagi i zalecenia pokontrolne,
- h) numer protokołu kontroli;

2) informacje i dane o kontrolowanych, w tym określające:

- a) firmę przedsiębiorcy lub nazwę podmiotu wykonującego przewóz lub organizatora transportu,
- b) siedzibę przedsiębiorcy lub adres podmiotu wykonującego przewóz lub organizatora transportu,
- c) numer NIP,
- d) numer REGON,
- e) tabor znajdujący się w prawnej dyspozycji kontrolowanego;
- f) rodzaj oraz zakres uprawnienia do wykonywania przewozów,
- g) numer uprawnienia i nazwę organu, który wydał uprawnienie,
- h) imię i nazwisko oraz datę urodzenia kierowcy lub zarządcy tego transportem,
- i) obywatelstwo oraz adres kierowcy lub zarządcy tego transportem,
- j) numer ewidencyjny PESEL kierowcy lub zarządcy tego transportem;

3) informacje i dane o pojeździe i przyczepie, w tym określające:

- a) dane właściciela i użytkownika pojazdu,

- b) rodzaj pojazdu,
 - c) mark , typ i numer rejestracyjny pojazdu,
 - d) mas własn , dopuszczaln ładowno i dopuszczaln mas całkowit pojazdu,
 - e) liczb miejsc;
- 4) informacje i dane o ładunku, w tym okre laj ce:
- a) dane załadowcy,
 - b) miejsce pochodzenia i przeznaczenia ładunku,
 - c) rodzaj przewozu.

2a. (uchylony)

2b. W ewidencji gromadzi si równie informacje i dane o wszelkich powa nych naruszeniach przepisów wspólnotowych w zakresie transportu drogowego, których dopu cili si przewo nicy maj cy siedzib na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub za które odpowiedzialni s przewo nicy maj cy siedzib na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które to naruszenia doprowadziły do nało enia kary przez którekolwiek pa stwo członkowskie lub doprowadziły do czasowego b d trwałego cofni cia licencji wspólnotowej lub jej kopii po wiadczonej za zgodno z oryginałem. Wpisy do ewidencji dotycz ce tymczasowego lub trwałego cofni cia licencji wspólnotowej pozostaj w ewidencji przez okres co najmniej dwóch lat od daty upływu okresu cofni cia w przypadku cofni cia tymczasowego, lub od daty cofni cia w przypadku cofni cia trwałego.

2c. Do celów okre lonych w ust. 3c, art. 54 ust. 2 pkt 1, 8 i 10 oraz ust 4 i art. 54b ust. 4 w ewidencji gromadzi si równie informacje i dane o przeprowadzonych kontrolach, w wyniku których nie stwierdzono narusze .

3. Ewidencj prowadzi w systemie teleinformatycznym Główny Inspektor, który jest administratorem danych i informacji zgromadzonych w ewidencji.

3a. Główny Inspektor prowadzi ewidencj w sposób zapewniaj cy ochron zgromadzonych w niej danych, w szczególno ci przed ich kradzie , zniszczeniem, uszkodzeniem, utrat , nieuprawnionym zwielokrotnianiem, modyfikowaniem, przetwarzaniem lub usuwaniem, a tak e w sposób zapewniaj cy ka dorazowe automatyczne odnotowywanie dost pu do ewidencji oraz czynno ci zwi zanych z wprowadzaniem, modyfikacj i usuwaniem danych.

3b. Dost p do ewidencji posiadaj wyl cznie osoby upowa nione, w tym w szczególno ci pracownicy Inspekcji Transportu Drogowego, w stopniu i zakresie wynikaj cym z wykonywanych przez te osoby obowi zków słu bowych zwi zanych z realizacj ustawowych zada Inspekcji.

3c. Zgromadzone w ewidencji dane Główny Inspektor udost pnia na danie innych organów administracji publicznej, jednostek samorz du terytorialnego, s dów i prokuratury oraz instytucji organizacji mi dzynarodowych, w zakresie w jakim organy te i instytucje s uprawnione do dania danych na podstawie odr bnych przepisów.

4. Główny Inspektor udost pnia zainteresowanym organom uprawnionym do wydawania licencji, zezwole na wykonywanie przewozów regularnych specjalnych, za wiadcze na wykonywanie przewozów drogowych na potrzeby własne, za wiadcze na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego lub potwierdze zgłoszenia przewozu, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym, dane i informacje, o których mowa w ust. 2, dotycz ce narusze dokonanych na obszarze wla ciwo ci tych organów lub narusze dokonanych przez przewo ników, którym organy te wydały dokumenty.

Art. 81 [Podmioty odpowiedzialne za przekazanie danych] Dane i informacje przekazuj do ewidencji:

- 1) wojewódzki inspektor;
- 2) Komendant Główny Stra y Granicznej, Szef Słu by Celnej, Główny Inspektor Pracy, wla ciwy miejscowo komendant wojewódzki Policji, zarz dcy dróg.

Art. 82 [Administrator danych] Administrator danych przetwarzaj cy dane osobowe na potrzeby ewidencji jest zwolniony z obowi zku informacyjnego okre lonego w art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz.U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926, z pó n. zm.²⁵).

Rozdział 10. Nadzór i kontrola.

Art. 83 [Uprawnienia organu nadzoru cego]

1. Organ, który udzielił zezwolenia na wykonywanie zawodu przewo nika drogowego, licencji lub zezwolenia, mo e nało y na przewo nika drogowego obowi zek przedstawienia w oznaczonym terminie informacji i dokumentów potwierdzaj cych, e spełnia on wymagania ustawowe i warunki okre lone w zezwoleniu na wykonywanie zawodu przewo nika drogowego, w licencji lub zezwoleniu.

2. Na danie ministra wla ciwego do spraw transportu lub organu wla ciwego w sprawach zezwole na wykonywanie zawodu przewo nika drogowego, licencji lub zezwole przewo nik drogowy jest obowi zany przekazywa informacje zwi zane z działalno ci transportow dotycz ce stosowanych cen i taryf oraz liczby przewiezionych osób lub masy przewiezionych rzeczy.

3. Organy, o których mowa w art. 7 ust. 2 i ust. 4 pkt 2 i 3, art. 18 ust. 1 i 2 oraz art. 33 ust. 8, s obowi zane przedstawia ministrowi wla ciwemu do spraw transportu, co najmniej dwa razy w roku, w terminach do dnia 15 stycznia oraz do dnia 15 lipca, informacje dotycz ce liczby i zakresu udzielonych zezwole na wykonywanie zawodu przewo nika drogowego, licencji, zezwole i wydanych za wiadcze na przewozy drogowe na potrzeby własne oraz liczby wypisów z tych dokumentów, a tak e liczby licencji w zakresie po rednictwa przy przewozie rzeczy.

4. Przepis ust. 3 stosuje si odpowiednio do jednostki uprawnionej do egzaminowania w zakresie wymaganym do uzyskania certyfikatu kompetencji zawodowych.

5. Minister wla ciwy do spraw transportu okre li, w drodze rozporz dzenia, zakres danych i informacji, o których mowa w ust. 1 i ust. 2, sposób i terminy ich przedstawiania, maj c na wzgl dzie konieczno monitorowania rynku przewozów drogowych.

Art. 84 [Zakres kontroli]

1. Organy udzielaj ce zezwolenia na wykonywanie zawodu przewo nika drogowego, licencji, zezwolenia lub wydaj ce za wiadczenia o wykonywaniu przewozów na potrzeby własne s uprawnione do kontroli przedsi biorcy w zakresie spełniania wymogów b d cych podstaw do wydania tych dokumentów.

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, przeprowadza się co najmniej raz na 5 lat.

3. (uchylony)

4.²⁶⁾ Organy udzielające licencji lub zezwolenia w zakresie krajowego transportu drogowego osób są uprawnione na obszarze ich właściwości miejscowej i podczas wykonywania przewozu do kontroli prawidłowości pobierania opłat za przewóz osób oraz przestrzegania przepisów prawa miejscowego przez wykonujących na tym obszarze przewóz drogowy.

5.²⁷⁾ W przypadku przeprowadzania kontroli, o której mowa w ust. 4, czynności, o których mowa w art. 85 ust. 1, dokonuje się po zakończeniu kontroli. Przepisu art. 85 ust. 3 nie stosuje się.

Art. 85 [Postępowanie kontrolne]

1. Kontrolę przedsięwzięcia przeprowadza się po okazaniu legitymacji służbowej oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli.

2. Osoby upoważnione do przeprowadzenia kontroli mają prawo do:

1) udzielenia od przedsięwzięcia i jego pracowników pisemnych lub ustnych wyjaśnień, okazania dokumentów i innych nośników informacji oraz udostępnienia wszelkich danych mających związek z przedmiotem kontroli;

2) wstępu na teren przedsięwzięcia, w tym do pomieszczeń, gdzie prowadzi on działalność gospodarczą, w dniach i godzinach, w których jest lub powinna być wykonywana ta działalność, oraz wstępu do pojazdów użytkowanych przez przedsięwzięcie.

3. Czynności kontrolne przeprowadza się w obecności przedsięwzięcia lub osoby przez niego wyznaczonej.

4. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) wskazanie podstawy prawnej;
- 2) oznaczenie organu kontroli;
- 3) datę i miejsce wystawienia;
- 4) imię i nazwisko inspektora upoważnionego do przeprowadzenia kontroli oraz numer jego legitymacji służbowej;
- 5) firmę przedsięwzięcia objętego kontrolą;
- 6) określenie zakresu przedmiotowego kontroli;
- 7) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywany termin zakończenia kontroli;
- 8) podpis osoby udzielającej upoważnienia;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

Art. 86 [Delegacja]

1. Organ udzielający zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencji lub zezwolenia może powierzyć, w drodze porozumienia, czynności kontrolne organowi administracji publicznej.

2. Nadzór nad wydawaniem:

- 1) zezwoleń na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego przez organ, o którym mowa w art. 7 ust. 2 pkt 1,
- 2) licencji i zezwoleń - w krajowym transporcie drogowym,
- 3) za wiadomości na krajowy niezarobkowy przewóz drogowy - sprawuje wojewódzki inspektor transportu drogowego.

3. Rada Ministrów, kierując się zasadą skuteczności nadzoru, o którym mowa w ust. 2, określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i sposób prowadzenia czynności związanych z nadzorem oraz stosowanych dokumentów, a także ich wzory.

Art. 87 [Obowiązki kierowcy podczas kontroli]

1. Podczas wykonywania przewozu drogowego kierowca pojazdu samochodowego, z zastrzeżeniem ust. 4, jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać, na żądanie uprawnionego organu kontroli, kartę kierowcy, zapisy urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy i czas postoju, obowiązkowe przerwy i czas odpoczynku oraz za wiadomości, o którym mowa w art. 31 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców, a ponadto:

- 1) wykonujących transport drogowy - wypis z zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego albo wypis z licencji;
- 2) wykonujących przewóz drogowy osób:
 - a) przy wykonywaniu przewozów regularnych i regularnych specjalnych - odpowiednie zezwolenie lub wypis z zezwolenia wraz z obowiązującym rozkładem jazdy,
 - b) przy wykonywaniu międzynarodowych przewozów wahałowych lub okazjonalnych - odpowiednie zezwolenie lub formularz jazdy,
 - c) przy wykonywaniu międzynarodowych przewozów na potrzeby własne - formularz jazdy,
 - d) oryginał albo poświadczony za zgodność z oryginałem przez przedsięwzięcie kserokopii decyzji, o której mowa w art. 20a ust. 2, jeżeli została wydana,
 - e) przy wykonywaniu międzynarodowego przewozu drogowego, polegającego na okazjonalnym przewozie osób autobusami zarejestrowanymi na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej innym niż terytorium kraju, przez podatnika posiadającego siedzibę działalności gospodarczej lub stałe miejsce prowadzenia działalności gospodarczej, z którego wiadomości te usługi, a w przypadku braku takiej siedziby działalności gospodarczej lub stałego miejsca prowadzenia działalności gospodarczej posiadającego stałe miejsce zamieszkania albo zwykłe miejsce pobytu na terytorium państwa członkowskiego Unii Europejskiej innym niż terytorium kraju - potwierdzenie lub kopię potwierdzenia zarejestrowania jako podatnika VAT czynnego albo wydruk potwierdzenia identyfikacji jako podatnika VAT - przewozy okazjonalne,
 - f) dokumenty wymagane w publicznym transporcie zbiorowym,
 - g) przy wykonywaniu przewozów okazjonalnych, o których mowa w art. 18 w ust. 4b w pkt 2, kopie umowy na realizowany przewóz;
- 3) wykonujących przewóz drogowy rzeczy - dokumenty związane z przewożonym ładunkiem, a także:
 - a) odpowiednie zezwolenie wymagane w międzynarodowym transporcie drogowym,
 - b) (uchylona),
 - c) wiadomość wymagane zgodnie z Umową o międzynarodowych przewozach szybko psujących się artykułów żywnościowych i o specjalnych rodzajach transportu przeznaczonych do tych przewozów (ATP), sporządzonej w Genewie dnia 1 września 1970 r. (Dz.U. z 1984 r. Nr 49, poz. 254),
 - d) zezwolenie na przejazd pojazdu, z ładunkiem lub bez ładunku, o masie, naciskach osi lub wymiarach przekraczających wielkości określone w odrębnych przepisach,

- e) dokumenty wymagane przy przewozie zwierząt,
 - f) dokumenty wymagane przy przewozie odpadów, w tym w odniesieniu do transportu tego odpady wydane przez właściwy organ potwierdzenie posiadania numeru rejestrowego, o którym mowa w ustawie z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2013 r. poz. 21 i 888), o ile wpis do rejestru jest wymagany,
 - g) certyfikat potwierdzający spełnienie przez pojazd odpowiednich wymogów bezpieczeństwa lub warunków dopuszczenia do ruchu, jeżeli jest wymagany,
 - h) dokumenty związane z transgranicznym przemieszczaniem organizmów genetycznie zmodyfikowanych;
- 4) w międzynarodowym transporcie drogowym - świadectwo kierowcy, jeżeli jest wymagane;
- 5) urządzenie, o którym mowa w art. 13i ust. 3 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych, jeżeli jest wymagane.

1a. (uchylony)

1b. Podczas przejazdu wykonywanego w ramach transportu drogowego przez zagranicznego przewoźnika kierowca pojazdu samochodowego jest obowiązany ponadto mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu kontroli dowód uiszczenia opłaty, o której mowa w art. 43 ust. 1, jeżeli jest wymagana.

2. Podczas przewozu drogowego wykonywanego na potrzeby własne kontrolowany jest obowiązany mieć przy sobie i okazywać na żądanie uprawnionego organu kontroli, oprócz odpowiednich dokumentów wymaganych przy takim przewozie, określonych w ust. 1, wypis za wiadczenia, o którym mowa w art. 33 ust. 10.

3. Przedsiębiorca lub podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 2, wykonujący przewozy na potrzeby własne, odpowiedzialny za wyposażenie kierowcy wykonującego transport drogowy lub przewóz na potrzeby własne wymagane dokumenty.

4. Podczas przejazdu wykonywanego w ramach transportu drogowego kierowca taksówki jest obowiązany mieć przy sobie i okazać na żądanie licencję.

5. Podmiot wykonujący przewozy drogowe lub przewóz, o którym mowa w art. 3 ust. 2, przechowuje przez okres jednego roku, licząc od dnia otrzymania, przekazane mu przez organy kontrolne dokumenty i protokoły z wyników kontroli przeprowadzonych na jego terenie lub podczas kontroli drogowej w zakresie czasu jazdy i czasu postoju, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców, wykonujących przewóz na jego rzecz.

Art. 88 [Kolizje przepisów] Przepisy art. 87 nie naruszają, wynikających z odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, praw i obowiązków kierowców i podmiotów wykonujących przewóz drogowy.

Art. 89 [Organy uprawnione do kontroli]

1. Do kontroli dokumentów, o których mowa w art. 87, oraz warunków w nich określonych, z zastrzeżeniem ust.

2, uprawnieni są:

- 1) funkcjonariusze Policji;
- 2) inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego;
- 3) funkcjonariusze celni;
- 4) funkcjonariusze Straży Granicznej;
- 5) upoważnieni pracownicy zarządców dróg publicznych - z wyłączeniem dokumentów, o których mowa w art. 87 ust. 1 pkt 1 i pkt 2 lit. a i ust. 4;
- 6) inspektorzy Państwowej Inspekcji Pracy - w odniesieniu do zapisów urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy oraz czas jazdy i postoju;
- 7) upoważnieni pracownicy właściwego organu, o którym mowa w art. 18 ust. 1 - w odniesieniu do przewozów regularnych i regularnych specjalnych;
- 8) strażnicy straży gminnych - w odniesieniu do publicznego transportu zbiorowego w zakresie określonych ustaw z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym.

2. Upoważnieni pracownicy, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 7, nie są uprawnieni do kontroli zapisów urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy i czas postoju, obowiązkowe przerwy i czas odpoczynku oraz za wiadczenia, o którym mowa w art. 31 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o czasie pracy kierowców.

3. Kontrole drogowe wykonuje się w odpowiednim miejscu i czasie tak, aby utrudnić kierowcom prowadzącym pojazdy omijanie punktów kontroli, oraz bez dyskryminacji ze względu na:

- 1) kraj rejestracji pojazdu;
- 2) kraj zamieszkania kierowcy;
- 3) kraj siedziby przedsiębiorstwa;
- 4) początkowy i docelowy punkt podróży;
- 5) rodzaj tachografu: analogowy lub cyfrowy.

4. Uprawnione osoby do kontroli zapisów urządzenia rejestrującego samoczynnie prędkość jazdy, czas jazdy i czas postoju, obowiązkowe przerwy i czas odpoczynku zaopatrzeni są w:

- 1) wykaz podstawowych elementów podlegających kontroli na drodze i na terenie podmiotu wykonującego przewozy drogowe;
- 2) standardowe wyposażenie.

5. Minister właściwy do spraw transportu, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych i ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) (uchylony)
- 2) wzory dokumentów stosowane przez osoby uprawnione do tej kontroli,
- 3) sposób przeprowadzania kontroli w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących okresów prowadzenia pojazdu, obowiązkowych przerw oraz czasu odpoczynku kierowcy, podczas kontroli drogowych i kontroli w przedsiębiorstwie, a także wymagane standardowe wyposażenie osób dokonujących tej kontroli i wykaz podstawowych elementów, które jej podlegają,
- 4) rodzaj danych statystycznych gromadzonych w wyniku kontroli i rejestrowanych przez organy kontrolne, a także tryb, sposób i wzory dokumentów do ich przekazywania do Głównego Inspektora Transportu Drogowego,
- 5) system oceny ryzyka podmiotów wykonujących przewóz drogowy w zakresie występowania naruszeń dotyczących czasu prowadzenia pojazdu, obowiązkowych przerw i czasu odpoczynku kierowców - uwzględniając przepisy Unii Europejskiej, opracowania i wytyczne Komisji Europejskiej, względnie liczbę i wag popełnianych naruszeń przepisów rozporządzenia Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urządzenia rejestrującego stosowanych w transporcie drogowym oraz rozporządzenia (WE) nr 561/2006 oraz potrzeb zapewnienia efektywności i skuteczności kontroli przewozów drogowych.

Art. 89a [Warunki i tryb kontroli]

1. Inspektorzy Państwowej Inspekcji Pracy dokonują kontroli w zakresie przewozu drogowego na warunkach i w trybie określonych w przepisach o Państwowej Inspekcji Pracy.
2. Inspektorzy Inspekcji Transportu Drogowego dokonują kontroli na warunkach i w trybie określonych w ustawie.
3. Funkcjonariusze Policji, organów celnych i Straży Granicznej oraz upoważnieni pracownicy zarządców dróg dokonują kontroli na warunkach i w sposób określonych w przepisach o kontroli ruchu drogowego.
4. Upoważnieni pracownicy organu wydającego zezwolenia na przewozy regularne lub regularne specjalne dokonują kontroli dokumentów na warunkach i w trybie określonych w ustawie.

Art. 89a¹ [Wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy bez zezwolenia]

1. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy bez wymaganego zezwolenia, o którym mowa w art. 28 ust. 1, organ uprawniony do kontroli:
 - 1) zatrzymuje i uiewa nia zezwolenie na wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy - w sytuacji, o której mowa w art. 28a ust. 2;
 - 2) kieruje lub usuwa pojazd samochodowy, na koszt podmiotu wykonującego przewóz, na najbliższy parking strzeżony.
2. W zakresie postępowania w związku z usuwaniem pojazdu samochodowego stosuje się odpowiednio przepisy prawa o ruchu drogowym.
3. Zwrot pojazdu samochodowego z parkingu następuje po przedstawieniu organowi, o którym mowa w ust. 1, prawidłowo wypełnionego wymaganego zezwolenia na wykonywanie międzynarodowego przewozu drogowego rzeczy, z zastrzeżeniem art. 95.

Art. 89b [Obowiązek wylegitymowania się]

1. Rozpoczęcie kontroli przez uprawnionych, o których mowa w art. 89a ust. 3 i 4, następuje po okazaniu legitymacji służbowej, oraz doręczeniu upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, z wyłączeniem funkcjonariuszy Policji.
2. Kontrolujący ma obowiązek zapoznać kontrolowanego z jego prawami i obowiązkami wynikającymi z ustawy.
3. Kontrolujący wykonuje czynności kontrolne w obecności kontrolowanego albo osoby przez niego upoważnionej.

Art. 89c [Odesłanie] Do kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorcy, stosuje się przepisy rozdziału 5 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej.

Art. 90 [Negatywny wynik kontroli] W wyniku kontroli przeprowadzonej przez organ udzielający zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, licencji lub zezwolenia, stwierdzający niespełnienie przez przedsiębiorcę wymogów będących podstawą do wydania tych dokumentów, organ ten:

- 1) wzywa przedsiębiorcę do spełnienia tych wymogów w wyznaczonym terminie;
- 2) zawiesza lub cofa zezwolenie na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego, z zachowaniem warunków, o których mowa w art. 13 rozporządzenia (WE) nr 1071/2009;
- 3) cofa licencję wspólnotową, z zachowaniem warunków, o których mowa w art. 7 rozporządzenia (WE) nr 1072/2009 lub art. 21 rozporządzenia (WE) nr 1073/2009;
- 4) cofa licencję, o której mowa w art. 5b ust. 1 i 2, lub zezwolenie, z zachowaniem warunków, o których mowa w art. 15 i art. 24 ust. 4-6.

Art. 90a [Przekazanie danych do KE]

1. Główny Inspektor Transportu Drogowego przekazuje do Komisji Europejskiej dane dotyczące przeprowadzonych kontroli:
 - 1) stanu technicznego pojazdów, co dwa lata, w terminie do 31 marca, po upływie okresu objętego sprawozdaniem, zgodnie z formularzem, o którym mowa w ust. 3;
 - 2) w zakresie, o którym mowa w rozporządzeniu (WE) nr 561/2006, zgodnie z formularzem, o którym mowa w art. 17 tego rozporządzenia, co dwa lata, w terminie do dnia 30 września roku następującego po zakończeniu dwuletniego okresu sprawozdawczego;
 - 3) przewozu drogowego towarów niebezpiecznych, corocznie, w terminie do dnia 31 marca każdego roku, zgodnie z formularzem, o którym mowa w ust. 3.
2. Komendant Główny Policji, Komendant Główny Straży Granicznej, Szef Służby Celnej, oraz wojewódzki inspektor transportu drogowego, a w zakresie, o którym mowa w pkt 2, również Główny Inspektor Pracy, przekazują Głównemu Inspektorowi Transportu Drogowego zbiorcze informacje dotyczące kontroli:
 - 1) stanu technicznego pojazdów - co dwa lata, w terminie do dnia 31 stycznia po upływie dwuletniego okresu objętego sprawozdaniem,
 - 2) przestrzegania przepisów dotyczących czasu jazdy i czasu postoju pojazdu, obowiązkowych przerw oraz czasu odpoczynku kierowcy - co dwa lata, w terminie do dnia 31 lipca po upływie dwuletniego okresu objętego sprawozdaniem
- na odpowiednich formularzach.

2a. Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego przekazuje Głównemu Inspektorowi Transportu Drogowego informacje, o których mowa w ust. 1 pkt 3, w tym informacje uzyskane od innych organów kontrolnych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych.

3. Minister właściwy do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia, wzory formularzy do przekazywania danych, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 3, uwzględniając zakres danych niezbędnych do przekazania Komisji Europejskiej na podstawie przepisów prawa wspólnotowego.

4. Minister właściwy do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia, wzory formularzy do przekazywania danych, o których mowa w ust. 2, uwzględniając zakres niezbędnych danych.

Art. 90b [Niezwłoczne powiadomienie] W przypadku nieokazania podczas kontroli drogowej dokumentu, o którym mowa w art. 87 ust. 1 pkt 2 lit. e, osoby uprawnione do kontroli, o której mowa w art. 89 ust. 1, są obowiązane niezwłocznie powiadomić Naczelnika Drugiego Urzędu Skarbowego Warszawa-Różmieście, wskazując podmiot wykonujący przewóz, termin przewozu, liczbę przewożonych osób oraz informacje dotyczące trasy przewozu.

Art. 91 [Kontrola ministra]

1. Minister właściwy do spraw transportu kontroluje sposób egzaminowania i wydawania certyfikatów kompetencji zawodowych oraz gospodarkę finansową jednostki certyfikującej.
2. Jeżeli w wyniku przeprowadzonej kontroli stwierdzono uchybienia, minister właściwy do spraw transportu:

- 1) wzywa kontrolowane jednostki do niezwłocznego usunięcia uchybień lub
- 2) pozbawia ją uprawnień, o których mowa w art. 38 ust. 3.

Rozdział 11. Kary pieniężne.

Art. 92 [Działania i zaniechania podlegające karze]

1. Kierujący lub wykonujący przewóz drogowy z naruszeniem obowiązków lub warunków przewozu drogowego, podlega karze grzywny w wysokości do 2000 złotych.
2. Wykaz naruszeń, o których mowa w ust. 1, oraz wysokość grzywien za poszczególne naruszenia określa załącznik nr 1 do ustawy.
3. Osoba zarządzająca przedsiębiorstwem lub osoba zarządzająca transportem w przedsiębiorstwie, o której mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1071/2009, a także każda inna osoba wykonująca czynności związane z przewozem drogowym, która naruszyła obowiązki lub warunki przewozu drogowego albo dopuściła, chociażby nieumyślnie, do powstania takich naruszeń, podlega karze grzywny w wysokości do 2000 złotych.
4. Wykaz naruszeń, o których mowa w ust. 3, oraz wysokość grzywien za poszczególne naruszenia określa załącznik nr 2 do ustawy.
5. Orzekanie w sprawie nałożenia grzywny, o której mowa w ust. 1 i 3, następuje w trybie określonym w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia.
6. Przepisy ust. 1 i 3 stosuje się również w przypadku ujawnienia naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego popełnionego za granicą, chyba że sprawca wykaza, iż za naruszenie została już nałożona kara.

Art. 92a [Przypadki naruszeń; sankcje]

1. Podmiot wykonujący przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem z naruszeniem obowiązków lub warunków przewozu drogowego, podlega karze pieniężnej w wysokości od 50 złotych do 10 000 złotych za każde naruszenie.
2. Suma kar pieniężnych nałożonych za naruszenia stwierdzone podczas jednej kontroli drogowej nie może przekroczyć kwoty 10 000 złotych.
3. Suma kar pieniężnych nałożonych za naruszenia stwierdzone podczas kontroli w podmiocie wykonującym przewóz drogowy nie może przekroczyć:
 - 1) 15 000 złotych - dla podmiotu zatrudniającego kierowców w liczbie średnio do 10 w okresie 6 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli;
 - 2) 20 000 złotych - dla podmiotu zatrudniającego kierowców w liczbie średnio od 11 do 50 w okresie 6 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli;
 - 3) 25 000 złotych - dla podmiotu zatrudniającego kierowców w liczbie średnio od 51 do 250 w okresie 6 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli;
 - 4) 30 000 złotych - dla podmiotu zatrudniającego kierowców w liczbie większej niż 250 w okresie 6 miesięcy przed dniem rozpoczęcia kontroli;
 - 5) 40 000 złotych - dla podmiotu wykonującego inne czynności związane z przewozem drogowym.
4. Za kierowców, o których mowa w ust. 3 pkt 1-3, uważa się również osoby niezatrudnione przez podmiot wykonujący przewóz drogowy, wykonujące osobiste przewozy drogowe na jego rzecz.
5. Jeżeli czynność naruszeniem przepisów, o których mowa w ust. 1, wyczerpuje jednocześnie znamiona wykroczenia, w stosunku do podmiotu w którym osobę fizyczną stosuje się wyłącznie przepisy o odpowiedzialności administracyjnej.
6. Wykaz naruszeń obowiązków lub warunków, o których mowa w ust. 1, oraz wysokość kar pieniężnych za poszczególne naruszenia określa załącznik nr 3 do ustawy.
7. Przepisy ust. 1, ust. 3 pkt 5 i ust. 5 i 6 stosuje się do podmiotów wykonujących czynności związane z przewozem drogowym, w szczególności do:
 - 1) spedytora,
 - 2) nadawcy,
 - 3) odbiorcy,
 - 4) załadowcy,
 - 5) organizatora wycieczki,
 - 6) organizatora transportu,
 - 7) operatora publicznego transportu zbiorowego- jeżeli okoliczności sprawy i dowody jednoznacznie wskazują, że podmiot ten miał wpływ lub godził się na powstanie naruszenia.
8. Przepisy ust. 1 i ust. 3-6 stosuje się do podmiotów, o których mowa w art. 16a i art. 33a.

Art. 92b [Kara grzywny]

1. Nie nakłada się kary pieniężnej za naruszenie przepisów o czasie prowadzenia pojazdów, wymaganych przerwach i okresach odpoczynku, jeżeli podmiot wykonujący przewóz zapewnił:
 - 1) właściwą organizację i dyscyplinę pracy ogólnie wymaganych w stosunku do prowadzenia przewozów drogowych, umówlić przestrzeganie przez kierowców przepisów:
 - a) rozporządzenia (WE) nr 561/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 marca 2006 r. w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnoszących się do transportu drogowego oraz zmieniającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 i (WE) 2135/98, jak również uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 3820/85,
 - b) rozporządzenie Rady (EWG) nr 3821/85 z dnia 20 grudnia 1985 r. w sprawie urzędowego rejestrowania stosowanych w transporcie drogowym,
 - c) Umowy europejskiej dotyczącej pracy załóg pojazdów wykonujących międzynarodowe przewozy drogowe (AETR), sporządzonej w Genewie dnia 1 lipca 1970 r. (Dz.U. z 1999 r. Nr 94, poz. 1086 i 1087);
 - 2) prawidłowe zasady wynagradzania, niezawierające składników wynagrodzenia lub premii zachęcających do naruszania przepisów rozporządzenia, o którym mowa w pkt 1 lit. a, lub do działań zagrażających bezpieczeństwu ruchu drogowego.

2. Za naruszenie przepisów, o których mowa w ust. 1, karze grzywny, na zasadach określonych w art. 92, podlega kierowca lub inna osoba odpowiedzialna za powstanie tych naruszeń.

Art. 92c [Kara pieniężna, postępowanie]

1. Nie wszczęta się postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej, o której mowa w art. 92a ust. 1, na podmiot wykonujący przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem, a postępowanie wszczęte w tej sprawie umarza się, jeżeli:

- 1) okoliczności sprawy i dowody wskazują, że podmiot wykonujący przewozy lub inne czynności związane z przewozem nie miał wpływu na powstanie naruszenia, a naruszenie nastąpiło wskutek zdarzeń i okoliczności, których podmiot nie mógł przewidzieć, lub
- 2) za stwierdzone naruszenie na podmiot wykonujący przewozy została nałożona kara przez inny uprawniony organ, lub
- 3) od dnia ujawnienia naruszenia upłynął okres ponad 2 lat.

2. Przepisy ust. 1 pkt 2 stosuje się odpowiednio w przypadku nałożenia kary przez uprawniony zagraniczny organ.

Art. 93 [Decyzja o nałożeniu kary pieniężnej]

1. Karę pieniężną, o której mowa w art. 92a ust. 1, nakłada, w drodze decyzji administracyjnej, właściwy urząd na miejsce wykonywanej kontroli organ, którego pracownicy lub funkcjonariusze stwierdzili naruszenie obowiązków lub warunków przewozu drogowego, z zastrzeżeniem ust. 4-6.

2. Decyzja ostateczna, o której mowa w ust. 1, staje się wykonalna po upływie 30 dni od jej doręczenia, jeżeli strona nie wniosła skargi na decyzję do właściwego sądu administracyjnego. W przypadku wniesienia skargi decyzja staje się wykonalna z chwilą:

- 1) odrzucenia skargi,
- 2) cofnięcia skargi, lub
- 3) wydania przez sąd prawomocnego orzeczenia o oddaleniu skargi.

3. Organ, o którym mowa w ust. 1, wydaje decyzję o umorzeniu postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej w przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w art. 92b ust. 1 lub art. 92c.

4. Funkcjonariusz Policji, który ujawni naruszenie, za które niniejsza ustawa przewiduje karę pieniężną, przekazuje dokumenty z przeprowadzonej kontroli właściwemu ze względu na miejsce kontroli wojewódzkiemu inspektorowi transportu drogowego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, postępowanie administracyjne prowadzi i decyzję administracyjną o nałożeniu kary pieniężnej wydaje wojewódzki inspektor transportu drogowego.

6. Przepisów ust. 4 i 5 nie stosuje się w przypadku ujawnienia przez funkcjonariusza Policji naruszenia, za które niniejsza ustawa przewiduje karę pieniężną, popełnionego przez zagranicznego przewoźnika drogowego.

7. Do kar pieniężnych przewidzianych niniejszą ustawą nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r. poz. 749, z późn. zm.²⁸).

Art. 94 [Uiszczenie kary pieniężnej]

1. Kara pieniężna stanowi dochód budżetu państwa.

2. Karę pieniężną uiszcza się na właściwy rachunek bankowy w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o jej nałożeniu stała się wykonalna. Koszty związane z jej przekazaniem pokrywa zobowiązany podmiot.

3. W przypadku, gdy podczas kontroli stwierdzone zostanie naruszenie obowiązków lub warunków przewozu drogowego przez zagranicznego podmiotu mającego siedzibę w państwie, z którym Rzeczpospolita Polska nie jest związana umową lub porozumieniem o współpracy we wzajemnym dochodzeniu należności, osoba przeprowadzająca kontrolę pobiera kaucję w wysokości odpowiadającej przewidywanej karze pieniężnej.

4. Kaucję pobiera się w formie:

- 1) gotówkowej, za pokwitowaniem na druku czystego zarachowania, lub
- 2) przelewu na wydodrębiony rachunek bankowy organu prowadzącego postępowanie administracyjne w sprawie o nałożenie kary, przy czym koszty przelewu ponosi zobowiązany podmiot.

5. W przypadku poboru kaucji przez inspektorów Inspekcji Transportu Drogowego, możliwe jest jej przekazanie w formie bezgotówkowej, za pomocą karty płatniczej. Koszty związane z autoryzacją transakcji i przekazaniem środków na rachunek bankowy, o którym mowa w ust. 4 pkt 2, ponosi bezzwrotnie zobowiązany podmiot.

6. Kaucja przechowywana jest na nieoprocentowanym rachunku bankowym, o którym mowa w ust. 4 pkt 2.

7. Kaucję przekazuje się:

- 1) na rachunek bankowy, o którym mowa w ust. 2 - w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stała się wykonalna;
- 2) na rachunek bankowy podmiotu, który ją wpłacił - w terminie 7 dni od dnia doręczenia decyzji o uchyleniu lub stwierdzeniu nieważności decyzji o nałożeniu kary pieniężnej albo doręczenia orzeczenia sądu administracyjnego o uchyleniu lub stwierdzeniu nieważności takiej decyzji.

8. W przypadku, gdy wysokość nałożonej kary jest mniejsza od wysokości pobranej kaucji, do powstałej różnicy stosuje się odpowiednio przepis ust. 7 pkt 2.

9. Do kary pieniężnej nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa.

Art. 94a [Kara niebyła] Nałożony karę pieniężną uważa się za niebyłą po upływie 2 lat od dnia wykonania decyzji administracyjnej o jej nałożeniu.

Art. 95 [Nieuiszczenie kary pieniężnej]

1. W przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązków lub warunków przewozu drogowego przez podmiot wykonujący przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem osoba przeprowadzająca kontrolę na drodze zatrzymuje, za pokwitowaniem, dokumenty podlegające kontroli i kieruje lub usuwa pojazd, na koszt podmiotu wykonującego przewóz drogowy, na najbliższy parking strzeżony, jeżeli:

- 1) nie pobrano kaucji - w przypadku podmiotu, o którym mowa w art. 94 ust. 3,
- 2) nie usunięto stwierdzonych nieprawidłowości, lub
- 3) zakaz lub ograniczenie ruchu uniemożliwia dalszą jazdę.

2. W zakresie postępowania w związku z usuwaniem pojazdu stosuje się odpowiednio przepisy art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

3. Zwrot pojazdu z parkingu następuje, odpowiednio po:

- 1) przekazaniu kaucji przez podmiot wykonujący przewóz drogowy, na zasadach, o których mowa w art. 94 ust. 4 i 5, lub

2) usunięciu przyczyny umieszczenia pojazdu na parkingu.

4. Jeżeli pojazd nie zostanie odebrany z parkingu w ciągu 30 dni od dnia nałożenia kary pieniężnej, stosuje się odpowiednio przepisy działu II rozdziału 6 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U. z 2012 r. poz. 1015, z późn. zm.²⁹) dotyczące egzekucji należności pieniężnych z ruchomości.

5. W przypadku, gdy podczas kontroli granicznej stwierdzone zostanie naruszenie obowiązków lub warunków przewozu drogowego przez kierowcę bądź przez podmiot wykonujący przewóz drogowy lub inne czynności związane z tym przewozem, osoba przeprowadzająca kontrolę uprawniona jest do uniemożliwienia kontrolowanemu pojazdowi wjazdu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do czasu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Art. 95a [Zmiana danych; zwrot licencji]

1. Kto, będąc zobowiązany do zwrotu zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji albo wypisów z tych dokumentów nie zwraca ich organowi, który ich udzielił, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja o cofnięciu zezwolenia lub licencji stała się ostateczna

- podlega karze pieniężnej w wysokości 1000 zł.

2. Kto, będąc zobowiązany do zwrotu certyfikatu kompetencji zawodowych w transporcie drogowym, nie zwraca tego dokumentu organowi, który wydał decyzję administracyjną o niezdolności zarządzać tego transportem do kierowania operacjami transportowymi, w terminie 14 dni od dnia, w którym decyzja ta stała się ostateczna

- podlega karze pieniężnej w wysokości 500 zł.

3. Kary, o których mowa w ust. 1 i 2, nakłada w drodze decyzji administracyjnej organ właściwy w sprawach udzielenia zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji.

4. Kary, o których mowa w ust. 1 i 2, stanowi dochód organu właściwego w sprawach udzielenia zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego lub licencji.

Art. 96 (uchylony)

Rozdział 11a (uchylony)

(uchylony)

Art. 96a (uchylony)

Rozdział 12. Zmiany w przepisach obowiązujących, przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 97 (pominięty)

Art. 98 (pominięty)

Art. 99 (pominięty)

Art. 100 (pominięty)

Art. 101 (pominięty)

Art. 102 (pominięty)

Art. 103 (pominięty)

Art. 104 [Moc zezwoleń dotychczasowych]

1. Zezwolenia na wykonywanie transportu drogowego udzielone przed dniem wejścia w życie ustawy zachowują moc.

2. Do postępowania administracyjnych wszczętych, a niezakończonych decyzjami ostatecznymi przed dniem wejścia w życie ustawy, stosuje się jej przepisy.

Art. 105 [Certyfikat kompetencji zawodowych] Wiadectwo potwierdza zdanie egzaminu z zakresu wykonywania krajowego zarobkowego przewozu osób wydane na podstawie dotychczasowych przepisów o warunkach wykonywania krajowego drogowego przewozu osób staje się z mocy prawa certyfikatem kompetencji zawodowych w zakresie krajowego transportu drogowego osób.

Art. 106 (pominięty)

Art. 107 [Wyłączenia] Z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej do przedsięwzięć transgranicznych z państw członkowskich Unii Europejskiej oraz państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, nie stosuje się przepisów art. 18 ust. 2, art. 19 oraz art. 28 ust. 1.

Art. 108 (pominięty)

Art. 109 [Utrata mocy]

1. Tracą moc:

1) ustawa z dnia 2 sierpnia 1997 r. o warunkach wykonywania międzynarodowego transportu drogowego (Dz.U. Nr 106, poz. 677, z 1999 r. Nr 32, poz. 310 oraz z 2000 r. Nr 120, poz. 1268);

2) ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o warunkach wykonywania krajowego drogowego przewozu osób (Dz.U. Nr 141, poz. 942, z późn. zm.³⁰).

2. (pominięty)

Art. 110 [Wejście w życie] Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2002 r., z tym że rozdział 9 wchodzi w życie z dniem 1 listopada 2001 r., z wyjątkiem art. 50, art. 68-75 i art. 80-82, które wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Odnośnik Niniejsza ustawa dokonuje w zakresie swojej regulacji wdrożenia następujących dyrektyw Wspólnot Europejskich:

- 1) dyrektywy 76/914/EWG z dnia 16 grudnia 1976 r. w sprawie minimalnego poziomu wykształcenia kierowców w transporcie drogowym (Dz.Urz. WE L 357 z 29.12.1976);
- 2) dyrektywy 84/647/EWG z dnia 19 grudnia 1984 r. w sprawie uytkowania pojazdów najmowanych bez kierowców w celu przewozu drogowego rzeczy (Dz.Urz. WE L 335 z 22.12.1984);
- 3) dyrektywy 88/599/EWG z dnia 23 listopada 1988 r. w sprawie standardowych procedur sprawdzaj cych przy wykonaniu rozporz dzenia (EWG) nr 3820/85 w sprawie harmonizacji niektórych przepisów socjalnych odnosz cych si do transportu drogowego oraz rozporz dzenia (EWG) nr 3821/85 w sprawie urz dze rejestruj cych stosowanych w transporcie drogowym (Dz.Urz. WE L 325 z 29.11.1988);
- 4) dyrektywy 90/398/EWG z dnia 24 lipca 1990 r. zmieniaj cej dyrektyw 84/647/EWG w sprawie uytkowania pojazdów najmowanych bez kierowców w celu drogowego przewozu rzeczy (Dz.Urz. WE L 202 z 31.07.1990);
- 5) dyrektywy 92/106/EWG z dnia 7 grudnia 1992 r. w sprawie ustanowienia wspólnych zasad dla niektórych typów transportu kombinowanego towarów mi dzy pa stwami członkowskimi (Dz.Urz. WE L 368 z 17.12.1992);
- 6) dyrektywy 98/76/WE z dnia 1 pa dziernika 1998 r. zmieniaj cej dyrektyw 96/26/WE w sprawie dost pu do zawodu przewo nika drogowego transportu rzeczy i przewo nika drogowego transportu osób oraz wzajemnego uznawania dyplomów, wiadectw i innych dokumentów potwierdzaj cych posiadanie kwalifikacji, maj ca na celu ułatwienie im korzystania z prawa swobody przedsi biorczo ci w dziedzinie transportu krajowego i mi dzynarodowego (Dz.Urz. WE L 277 z 14.10.1998);
- 7) dyrektywy 1999/62/WE z dnia 17 czerwca 1999 r. w sprawie pobierania opłat za uytkowanie niektórych typów infrastruktury przez pojazdy ci arowe (Dz.Urz. WE L 187 z 20.07.1999);
- 8) dyrektywy 2000/30/WE z dnia 6 czerwca 2000 r. w sprawie drogowej kontroli przydatno ci do ruchu pojazdów u ytkowych poruszaj cych si we Wspólnocie (Dz.Urz. WE L 203 z 10.08.2000). Dane dotycz ce ogłoszenia aktów prawa Unii Europejskiej, zamieszczone w niniejszej ustawie - z dniem uzyskania przez Rzeczpospolit ę Polsk członkostwa w Unii Europejskiej - dotycz ogłoszenia tych aktów w Dzienniku Urz dowym Unii Europejskiej - wydanie specjalne.

Załącznik (uchylony)

(uchylony)

Załącznik 1
(patrz oryginał)

Załącznik 2
(patrz oryginał)

Załącznik 3
(patrz oryginał)

- 1) Treć odno nika publikujemy na ko cu ustawy.
- 2) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2012 r. poz. 1448 oraz z 2013 r. poz. 700 i 991.
- 3) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2012 r. poz. 951 oraz z 2013 r. poz. 21, 228 i 888.
- 4) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2007 r. Nr 99, poz. 661 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622 i Nr 171, poz. 1016.
- 5) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2010 r. Nr 182, poz. 1228 i Nr 230, poz. 1511 oraz z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 122, poz. 696 i Nr 171, poz. 1016.
- 6) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2010 r. Nr 28, poz. 145, z 2011 r. Nr 106, poz. 622 oraz z 2013 r. poz. 21.
- 7) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2011 r. Nr 92, poz. 530, Nr 106, poz. 622, Nr 205, poz. 1210, Nr 227, poz. 1367 i Nr 244, poz. 1454, z 2012 r. poz. 113 oraz z 2013 r. poz. 82, 657, 700 i 829.
- 8) Art. 6 ust. 1 pkt 2 zmieniony ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.
- 9) Art. 6 ust. 2 uchylony ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.

- 10) Art. 6 ust. 2a uchylony ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.
- 11) Art. 6 ust. 2b uchylony ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.
- 12) Art. 6 ust. 3 uchylony ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.
- 13) Art. 6 ust. 3a dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.
- 14) Art. 6 ust. 3b dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.
- 15) Art. 6 ust. 3c dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.
- 16) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2010 r. Nr 40, poz. 224, Nr 134, poz. 903, Nr 238, poz. 1578 i Nr 257, poz. 1726, z 2011 r. Nr 75, poz. 398, Nr 149, poz. 887, Nr 168, poz. 1001, Nr 187, poz. 1112 i Nr 205, poz. 1203, z 2012 r. poz. 118, 251, 637, 664 i 1548 oraz z 2013 r. poz. 240 i 786.
- 17) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2011 r. Nr 112, poz. 654, Nr 227, poz. 1367 i Nr 228, poz. 1368.
- 18) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2013 r. poz. 675, 983 i 1036.
- 19) Art. 14a ust. 2 pkt 2 zmieniony ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.
- 20) Art. 14a ust. 3 w brzmieniu ustawy z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.
- 21) W tym zakresie stosuje si przepisy rozporz dzenia (WE) nr 484/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 1 marca 2002 r. zmieniaj ce rozporz dzenie Rady (EWG) nr 881/92 i (EWG) nr 3118/93 w celu ustanowienia wiadectwa kierowcy (Dz.Urz. WE L 076 z 19.03.2002).
- 22) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. 2008 r. Nr 67, poz. 411, Nr 70, poz. 416, Nr 180, poz. 1112, Nr 227, poz. 1505, Nr 228, poz. 1507 i Nr 237, poz. 1654 i 1656, z 2009 r. Nr 69, poz. 595, Nr 79, poz. 667 i Nr 97, poz. 800, z 2011 r. Nr 106, poz. 622, Nr 149, poz. 887, Nr 232, poz. 1378 i Nr 233, poz. 1382, z 2012 r. poz. 637, 1342 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 983.
- 23) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 113, poz. 717, z 1999 r. Nr 99, poz. 1152, z 2000 r. Nr 19, poz. 239, Nr 43, poz. 489, Nr 107, poz. 1127 i Nr 120, poz. 1268, z 2001 r. Nr 11, poz. 84, Nr 28, poz. 301, Nr 52, poz. 538, Nr 99, poz. 1075, Nr 111, poz. 1194, Nr 123, poz. 1354, Nr 128, poz. 1405 i Nr 154, poz. 1805, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 135, poz. 1146, Nr 196, poz. 1660, Nr 199, poz. 1673 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 166, poz. 1608 i Nr 213, poz. 2081, z 2004 r. Nr 96, poz. 959, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252 i Nr 240, poz. 2407, z 2005 r. Nr 10, poz. 71, Nr 68, poz. 610, Nr 86, poz. 732 i Nr 167, poz. 1398, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, Nr 133, poz. 935, Nr 217, poz. 1587 i Nr 221, poz. 1615, z 2007 r. Nr 64, poz. 426, Nr 89, poz. 589, Nr 176, poz. 1239, Nr 181, poz. 1288 i Nr 225, poz. 1672, z 2008 r. Nr 93, poz. 586, Nr 116, poz. 740, Nr 223, poz. 1460 i Nr 237, poz. 1654, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 56, poz. 458, Nr 58, poz. 485, Nr 98, poz. 817, Nr 99, poz. 825, Nr 115, poz. 958, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1704, z 2010 r. Nr 105, poz. 655, Nr 135, poz. 912, Nr 182, poz. 1228, Nr 224, poz. 1459, Nr 249, poz. 1655 i Nr 254, poz. 1700, z 2011 r. Nr 36, poz. 181, Nr 63, poz. 322, Nr 80, poz. 432, Nr 144, poz. 855, Nr 149, poz. 887 i Nr 232, poz. 1378, z 2012 r. poz. 908 i 1110 oraz z 2013 r. poz. 2, 675, 896 i 1028.
- 24) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1706, z 2011 r. Nr 82, poz. 451, Nr 185, poz. 1092 i Nr 201, poz. 1183 oraz z 2012 r. poz. 1544.
- 25) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2004 r. Nr 25, poz. 219 i Nr 33, poz. 285, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711, z 2007 r. Nr 165, poz. 1170 i Nr 176, poz. 1238, z 2010 r. Nr 41, poz. 233, Nr 182, poz. 1228 i Nr 229, poz. 1497 oraz z 2011 r. Nr 230, poz. 1371.
- 26) Art. 84 ust. 4 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.
- 27) Art. 84 ust. 5 dodany ustaw z dnia 13.06.2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 829), która wchodzi w ycie 1.01.2014 r.
- 28) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2012 r. poz. 1101, 1342 i 1529 oraz z 2013 r. poz. 35, 985, 1027 i 1036.
- 29) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 2012 r. poz. 1166, 1342 i 1529.
- 30) Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz.U. z 1997 r. Nr 158, poz. 1045, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 86, poz. 963 i Nr 91, poz. 1043 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136.